II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2019/317

2019 m. vasario 11 d.

kuriuo nustatoma Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir mokesčių sistema ir panaikinami įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nustatantį bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamentas) ([1]), ypač į jo 11 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 550/2004 dėl oro navigacijos paslaugų teikimo bendrame Europos danguje ([2]), ypač į jo 15 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnyje nurodytu veiklos rezultatų planu turėtų būti gerinami bendro Europos dangaus oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatai;

(2) Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15 straipsnyje nurodyta mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistema yra svarbi siekiant sėkmingai įgyvendinti veiklos rezultatų sistemą, todėl turėtų jį papildyti. Šia mokesčių sistema turėtų būti padidintas skaidrumas nustatant, taikant ir surenkant mokesčius iš oro erdvės naudotojų, ji taip pat turėtų prisidėti prie ekonomiškai efektyvaus oro navigacijos paslaugų teikimo ir prie skrydžių veiksmingumo, kartu palaikant optimalų saugos lygį. Mokesčių sistema turėtų derėti su Eurokontrolės maršruto mokesčių rinkimo sistema ir atitikti 1944 m. Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (Čikagos konvencija) 15 straipsnį;

(3) siekiant aiškumo, taip pat siekiant nustatyti trečiajam veiklos rezultatų sistemos ataskaitiniam laikotarpiui pritaikytą reglamentavimo sistemą, būtina peržiūrėti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 390/2013 ([3]) ir Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 391/2013 ([4]) pateiktas įgyvendinimo taisykles, kuriomis reglamentuojama veiklos rezultatų sistema ir mokesčių sistema, ir sujungti šias nuostatas viename bendrame įgyvendinimo reglamente;

([1]) OL L 96, 2004 3 31, p. 1.
([2]) OL L 96, 2004 3 31, p. 10.
([3]) 2013 m. gegužės 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 390/2013, kuriuo nustatomas oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatų planas (OL L 128, 2013 5 9, p. 1).
([4]) 2013 m. gegužės 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 391/2013, kuriuo nustatoma bendroji mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistema (OL L 128, 2013 5 9, p. 31).

(4) pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnio 1 dalį veiklos rezultatų sistema turėtų apimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 551/2004 ([5]) 6 straipsnyje nurodytas oro navigacijos paslaugas ir tinklo funkcijas. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas tinklo valdytojui, paskirtam pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 ([6]) 4 straipsnio 3 dalį;

(5) veiklos rezultatų planu ir mokesčių sistema turėtų būti gerinami oro navigacijos paslaugų teikimo veiklos rezultatai pagal principą „nuo vartų iki vartų“, įskaitant ir maršruto, ir terminalo oro navigacijos paslaugas. Jais turėtų būti skatinama ilgalaikė pažanga gerinant oro navigacijos paslaugų teikimo veiklos rezultatus, kaip numatyta Europos pagrindiniame OEV plane ([7]), kartu skiriant deramą dėmesį svarbiausiems saugos tikslams. Veiklos rezultatų sistema turėtų būti prisidedama prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų dėl aviacijos, kiekio mažinimo ir pagal ją turėtų būti galima optimaliai naudoti oro erdvę, atsižvelgiant į oro eismo srautus Europos oro erdvėje;

(6) veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga Komisijos prašymu gali nepriklausomai konsultuoti Komisiją visose srityse, kurios turi įtakos oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatams Sąjungoje;

(7) nacionalinės priežiūros institucijos turėtų gebėti iš visų susijusių šalių, įskaitant savo prižiūrimus oro navigacijos paslaugų teikėjus, gauti svarbius duomenis, reikalingus tinkamam šio reglamento įgyvendinimui ir priežiūrai vietos lygmeniu užtikrinti. Oro navigacijos paslaugų teikėjai turėtų palengvinti nacionalinių priežiūros institucijų atliekamus patikrinimus ir apžiūras siekiant stebėti veiklos rezultatų plano ir mokesčių sistemos įgyvendinimą;

(8) tinklo valdytojas turėtų suteikti reikiamą indėlį nustatant tikslinius rodiklius Sąjungos, nacionaliniu ir funkcinių oro erdvės blokų lygmenimis ir turėtų padėti pasiekti tikslinius veiklos rodiklius priemonėmis ir procesais, kurie numatyti tinklo veiklos plane;

(9) įgyvendindamos veiklos rezultatų sistemą, Komisija ir valstybės narės turėtų derinti veiksmus su Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, kad būtų užtikrinamas deramas dėmesys saugos aspektams, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1139 ([8]) saugos tikslus ir reikalavimus;

(10) veiklos rezultatų sistemos ataskaitinio laikotarpio trukmė turėtų būti tokia, kad būtų suteikta tikrumo, reikalingo daugiametėms kapitalo išlaidų programoms įgyvendinti, taigi būtų pasiekta laukiama investicijų grąža geresnių veiklos rezultatų pavidalu, ir kartu tebebūtų įmanoma daryti tikslias prognozes;

(11) turėtų būti apibrėžti pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai pagrindinėse veiklos srityse, susijusiose su sauga, aplinkos apsauga, pajėgumu ir ekonominiu efektyvumu. Šie pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai turėtų būti naudojami nustatant pasiekiamus, tvarius, realius ir per nustatytą laiką pasiektinus tikslinius veiklos rodiklius Sąjungos lygmeniu, nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu. Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai turėtų apimti tiek maršruto, tiek terminalo oro navigacijos paslaugas, taip pat tinklo funkcijas, kad būtų gerinami viso tinklo veiklos rezultatai;

(12) Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius turėtų nustatyti Komisija, atsižvelgdama į ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu arba laikotarpiais pasiektų veiklos rezultatų lygį ir į atitinkamą veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos, tinklo valdytojo bei nacionalinių priežiūros institucijų suteiktą indėlį. Nacionalinių priežiūros institucijų indėliai turėtų visų pirma apimti pradines išlaidas ir informaciją apie eismo prognozes atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu. Komisija turėtų pagrįsti Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, apibūdindama pagrindines prielaidas ir argumentus. Rengiant Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius turėtų būti konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais;

([5]) 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 551/2004 dėl bendro Europos dangaus oro erdvės organizavimo ir naudojimo (oro erdvės reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 20).

([6]) 2019 m. sausio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/123, kuriuo nustatomos išsamios oro eismo valdymo (OEV) tinklo funkcijų vykdymo taisyklės ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 677/2011 (OL L 28, 2019 1 31, p. 1).

([7]) Kaip apibrėžta 2013 m. gegužės 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 409/2013 dėl Europos oro eismo valdymo planui įgyvendinti būtinų bendrų projektų apibrėžimo, valdymo struktūrų parengimo ir paskatų sukūrimo (Tekstas svarbus EEE) (OL L 123, 2013 5 4, p. 1) 3 straipsnyje.

([8]) 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 (OL L 212, 2018 8 22, p. 1).

(13) valstybės narės turėtų gebėti nuspręsti, ar atitinkami jų veiklos rezultatų planai turi būti parengti nacionaliniu lygmeniu, ar funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu, atsižvelgiant į vietos aplinkybes;

(14) nacionalinės priežiūros institucijos turėtų būti atsakingos už tai, kad būtų parengti nacionalinio arba funkcinių oro erdvės blokų lygmens veiklos rezultatų planai, įskaitant privalomus tikslinius veiklos rodiklius, pagrįstus nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu taikomais pagrindiniais veiklos rezultatų vertinimo rodikliais. Į nacionalinius arba funkcinių oro erdvės blokų veiklos rezultatų planus turėtų būti įtrauktos iniciatyvos siekiant remti tarpvalstybinį bendradarbiavimą tarp oro navigacijos paslaugų teikėjų, nepriklausomai nuo geografinės jų veiklos srities;

(15) veiklos rezultatų planuose turėtų būti visiškai skaidriai pateiktos su ilgalaikio turto pirkimu, plėtra arba nuoma susijusių naujų ir esamų investicijų nustatytosios išlaidos. Didelės investicijos turėtų būti išsamiai aprašytos ir pagrįstos, taip pat suderintos su SESAR sistemos diegimu ir su numatomu veiklos rezultatų gerinimu;

(16) siekiant užtikrinti, kad nustatant veiklos rezultatų planus ir į juos įtrauktus tikslinius rodiklius būtų atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų nuomones, turėtų vykti konsultacijos nacionaliniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu;

(17) kadangi įvairios pagrindinės veiklos sritys yra glaudžiai susijusios, nustatant tikslinius rodiklius reikėtų skirti deramą dėmesį tikslinių veiklos rodiklių tarpusavio priklausomumui, atsižvelgiant į svarbiausius saugos tikslus;

(18) pagal tikslinius veiklos rodiklius turėtų būti taikomos paskatos, kuriomis skatinama siekti geresnių veiklos rezultatų, įskaitant su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo taikymą su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje. Paskatų programos turėtų būti veiksmingos ir jose turėtų būti be diskriminacijos ir skaidriai nustatomi parametrai, taikomi atlyginant ar baudžiant už faktinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į patvirtintus tikslinius veiklos rodiklius. Su sauga susijusioje pagrindinėje veiklos srityje dėl prioritetinio jos pobūdžio neturėtų būti taikoma jokių paskatų. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad paskatų programų įgyvendinimas nekenktų planuojamoms ir vykdomoms investicijoms, kuriomis siekiama užtikrinti naudotojams pakankamą pajėgumą ir skrydžių veiksmingumą;

(19) valstybės narės turėtų patvirtinti veiklos rezultatų planų projektus ir pateikti juos Komisijai, kad Komisija juos įvertintų ir peržiūrėtų. Šiuo atžvilgiu Komisija turėtų pirmiausia patikrinti, ar veiklos rezultatų planai yra išsamūs. Jei planai yra išsamūs, Komisija turėtų įvertinti, ar siūlomi tiksliniai veiklos rodikliai, nustatyti veiklos rezultatų planuose, dera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais. Jei tokio reikiamo derėjimo nepavyktų nustatyti, Komisija turėtų prašyti valstybių narių, kad jos peržiūrėtų savo veiklos rezultatų planus ir tikslinius rodiklius arba imtųsi taisomųjų priemonių;

(20) valstybės narės turėtų patvirtinti ir paskelbti atitinkamų savo veiklos rezultatų planų galutines redakcijas tik po to, kai Komisija nustatys, kad juose pateikti nacionaliniai tiksliniai veiklos rodikliai arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu nustatyti tiksliniai veiklos rodikliai (FOEB tiksliniai veiklos rodikliai) dera su Sąjungos masto tiksliniais rodikliais;

(21) veiklos rezultatų planų projektuose nustatyti tiksliniai rodikliai turėtų būti taikomi atliekant vertinimo procedūras nuo ataskaitinio laikotarpio pradžios ir, kai tinka, tuo metu, kai peržiūrimi nacionaliniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu nustatyti tiksliniai veiklos rodikliai. Kai patvirtinami galutiniai veiklos rezultatų planai, tiksliniai veiklos rodikliai su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje turėtų būti taikomi atgaline data, pakoreguojant vienetinius tarifus, kad būtų užtikrinta, jog oro erdvės naudotojai nuo pat ataskaitinio laikotarpio pradžios naudotųsi geresniais veiklos rezultatais;

(22) jeigu valstybės narės norėtų per ataskaitinį laikotarpį peržiūrėti vieną ar kelis tikslinius veiklos rodiklius, jos turėtų prašyti Komisijos leidimo tai daryti. Tokį prašymą galima pateikti tada, kai pasiekiamos įspėjamosios ribos arba kai valstybė narė įrodo, kad pradiniai duomenys, prielaidos ir argumentai (įskaitant susijusius su investicijomis), kuriais pagrįsti tiksliniai veiklos rodikliai, yra iš esmės ir negrįžtamai nebetinkami dėl aplinkybių, kurių nebuvo įmanoma numatyti tuo metu, kai patvirtintas veiklos rezultatų planas. Komisija turėtų leisti atitinkamai valstybei narei atlikti norimą peržiūrą tik jei tai yra reikalinga ir proporcinga dėl minėtų aplinkybių ir jei po tikslinių veiklos rodiklių peržiūros būtų užtikrintas tolesnis derėjimas su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais;

(23) diegiant naujas technologijas ir verslo modelius, kuriais skatinama integruotai teikti paslaugas, turėtų reikšmingai sumažėti išlaidų, ir tai ilgainiui būtų naudinga naudotojams, bet gali būti patirta pradinių restruktūrizavimo išlaidų. Jei valstybė narė įrodo, kad restruktūrizavimo priemonės naudotojams duoda grynosios naudos, ji taip pat turėtų turėti galimybę prašyti, kad būtų peržiūrėti vietos lygmens ekonominio efektyvumo tiksliniai rodikliai, taigi, gavus Komisijos leidimą, būtų galima susigrąžinti su tuo susijusias restruktūrizavimo išlaidas, patikslinant nustatytąsias išlaidas, pateiktas jos veiklos rezultatų planuose;

(24) Komisija turėtų per ataskaitinį laikotarpį peržiūrėti Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius ir nustatyti, ar jie tebėra tinkami. Komisija turėtų apsvarstyti, ar reikia peržiūrėti visos Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, jeigu ataskaitiniu laikotarpiu įrodoma, kad tie tiksliniai rodikliai nebėra tinkami dėl pasikeitusių aplinkybių ir kad tikslinių rodiklių peržiūra yra reikalinga ir proporcinga. Kai Sąjungos masto tiksliniai rodikliai peržiūrimi per ataskaitinį laikotarpį, turėtų būti pradedamas naujas ataskaitinis laikotarpis, be kita ko, parengiami susiję veiklos rezultatų planai ir nustatomi tiksliniai veiklos rodikliai nacionaliniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu;

(25) tinklo funkcijoms taip pat turėtų būti taikomi tiksliniai veiklos rodikliai ir jomis turėtų būti padedama pasiekti Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius. Šiuo tikslu tinklo valdytojas turėtų parengti tinklo veiklos planą ir jį turėtų patikrinti ir patvirtinti Komisija;

(26) veiksminga pagrindinių suinteresuotųjų subjektų, tokių kaip oro navigacijos paslaugų teikėjai, funkciniai oro erdvės blokai, oro uostai, civiliai ir kariniai oro erdvės naudotojai bei tinklo valdytojas, veiklos partnerystė ir bendradarbiavimas priimant sprendimus yra itin svarbūs norint pasiekti tinklo funkcijų tikslinius veiklos rodiklius;

(27) oro navigacijos paslaugų teikimo nustatytosios išlaidos turėtų būti finansuojamos iš mokesčių, taikomų oro erdvės naudotojams. Šie mokesčiai turėtų būti renkami mokesčių zonose, kurios nustatomos maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugoms. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad geografinė šių mokesčių zonų aprėptis būtų aiškiai apibrėžta ir kad mokesčių zonos atitiktų teikiamas oro navigacijos paslaugas. Terminalo mokesčių zoną gali reikėti pakeisti per ataskaitinį laikotarpį dėl oro uostų veiklos pokyčių;

(28) kiekvienoje mokesčių zonoje turėtų būti nustatyta mokesčiams apskaičiuoti naudojama išlaidų bazė, sudaryta iš nustatytųjų išlaidų, patiriamų dėl reikalavimus atitinkančių oro navigacijos paslaugų ir įrenginių. Valstybėms narėms taip pat turėtų būti leidžiama į šias išlaidų bazes įtraukti nustatytąsias išlaidas, kurias patiria jų nacionalinės priežiūros institucijos, ir kitas su oro navigacijos paslaugų teikimu susijusias valstybės išlaidas;

(29) maršruto ir terminalo mokesčiams apskaičiuoti naudojamos nustatytosios išlaidos turėtų būti prieš kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pradžią nustatomos veiklos rezultatų planuose. Šios nustatytosios išlaidos nustatomos kiekvieniems atitinkamo ataskaitinio laikotarpio kalendoriniams metams. Nacionalinės priežiūros institucijos turėtų patikrinti ir įsitikinti, kad į nustatytąsias išlaidas įtraukti tik tie išlaidų elementai, kurie atitinka reikalavimus pagal veiklos rezultatų ir mokesčių sistemą;

(30) į maršruto arba terminalo oro navigacijos paslaugų išlaidų bazę įtraukiamos nustatytosios išlaidos turėtų apimti personalo išlaidas, kitas (ne personalo) veiklos išlaidas, nusidėvėjimo išlaidas, kapitalo išlaidas ir išskirtines išlaidas. Faktinės patirtos išlaidos kiekvienų metų ataskaitose turėtų būti priskiriamos tai pačiai kategorijai, kad būtų užtikrintas nuoseklumas ir skaidrumas;

(31) nacionalinės priežiūros institucijos turėtų prieš kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pradžią nustatyti kriterijus, pagal kuriuos skirstomos maršruto ir terminalo paslaugų išlaidos, ir apie tai informuoti Komisiją. Tais kriterijais turėtų būti užtikrinama, kad nustatytosios išlaidos būtų skaidriai nustatomos ir nebūtų kryžminio subsidijavimo tarp maršruto ir terminalo paslaugų;

(32) valstybės narės turėtų kiekvienais metais apskaičiuoti savo maršruto ir terminalo mokesčių zonose taikomus vienetinius tarifus. Apskaičiuodamos vienetinį tarifą valstybės narės turėtų užtikrinti, kad oro erdvės naudotojai nemokėtų mokesčių už paslaugas ar įrenginius, kurie finansuojami viešosiomis lėšomis, įskaitant Sąjungos paramos programas, kaip antai transeuropinį transporto tinklą, Europos infrastruktūros tinklų priemonę ir Sanglaudos fondą. Apskaičiuojant vienetinius tarifus valstybėms narėms turėtų būti leidžiama pakoreguoti savo nustatytąsias išlaidas dėl infliacijos;

(33) siekiant skatinti paslaugų teikimą, veiklos rezultatų ir mokesčių sistemoje turėtų būti numatyta taikyti su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmą. Nacionalinėms priežiūros institucijoms turėtų būti leidžiama koreguoti su eismu susijusios rizikos pasidalijimo parametrų vertes, nustatytas šiame reglamente, siekiant atsižvelgti į vietos aplinkybes ir geriau skatinti oro navigacijos paslaugų teikimą. Tas koregavimas turėtų būti atliekamas pasikonsultavus su oro navigacijos paslaugų teikėjais ir oro erdvės naudotojais. Tačiau tokiais koregavimais neturėtų būti mažinama atitinkamo oro navigacijos paslaugų teikėjo arba teikėjų patiriama rizika, palyginti su taikomu pagrindiniu šiame reglamente nustatytu mechanizmu;

(34) oro navigacijos paslaugų teikėjai turėtų prisiimti su išlaidomis susijusią riziką, kuri atsiranda dėl skirtumų tarp nustatytųjų ir faktinių išlaidų, išskyrus tam tikrus ribotus išlaidų elementus pagal konkrečius reikalavimus;

(35) oro navigacijos paslaugų teikėjams neturėtų būti leidžiama gauti lėšų pertekliaus dėl tos priežasties, kad per ataskaitinį laikotarpį atšaukiamos arba atidedamos naujos ir esamos investicijos. Oro navigacijos paslaugų teikėjai turėtų gebėti per ataskaitinį laikotarpį kasmet tikslinti planuojamas dideles investicijas, jei tai išsamiai pagrindžiama ir jei prašomus pakeitimus patvirtina atitinkama nacionalinė priežiūros institucija. Kai faktinės naujų ir esamų investicijų išlaidos per ataskaitinį laikotarpį viršija atitinkamas nustatytąsias išlaidas, nacionalinėms priežiūros institucijoms turėtų tekti atsakomybė patikrinti išsamius oro navigacijos paslaugų teikėjų pateiktus pagrindimus ir leisti kaip nors vėliau susigrąžinti papildomas išlaidas iš oro erdvės naudotojų. Naudotojai neturėtų mokėti mokesčių dėl jokio reikšmingo šių išlaidų skirtumo, išskyrus atvejus, kai nacionalinė priežiūros institucija nustato, kad papildomos išlaidos patirtos tik dėl naujų ir esamų investicijų, kurios reikalingos dėl veiklos pokyčių, atitinkančių įgyvendinamą Europos pagrindinį OEV planą ir ypač SESAR bendruosius projektus;

(36) dėl taikomų teisinių nuostatų arba finansinių sąlygų nenumatytų pokyčių faktinės pensijų išlaidos per ataskaitinį laikotarpį gali reikšmingai nukrypti nuo nustatytųjų pensijų išlaidų, kurios pateiktos veiklos rezultatų planuose. Nacionalinei priežiūros institucijai atlikus patikrinimą, tie išlaidų skirtumai turėtų būti perkelti oro erdvės naudotojams, atitinkamai pakoreguojant vienetinius tarifus;

(37) valstybės narės turėtų kasmet nustatyti kiekvienos mokesčių zonos vienetinį tarifą. Valstybės narės turėtų gebėti kartu nustatyti savo vienetinius tarifus, ypač tada, kai mokesčių zonos apima ne vienos, o daugiau valstybių narių oro erdvę, arba kai jos yra bendroje maršruto mokesčių sistemoje dalyvaujančios šalys. Komisija turėtų įsitikinti, kad valstybių narių pateikti vienetiniai tarifai atitinka šio reglamento nuostatas dėl vienetinio tarifo apskaičiavimo;

(38) mokesčių sistemoje turėtų būti užtikrinamas išsamus ir skaidrus informavimas apie mokesčiams apskaičiuoti naudojamas išlaidų bazes, faktines išlaidas ir vienetinius tarifus. Prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią valstybės narės turėtų konsultuotis su oro navigacijos paslaugų teikėjais, oro erdvės naudotojų atstovais ir, kai tinka, su oro uostų operatoriais ir oro uostų koordinatoriais dėl planuojamų nustatytųjų išlaidų, planuojamų investicijų, paslaugų vienetų prognozių ir mokesčių politikos tuo ataskaitiniu laikotarpiu. Per ataskaitinį laikotarpį valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su šiais suinteresuotaisiais subjektais būtų kasmet konsultuojamasi dėl numatomų vienetinių tarifų ir dėl faktinių išlaidų, patiriamų teikiant oro navigacijos paslaugas. Konsultavimosi tikslais valstybės narės turėtų suteikti išsamią ir pakankamą informaciją visiems subjektams, su kuriais konsultuojamasi;

(39) valstybės narės turėtų gebėti nuspręsti moduliuoti oro navigacijos mokesčius, kad suteiktų paskatų įrengti orlaiviuose sistemas, įtrauktas į SESAR bendruosius projektus. Valstybės narės turėtų gebėti papildomai moduliuoti mokesčius atsižvelgdamos į tinklo apkrovos lygį konkrečioje teritorijoje arba konkrečiu maršrutu ir konkrečiu laiku, kad būtų padidintas oro navigacijos paslaugų efektyvumas ir būtų skatinama optimaliai jomis naudotis;

(40) valstybės narės turėtų gebėti kartu rinkti maršruto mokesčius, taikydamos vieną mokestį už vieną skrydį bendroje maršruto mokesčių sistemoje, kad padidėtų mokesčių sistemos efektyvumas ir sumažėtų administracinio bei apskaitos darbo krūvis;

(41) turėtų būti numatytos vykdymo užtikrinimo priemonės, skirtos užtikrinti, kad oro erdvės naudotojai nedelsdami sumokėtų visus oro navigacijos mokesčius;

(42) oro navigacijos mokesčiai, taikomi bet kuriam konkrečiam skrydžiui, turėtų būti apskaičiuojami kiekvienoje mokesčių zonoje kaip taikomo vienetinio tarifo ir paslaugų vienetų skaičiaus sandauga. Taikomi mokesčiai, ypač lengviesiems orlaiviams, neturėtų būti tokie dideli, kad dėl to būtų vengiama naudotis saugai būtinais įrenginiais ir paslaugomis arba diegti naujas metodikas ir procedūras. Valstybės narės turėtų padengti išlaidas dėl tų paslaugų, kurias oro navigacijos paslaugų teikėjai suteikia oro navigacijos mokesčiais neapmokestinamiems skrydžiams;

(43) valstybės narės turėtų turėti galimybę tais atvejais, kai nėra ankstesnių veiklos problemų įrodymų, taikyti supaprastintą mokesčių sistemą, kad suteiktų paskatų oro navigacijos paslaugų teikėjams ir sumažintų oro navigacijos paslaugų teikėjų bei atitinkamų nacionalinių priežiūros institucijų administracinę naštą;

(44) kai terminalo oro navigacijos paslaugos arba ryšių, navigacijos ir apžvalgos paslaugos, oro navigacijos meteorologijos paslaugos ir oro navigacijos informacijos tarnybų paslaugos (toliau – CNS, MET ir AIS paslaugos) arba OEV duomenų paslaugos yra teikiamos rinkos sąlygomis, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama netaikyti toms paslaugoms kai kurių mokesčių sistemos nuostatų ir nenustatyti ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių. Valstybės narės turėtų gebėti nustatyti tokias rinkos sąlygas per ataskaitinį laikotarpį;

(45) siekiant nustatyti tikslinius veiklos rodiklius ir vykdyti stebėseną Sąjungos lygmeniu ir nacionaliniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu, ypač svarbu, kad nacionalinės priežiūros institucijos, oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro uostų operatoriai, oro uostų koordinatoriai, oro erdvės naudotojai ir tinklo valdytojas teiktų pakankamai duomenų ir informacijos;

(46) nacionalinės priežiūros institucijos turėtų reguliariai stebėti pažangą siekiant tikslinių veiklos rodiklių, nustatytų veiklos rezultatų planuose. Kai tų tikslinių rodiklių pasiekti nepavyksta, atitinkama valstybė narė arba nacionalinė priežiūros institucija turėtų taikyti savo nustatytas tinkamas priemones, kad tokia padėtis būtų ištaisyta;

(47) Komisija turėtų stebėti oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatus ir reguliariai vertinti, kaip pasiekiami tiksliniai veiklos rodikliai. Tos stebėsenos rezultatus Komisija turėtų kasmet pateikti Bendro dangaus komitetui;

(48) nedarant poveikio su rinkos sąlygomis susijusiems konfidencialumo reikalavimams, svarbiausia informacija ir galutinės ataskaitos, kurias reikalaujama pateikti pagal šį reglamentą, turėtų būti skelbiamos viešai, kad būtų užtikrinamas pakankamas skaidrumas ir būtų galima tinkamai konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais;

(49) Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 390/2013 ir Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 391/2013 turėtų būti panaikinti nuo 2020 m. sausio 1 d., tačiau jie ir po šios datos turėtų būti taikomi su antruoju ataskaitiniu laikotarpiu susijusiems įsipareigojimams;

(50) šis reglamentas turėtų būti taikomas trečiajam ataskaitiniam laikotarpiui ir vėlesniems ataskaitiniams laikotarpiams. Šis reglamentas turėtų būti iškart taikomas nuo jo įsigaliojimo dienos, kad iki trečiojo ataskaitinio laikotarpio pradžios būtų galima patvirtinti Sąjungos masto tikslinius rodiklius ir parengti bei patvirtinti veiklos rezultatų planus;

(51) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Bendro dangaus komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos oro navigacijos paslaugų ir tinklo funkcijų veiklos rezultatų planų ir mokesčių sistemų veikimui reikalingos priemonės.

2. Šis reglamentas taikomas bendrojo oro eismo oro navigacijos paslaugų teikimui ir tinklo funkcijoms Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) Europos (EUR) regione, kuriame už oro navigacijos paslaugų teikimą yra atsakingos valstybės narės.

Šis reglamentas taikomas:

a) oro navigacijos paslaugų teikėjams, nurodytiems Reglamento (EB) Nr. 549/2004 2 straipsnio 5 dalyje;

b) įstaigai, kuriai Komisija paveda tinklo funkcijoms vykdyti reikalingas užduotis (toliau – tinklo valdytojas) pagal Reglamento (EB) Nr. 551/2004 6 straipsnio 2 dalį ir kuri paskiriama pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 4 straipsnį.

Be to, ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių nustatymo ir veiklos rezultatų stebėsenos tikslu šis reglamentas taikomas valdžios institucijoms arba subjektams, patiriantiems reikalavimus atitinkančių išlaidų, kurios susigrąžintinos taikant mokesčius naudotojams, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15 straipsnio 2 dalies b punkte ir šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje.

3. Šis reglamentas taikomas terminalo oro navigacijos paslaugoms, teikiamoms valstybių narių teritorijose esančiuose oro uostuose, kuriuose per metus įvykdoma ne mažiau kaip 80 000 skrydžių laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių (SPT).

4. Valstybės narės gali nuspręsti šio reglamento nuostatas taikyti ir toms terminalo oro navigacijos paslaugoms, kurios teikiamos kituose, 3 dalyje nenurodytuose oro uostuose, esančiuose atitinkamose jų teritorijose.

5. Valstybės narės gali nuspręsti šio reglamento nuostatas taikyti ir:

a) oro navigacijos paslaugoms ir tinklo funkcijoms oro erdvėje, už kurią jos yra atsakingos, esančioje ne ICAO Europos (EUR) regione, o kituose ICAO regionuose, nedarant poveikio valstybių narių teisėms ir pareigoms pagal 1944 m. Tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją (Čikagos konvencija);

b) oro navigacijos paslaugų teikėjams, turintiems leidimą teikti oro navigacijos paslaugas be sertifikavimo, pagal Reglamento (EB) Nr. 550/2004 7 straipsnio 5 dalį.

6. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie bet kokį sprendimą, priimtą pagal šio straipsnio 4 arba 5 dalį.

Valstybės narės užtikrina, kad tų sprendimų galiojimo trukmė atitiktų ataskaitinio laikotarpio trukmę. Jos nekeičia ir nepanaikina tų sprendimų per ataskaitinį laikotarpį.

7. Šis reglamentas taikomas trečiajam ataskaitiniam laikotarpiui, nustatytam 7 straipsnyje, ir vėlesniems ataskaitiniams laikotarpiams.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

(1) faktinės išlaidos – teikiant oro navigacijos paslaugas per kalendorinius metus faktiškai patirtos išlaidos, įrašytos į patvirtintas finansines ataskaitas arba, jei tokių patvirtintų finansinių ataskaitų nėra, patikrintos atliekant galutinį auditą;

(2) oro eismo paslaugų tarnyba (OEP tarnyba) – už oro eismo paslaugų teikimą tam tikroje oro erdvėje atsakinga civilinė arba karinė tarnyba;

(3) oro uosto koordinatorius – fizinis arba juridinis asmuo, valstybės narės paskirtas atlikti Tarybos reglamento (EEB) Nr. 95/93 ([9]) 4 straipsnyje nustatytas koordinavimo užduotis koordinuojamuose oro uostuose;

(4) oro uosto operatorius – juridinis arba fizinis asmuo, valdantis vieną arba daugiau aerodromų;

(5) oro erdvės naudotojas – orlaivio naudotojas skrydžio metu arba, jeigu orlaivio naudotojo tapatybė nežinoma, orlaivio savininkas, nebent galima įrodyti, kad orlaivio naudotojas skrydžio metu buvo kitas asmuo;

(6) oro erdvės naudotojų atstovas – juridinis asmuo arba subjektas, atstovaujantis vienos arba kelių kategorijų oro erdvės naudotojų interesams;

(7) rajono skrydžių valdymo centras – tarnyba, teikianti oro eismo paslaugas valdomiesiems skrydžiams tame rajone, už kurį ji atsakinga;

(8) maršruto mokesčių zona – oro erdvės dalis nuo žemės iki viršutinės oro erdvės imtinai, kurioje teikiamos maršruto oro navigacijos paslaugos ir kuriai nustatoma viena išlaidų bazė ir bendras vienetinis tarifas;

(9) ypatingas įvykis – aplinkybės, kuriomis neįprastai sumažėja oro eismo valdymo pajėgumas ir tai lemia neįprastai didelį oro eismo srautų valdymo (toliau – OESV) užlaikymą dėl planinio apribojimo įgyvendinant veiklos ar techninius pokyčius, labai nepalankių oro sąlygų, didelių oro erdvės dalių neprieinamumo dėl gamtinių ar politinių priežasčių arba kolektyvinių darbuotojų interesų gynimo veiksmų, ir tinklo valdytojo iniciatyva pradeda veikti Europos aviacijos krizių koordinavimo padalinys (EACCC);

(10) SPT skrydžiai per metus – kilimų ir tūpimų, atliktų laikantis skrydžių pagal prietaisus taisyklių (SPT), suma, apskaičiuota kaip trejų kalendorinių metų, ėjusių prieš tuos metus, kuriais reikėjo pateikti veiklos rezultatų plano projektą pagal 12 straipsnį, metinis vidurkis;

(11) prognozuotos infliacijos indeksas – metinis infliacijos indeksas, pagrįstas trečiaisiais metais prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią ir apskaičiuotas naudojant naujausią žinomą infliacijos prognozę pagal vidutinį vartotojų kainų indekso procentinį pokytį, Tarptautinio valiutos fondo paskelbtą atitinkamai valstybei narei tuo metu, kai buvo rengiamas veiklos rezultatų planas. Jei Tarptautinio valiutos fondo paskelbtas procentinis pokytis konkrečiais metais yra neigiamas, naudojama vertė yra lygi nuliui;

([9]) 1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpsnių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (OL L 14, 1993 1 22, p. 1).

(12) faktinės infliacijos indeksas – metinis faktinės infliacijos indeksas, pagrįstas trečiaisiais metais prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią ir apskaičiuotas naudojant konkrečios valstybės faktinės infliacijos normą, Komisijos paskelbtą Eurostato suderintame vartotojų kainų indekse n+1 metų balandžio mėn. Jei Komisijos paskelbtas procentinis pokytis konkrečiais metais yra neigiamas, naudojama vertė yra lygi nuliui;

(13) didelė investicija – ilgalaikio turto įsigijimas, plėtra, pakeitimas, patobulinimas arba nuoma, kai bendra vertė per visą to turto gyvavimo laiką siekia daugiau nei 5 mln. EUR (realioji vertė);

(14) nacionalinė institucija – vienos arba daugiau valstybių narių nacionaliniu arba funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu įsteigta reguliavimo arba priežiūros institucija;

(15) naujos ir esamos investicijos – ilgalaikio turto įsigijimas, plėtra, keitimas, atnaujinimas ar išperkamoji nuoma, kai nusidėvėjimo išlaidos, kapitalo sąnaudos arba – nuomos atveju – veiklos išlaidos, susijusios su ta investicija, patiriamos per ataskaitinį laikotarpį, kuriam taikomas veiklos rezultatų planas;

(16) ataskaitinis laikotarpis – Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnio 3 dalies d punkte ir šio reglamento 7 straipsnyje nustatytas laikotarpis, kuriuo galioja ir yra taikomi Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai;

(17) pamatinė vertė – maršrutinio oro eismo valdymo užlaikymo vertė, tinklo valdytojo apskaičiuota kiekvienai valstybei narei ir kiekvienam funkciniam oro erdvės blokui, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiektas Sąjungos masto maršrutinio oro eismo valdymo užlaikymo tikslinis rodiklis;

(18) restruktūrizavimo išlaidos – reikšmingos vienkartinės išlaidos, oro navigacijos paslaugų teikėjų patiriamos vykdant restruktūrizaciją dėl naujų technologijų, procedūrų arba verslo modelių, kuriais skatinamas integruotas paslaugų teikimas, diegimo, kompensacijų darbuotojams mokėjimo, skrydžių valdymo centrų uždarymo, veiklos perkėlimo į naujas vietas, turto nurašymo arba strateginio dalyvavimo kitų oro navigacijos paslaugų teikėjų įmonėse teisių įgijimo;

(19) įsibrovimas į kilimo ir tūpimo taką – bet koks įvykis aerodrome, susijęs su netinkamu orlaivio, transporto priemonės ar asmens buvimu saugomoje zonoje, skirtoje tūpti ir kilti orlaiviui;

(20) skirstymo minimumo pažeidimas – tokia situacija, kai nesilaikoma nustatytų minimalių orlaivių skirstymo atstumų;

(21) terminalo mokesčių zona – oro uostas arba oro uostų grupė valstybės narės teritorijoje, kuriame (kurioje) teikiamos terminalo oro navigacijos paslaugos ir kuriam (kuriai) nustatoma viena išlaidų bazė ir bendras vienetinis tarifas.

II SKYRIUS

UŽDUOTYS IR PAREIGOS

3 straipsnis

Veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos teikiama pagalba

Komisija, kai tai reikalinga atliekant su išsamiai nustatytu veiklos rezultatų sistemos veikimu susijusias jos užduotis, gali prašyti veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos pagalbos:

a) renkant, nagrinėjant, patvirtinant ir platinant oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatams svarbius duomenis;

b) renkantis arba derinant pagrindines veiklos sritis;

c) apibrėžiant pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius ir stebėsenos rodiklius;

d) nustatant Sąjungos masto tikslinių veiklos rodiklių intervalus ir nustatant bei peržiūrint Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius;

e) nustatant pradines vertes, įspėjamąsias ribas ir lyginamąsias grupes, nurodytas 9 straipsnio 4 dalyje;

f) vertinant rengiamų nacionalinių tikslinių veiklos rodiklių arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu nustatomų tikslinių veiklos rodiklių (toliau – FOEB tiksliniai veiklos rodikliai) derėjimą su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais pagal 14 ir 15 straipsnius ir peržiūrint veiklos rezultatų planų projektus pagal 14 straipsnio 1 dalį ir 15 straipsnio 1 dalį;

g) tikrinant veiklos rezultatų planų projektų išsamumą pagal 13 straipsnį;

h) atliekant tinklo veiklos plano projekto, nurodyto šio reglamento 10 straipsnio 5 dalyje, patvirtinimą pagal 19 straipsnį;

i) vertinant peržiūrėtus tikslinius veiklos rodiklius ir taisomąsias priemones, kurias valstybės narės patvirtino pagal 15 straipsnio 5 dalį;

j) atliekant oro navigacijos paslaugų, įskaitant investicijas ir kapitalo išlaidas, teikimo veiksmingumo stebėseną Sąjungos lygmeniu, nacionaliniu lygmeniu ir funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu;

k) pagal 37 straipsnio 2 dalį atliekant tinklo funkcijų vykdymo veiksmingumo stebėseną;

l) pagal 37 straipsnio 3 dalį vertinant iš nacionalinių priežiūros institucijų dėl veiklos rezultatų planų gautą informaciją, siekiant stebėti Europos OEV tinklo veiklos rezultatus;

m) vertinant, kaip per ataskaitinį laikotarpį pasiekiami tiksliniai veiklos rodikliai;

n) tvarkant ir padedant derinti tvarkaraštį, pagal kurį vyksta konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais dėl veiklos rezultatų planų ir pagal 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 30 straipsnyje nurodytus konsultavimosi reikalavimus.

4 straipsnis

Oro navigacijos paslaugų teikėjų informacijos teikimas ir stebėsenos palengvinimas

1. Kai būtina, kad nacionalinės priežiūros institucijos galėtų atlikti su išsamiai nustatytu veiklos rezultatų sistemos veikimu susijusias užduotis, oro navigacijos paslaugų teikėjai, gavę prašymą, nedelsdami pateikia toms institucijoms:

a) informaciją apie vietos sąlygas, aktualią nustatant nacionalinius tikslinius veiklos rodiklius arba tikslinius veiklos rodiklius funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu;

b) duomenis, reikalingus dėl oro navigacijos mokesčių nustatant nuosavo kapitalo grąžos normą;

c) informaciją apie planuojamas investicijas per penkerius metus nuo tos dienos, kai gautas prašymas, parodant išlaidų, planuojamų skirti naujoms ir esamoms investicijoms ataskaitiniu laikotarpiu ir po jo, pobūdį ir kaip didelėmis investicijomis prisidedama prie veiklos rezultatų gerinimo kiekvienoje pagrindinėje veiklos srityje;

d) savo verslo planą, nurodytą Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2017/373 ([10]) III priedo ATM/ANS.OR.D.005 punkte;

e) informaciją, reikalingą taikant 28 straipsnio 3 dalį;

f) duomenis apie išlaidų bazes ir informaciją apie tai, kaip skirstomos maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugų išlaidos, taip pat duomenis apie komercinės veiklos pajamas ir duomenis apie gautas viešąsias lėšas.

2. Oro navigacijos paslaugų teikėjai palengvina 37 straipsnio 1 dalyje nurodytos stebėsenos tikslais reikalingą veiklą, vykdomą kompetentingos nacionalinės priežiūros institucijos arba jos vardu pagal tos institucijos valstybės narės nacionalinę teisę, visų pirma pateikdami reikiamus dokumentus, duomenis, informaciją ir paaiškinimus žodžiu, kai prašoma, taip pat suteikdami galimybę patekti į atitinkamas patalpas, žemės valdas arba transporto priemones, kai tai leidžiama pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę, ir laikantis tos nacionalinės teisės nuostatų.

5 straipsnis

Tinklo valdytojo teikiama pagalba

Tinklo valdytojas atlieka šias su išsamiai nustatytu veiklos rezultatų sistemos veikimu susijusias užduotis:

a) padeda Komisijai, suteikdamas reikiamą indėlį, kai nustatomi Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią, ir vykdant stebėseną, kaip tie tiksliniai rodikliai pasiekiami per ataskaitinį laikotarpį, be kita ko, nepagrįstai nedelsdamas atkreipia Komisijos dėmesį į bet kokias aplinkybes, kai tiksliniai veiklos rodikliai nėra pasiekti arba rizikuojama jų nepasiekti arba kai pastebimas reikšmingas ir nepaliaujamas veiklos rezultatų prastėjimas;

([10]) 2017 m. kovo 1 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/373, kuriuo nustatomi oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų teikėjų, kitų oro eismo valdymo tinklo funkcijų vykdytojų ir tų subjektų priežiūros bendrieji reikalavimai, panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 482/2008, įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 ir (ES) 2016/1377 ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 677/2011 (OL L 62, 2017 3 8, p. 1).

b) Komisijos prašymu padeda nacionalinėms priežiūros institucijoms: suteikia reikiamą indėlį rengiant veiklos rezultatų planus ir nepagrįstai nedelsdamas informuoja atitinkamą nacionalinę priežiūros instituciją apie bet kokias aplinkybes, kai nacionaliniai tiksliniai veiklos rodikliai arba FOEB tiksliniai veiklos rodikliai yra nepasiekti arba rizikuojama jų nepasiekti arba kai pastebimas reikšmingas ir nepaliaujamas veiklos rezultatų prastėjimas;

c) padeda oro navigacijos paslaugų teikėjams pasiekti nacionalinius tikslinius veiklos rodiklius arba FOEB tikslinius veiklos rodiklius, visų pirma parengdamas ir įgyvendindamas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 9 straipsnyje nurodytą tinklo veiklos planą.

6 straipsnis

Veiksmų derinimas su Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra

Pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 13a straipsnį ir Reglamento (ES) 2018/1139 75 straipsnio 2 dalies h punktą ir 93 straipsnio b punktą Komisija ir valstybės narės derina veiksmus su Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, taip siekdamos užtikrinti, kad:

a) būtų tinkamai atsižvelgiama į saugos aspektus, be kita ko, nustatant, peržiūrint ir įgyvendinant pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius ir Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius su sauga susijusioje pagrindinėje veiklos srityje;

b) pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai ir tiksliniai veiklos rodikliai su sauga susijusioje pagrindinėje veiklos srityje derėtų su Reglamento (ES) 2018/1139 6 straipsnyje nurodytu Europos aviacijos saugos planu.

III SKYRIUS

TIKSLINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ NUSTATYMAS

7 straipsnis

Ataskaitinių laikotarpių trukmė

1. Trečiasis ataskaitinis laikotarpis apima 2020–2024 kalendorinius metus.

2. Kiekvienas vėlesnis ataskaitinis laikotarpis trunka penkerius kalendorinius metus.

3. 1 ir 2 dalyse nustatyta ataskaitinių laikotarpių trukmė nedaro poveikio 10 straipsnio 6 dalies nuostatai.

8 straipsnis

Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai ir stebėsenos rodikliai

1. Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai ir rodikliai, skirti oro navigacijos paslaugų teikimo veiklos rezultatų stebėsenai Sąjungos lygmeniu kiekvienoje pagrindinėje veiklos srityje, yra nustatyti I priedo 1 skirsnyje.

2. Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai ir rodikliai, skirti oro navigacijos paslaugų teikimo veiklos rezultatų stebėsenai nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu, yra nustatyti I priedo 2 skirsnyje.

3. Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai ir rodikliai, skirti tinklo funkcijų vykdymo veiksmingumo stebėsenai, yra nustatyti I priedo 3 skirsnyje.

4. Valstybės narės kartu su 2 dalyje nurodytais rodikliais gali nustatyti papildomus pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius ir stebėsenos rodiklius, visų pirma dėl civilinių ir karinių ar meteorologinių aspektų.

9 straipsnis

Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai

1. Iki ataskaitinio laikotarpio pradžios likus ne mažiau kaip 19 mėnesių, nacionalinės priežiūros institucijos, kaip savo indėlį nustatant Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, pateikia Komisijai pradinius išlaidų duomenis ir informaciją apie 10 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas eismo prognozes dėl ateinančio ataskaitinio laikotarpio.

2. Iki ataskaitinio laikotarpio pradžios likus ne mažiau kaip 15 mėnesių, Komisija dėl Sąjungos masto tikslinių veiklos rodiklių paskelbia orientacinius tikslinių rodiklių intervalus – tai yra mažiausios ir didžiausios metinės vertės, kurių intervale Komisija ketina nustatyti Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius.

Dėl tų tikslinių rodiklių orientacinių intervalų Komisija konsultuojasi su Reglamento (EB) Nr. 549/2004 10 straipsnio 3 dalyje nurodytais suinteresuotaisiais subjektais, kitais svarbiais asmenimis ir organizacijomis, o dėl susijusių saugos aspektų – su Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra.

3. Iki ataskaitinio laikotarpio pradžios likus ne mažiau kaip septyniems mėnesiams, Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnio 3 dalies a punktą patvirtina Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, nustatytus pagal pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius, nurodytus 8 straipsnio 1 dalyje.

Šiuo tikslu Komisija:

a) atsižvelgia į reikiamą veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos, tinklo valdytojo ir nacionalinių priežiūros institucijų indėlį;

b) naudoja maršrutinio eismo prognozes, išreikštas SPT skrydžiais ir paslaugų vienetais ir pagrįstas naujausia turima Eurokontrolės statistikos ir prognozių tarnybos (STATFOR) bazine prognoze;

c) pagrindžia kiekvieną Sąjungos masto tikslinį veiklos rodiklį, apibūdindama pagrindines prielaidas ir argumentus, kuriais remiantis tas tikslinis rodiklis nustatytas, įskaitant tai, kaip pasinaudota šios dalies a punkte nurodytu indėliu, koks buvo 2 dalyje nurodytų konsultacijų rezultatas, ir kitus svarbius faktinius duomenis.

4. Kartu su patvirtinamais Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais Komisija nustato:

a) Sąjungos masto „nustatytųjų išlaidų pradinę vertę“ ir Sąjungos masto „nustatytųjų vieneto išlaidų pradinę vertę“ tam, kad būtų galima nustatyti tikslinius rodiklius su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje pagal pagrindinį veiklos rezultatų vertinimo rodiklį, nurodytą I priedo 1 skirsnio 4.1 punkte. Tos pradinės vertės apskaičiuojamos pagal paskutinių metų prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią duomenis.

   Nustatytųjų išlaidų pradinė vertė apskaičiuojama naudojant žinomas praėjusio ataskaitinio laikotarpio faktines išlaidas ir pakoreguojama atsižvelgiant į naujausias turimas išlaidų sąmatas, eismo pokyčius ir jų ryšį su išlaidomis.

   Nustatytųjų vieneto išlaidų pradinė vertė gaunama dalijant nustatytųjų išlaidų pradinę vertę iš prognozuojamo eismo, išreikšto paslaugų vienetais, paskutiniais metais prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią;

b) įspėjamąsias ribas, kurias viršijus valstybės narės gali prašyti, kad būtų peržiūrėti veiklos rezultatų planuose pateikti tiksliniai veiklos rodikliai, laikantis 18 straipsnio 1 dalies a punkto i papunkčio. Tos įspėjamosios ribos nustatomos pagal tokius parametrus:

   i) realios eismo padėties nukrypimą nuo eismo prognozės konkrečiais kalendoriniais metais, išreikštą SPT skrydžių procentine dalimi;

   ii) realios eismo padėties nukrypimą nuo eismo prognozės konkrečiais kalendoriniais metais, išreikštą paslaugų vienetų procentine dalimi;

   iii) pamatinių verčių pokytį dėl tinklo veiklos plano sezoninių atnaujinimų pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 9 straipsnio 4 dalies a punktą ir 8 dalį, palyginti su pamatinėmis vertėmis, nurodytomis naujausioje tinklo veiklos plano redakcijoje, kuri turima tuo metu, kai rengiamas veiklos rezultatų planas. Šis pokytis išreiškiamas pokyčio procentine dalimi arba maršrutinio OESV užlaikymo minučių dalimi, priklausomai nuo pamatinių verčių dydžio;

c) oro navigacijos paslaugų teikėjų, kurių veiklos ir ekonominė aplinka yra panaši, lyginamąsias grupes, kad būtų galima vertinti tikslinius veiklos rodiklius su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje.

10 straipsnis

Veiklos rezultatų planai

1. Nacionalinės priežiūros institucijos parengia veiklos rezultatų planus nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu.

2. Veiklos rezultatų planai parengiami pagal II priede pateiktą šabloną ir apima:

a) privalomus nacionalinius tikslinius veiklos rodiklius arba privalomus FOEB tikslinius veiklos rodiklius, nustatytus pagal pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius, nurodytus 8 straipsnio 2 dalyje, įskaitant nustatytųjų išlaidų pradinę vertę ir nustatytųjų vieneto išlaidų pradinę vertę kiekvienoje mokesčių zonoje, kad būtų galima nustatyti tikslinius rodiklius su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje. Tos pradinės vertės apskaičiuojamos pagal paskutinių metų prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią duomenis.

Nustatytųjų išlaidų pradinė vertė apskaičiuojama naudojant žinomas praėjusio ataskaitinio laikotarpio faktines išlaidas ir pakoreguojama atsižvelgiant į naujausias turimas išlaidų sąmatas, eismo pokyčius ir jų ryšį su išlaidomis.

Nustatytųjų vieneto išlaidų pradinė vertė gaunama dalijant nustatytųjų išlaidų pradinę vertę iš naujausios turimos prognozuojamo eismo vertės, išreikštos paslaugų vienetais, paskutiniais metais prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią;

b) maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugų teikimo nustatytąsias išlaidas, kurios nustatomos pagal Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15 straipsnio 2 dalies a ir b punktus ir pagal šį reglamentą;

c) paskatų programas, rengiamas pagal 11 straipsnį, nurodant tų paskatų programų parametrus, pagrindinių verčių moduliacijos mechanizmą, nurodytą 11 straipsnio 3 dalyje (kai taikoma), taip pat priemones, kuriomis numatoma pasiekti tų paskatų programų tikslus;

d) pagrindinių priemonių, kuriomis numatoma pasiekti tikslinius veiklos rodiklius, aprašymą;

e) patvirtinimą, kad veiklos rezultatų planas atitinka šio reglamento taikymo sritį pagal šio reglamento 1 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 549/2004 7 straipsnį;

f) maršrutinio eismo prognozes, išreikštas SPT skrydžiais ir paslaugų vienetais ir pagrįstas Eurokontrolės STATFOR bazine prognoze;

g) terminalo eismo prognozes, išreikštas SPT skrydžiais ir paslaugų vienetais ir pagrįstas Eurokontrolės STATFOR bazine prognoze;

h) aprašytas iniciatyvas, kuriomis remiamas tarpvalstybinis koordinavimas ir tarpvalstybinių paslaugų, naudingų veiklos rezultatams, ekonominiam efektyvumui arba abiem šiems aspektams, teikimas;

i) informaciją apie:

   i) dideles investicijas;

   ii) pokyčių valdymo planus, rengiamus dėl įgyvendinamų didelių oro erdvės pakeitimų arba oro eismo valdymo sistemų patobulinimų, siekiant kuo labiau sumažinti bet kokį neigiamą poveikį tinklo veiklos rezultatams.

Tačiau dėl f ir g punktų pažymėtina, kad nacionalinės priežiūros institucijos gali nuspręsti vietoj Eurokontrolės STATFOR bazine prognoze pagrįstų prognozių naudoti kitas maršrutinio ir terminalo eismo prognozes. Tuo atveju jos konsultuojasi su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais ir nurodo kitų prognozių naudojimo veiklos rezultatų plane priežastis. Bet kokie skirtumai, palyginti su Eurokontrolės STATFOR bazine prognoze, turi būti susiję su konkrečiais vietos veiksniais, į kuriuos nepakankamai atsižvelgta Eurokontrolės STATFOR bazinėje prognozėje. Tos pačios prognozės naudojamos visose pagrindinėse veiklos srityse.

3. Veiklos rezultatų planuose galima pateikti papildomų tikslinių veiklos rodiklių, nustatytų pagal 8 straipsnio 4 dalyje nurodytus pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius. Tie tiksliniai rodikliai turi padėti siekti tikslinių veiklos rodiklių, nurodytų 9 straipsnio 3 dalyje ir šio straipsnio 2 dalies a punkte.

4. Pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 10 straipsnio 1 dalį ir 11 straipsnio 3 dalies b punktą nacionalinės priežiūros institucijos konsultuojasi su oro navigacijos paslaugų teikėjais, oro erdvės naudotojų atstovais ir, kai tinka, su oro uostų operatoriais bei oro uostų koordinatoriais dėl veiklos rezultatų planų projektų, įskaitant į juos įtrauktus tikslinius veiklos rodiklius ir paskatų programas.

5. Tinklo valdytojas parengia tinklo veiklos planą. Tinklo veiklos planas parengiamas pagal III priede pateiktą šabloną ir jame nustatoma:

a) pridėtinė vertė, sukuriama tinklo valdytojui remiant valstybių narių, funkcinių oro erdvės blokų, oro navigacijos paslaugų teikėjų ir civilių bei karinių oro erdvės naudotojų veiklą siekiant pajėgumo ir aplinkos apsaugos tikslinių rodiklių; taip pat nustatoma, kaip tinklo funkcijomis padedama pasiekti Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius;

b) tinklo valdytojo ir kiekvienos tinklo funkcijos tiksliniai veiklos rodikliai ir tikslai bei priemonės, kuriomis numatoma pasiekti tuos tikslinius rodiklius.

6. Kai Komisija, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnio 3 dalies c punkto ketvirtoje pastraipoje, peržiūri Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, valstybės narės peržiūri savo veiklos rezultatų planus ir į juos įtraukia peržiūrėtus tikslinius veiklos rodiklius pagal šį reglamentą.

11 straipsnis

Paskatų programos

1. Į valstybių narių patvirtintus veiklos rezultatų planus įtraukiamos paskatų programos:

a) apima finansinio pobūdžio paskatas, kad būtų veiksmingai ir proporcingai pasiekti tiksliniai veiklos rodikliai su ekonominiu efektyvumu ir pajėgumu susijusiose pagrindinėse veiklos srityse;

b) taikomos visu laikotarpiu, kurį apima veiklos rezultatų planas;

c) yra nediskriminacinės, skaidrios ir veiksmingos;

d) taikomos maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugoms.

2. Paskatų programos, taikomos dėl tikslinių veiklos rodiklių su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje, yra reglamentuojamos 27 ir 28 straipsniais.

3. Paskatų programos, taikomos dėl tikslinių veiklos rodiklių su pajėgumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje, be 1 dalyje nustatytų principų dar atitinka šiuos principus:

a) yra proporcingos OESV užlaikymo lygiui ir jas sudaro finansiniai atlygiai bei finansinės baudos, darančios reikšmingą poveikį rizikingoms pajamoms;

b) parengiamos taip, kad didžiausios finansinės baudos būtų bent lygiavertės didžiausiems finansiniams atlygiams.

Pasikonsultavusi su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais, nacionalinė priežiūros institucija nustato XIII priedo 2.1 dalies a punkto ir 2.2 dalies a punkto antroje pastraipoje bei XIII priedo 2.1 dalies b punkto ir 2.2 dalies b punkto antroje pastraipoje nurodytas didžiausias fiksuotas procentines dalis, naudojamas finansiniams atlygiams ir baudoms apskaičiuoti.

XIII priedo 2.1 dalies a punkto ir 2.2 dalies a punkto antroje pastraipoje nurodytos didžiausios fiksuotos procentinės dalys, naudojamos finansiniams atlygiams apskaičiuoti, neturi viršyti 2 %;

c) apskaičiuojant finansinius atlygius arba baudas naudojamos pagrindinės vertės.

Nacionalinė priežiūros institucija prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią nusprendžia, ar tos pagrindinės vertės turi būti nustatytos remiantis:

i) nacionalinio lygmens tiksliniais veiklos rodikliais, suskirstytais pagal atskirus oro navigacijos paslaugų teikėjus, arba

ii) nacionalinio lygmens moduliuojamais tiksliniais veiklos rodikliais, suskirstytais pagal atskirus oro navigacijos paslaugų teikėjus, nacionalinės priežiūros institucijos kasmet nustatomais kitiems metams pagal XIII priedo 1 dalį, konsultuojantis su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais. Moduliacijos mechanizmas nustatomas veiklos rezultatų plane, taikomas kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais ir per ataskaitinį laikotarpį nekeičiamas.

Nacionalinė priežiūros institucija kasmet informuoja Komisiją apie tas pagrindines vertes;

d) nacionalinė priežiūros institucija, pasikonsultavusi su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais, aplink pagrindinę vertę turi nustatyti simetrišką intervalą, kad dėl nedidelių OESV užlaikymo pokyčių negalėtų būti taikomi finansiniai atlygiai ar baudos;

e) kai n metais faktinis vidutinis vieno skrydžio OESV užlaikymas yra mažesnis negu nustatyta n metų pagrindinė vertė ir nepatenka į d punkte nurodytą intervalą, taikomas finansinis atlygis, pagal XIII priedo 2 dalį n+2 metais padidinant vienetinį tarifą;

f) kai n metais faktinis vidutinis vieno skrydžio OESV užlaikymas yra didesnis negu nustatyta n metų pagrindinė vertė ir nepatenka į d punkte nurodytą intervalą, taikoma finansinė bauda, pagal XIII priedo 2 dalį n+2 metais sumažinant vienetinį tarifą;

g) dėl maršruto tikslinių rodiklių, taikomų su pajėgumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje, ir kai veiklos rezultatų planas parengiamas funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu, kartu su a–f punktuose nurodytais principais taikomos šios nuostatos:

i) I priedo 2 skirsnio 3.1 dalies a punkte nurodytą FOEB tikslinį veiklos rodiklį atitinkamos nacionalinės priežiūros institucijos nurodo pagal atitinkamus atskirus oro navigacijos paslaugų teikėjus, kad būtų galima nustatyti paskatas nacionaliniu lygmeniu. Taip gautomis vertėmis remiamasi nustatant pagrindines vertes, nurodytas c punkte;

ii) atitinkamos nacionalinės priežiūros institucijos nuosekliai taiko tą pačią paskatų programą visiems atitinkamiems oro navigacijos paslaugų teikėjams;

iii) kartu su atitinkamų atskirų oro navigacijos paslaugų teikėjų lygmeniu, kaip nurodyta i punkte, nustatytomis pagrindinėmis vertėmis taip pat naudojamos funkcinių oro erdvės blokų pagrindinės vertės, nustatytos remiantis:

— arba tiksliniais veiklos rodikliais funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu,

— arba moduliuojamais tiksliniais veiklos rodikliais funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu pagal XIII priedo 1 dalį, konsultuojantis su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais;

iv) nukrypstant nuo c punkto, visos atitinkamos nacionalinės priežiūros institucijos kartu sprendžia, ar pagrindinės vertės atskirų oro navigacijos paslaugų teikėjų lygmeniu ir funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu turi būti moduliuojamos, ar ne. Šis sprendimas vienodai taikomas visoms pagrindinėms vertėms atskirų oro navigacijos paslaugų teikėjų lygmeniu ir funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu per visą ataskaitinį laikotarpį;

v) kai tiksliniai veiklos rodikliai nacionaliniu lygmeniu ir funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu turi būti moduliuojami, tiksliniams veiklos rodikliams nacionaliniu ir funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu taikomas tas pats moduliacijos mechanizmas;

vi) kai n metais bendras maršrutinis vieno skrydžio OESV užlaikymas funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu yra didesnis negu nustatyta n metų pagrindinė vertė, nurodyta iii punkte, ir nepatenka į 3 dalies d punkte nurodytą intervalą, 3 dalies e punktas netaikomas, o 3 dalies f punktas taikomas tik tiems oro navigacijos paslaugų teikėjams, kurių faktinis vieno skrydžio OESV užlaikymas n metais yra didesnis negu nustatyta n metų pagrindinė vertė ir nepatenka į d punkte nurodytą intervalą;

vii) kai n metais bendras maršrutinis vieno skrydžio OESV užlaikymas funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu yra mažesnis negu nustatyta n metų pagrindinė vertė, nurodyta iii punkte, ir nepatenka į 3 dalies d punkte nurodytą intervalą, 3 dalies f punktas netaikomas, o 3 dalies e punktas taikomas tik tiems oro navigacijos paslaugų teikėjams, kurių faktinis vieno skrydžio OESV užlaikymas n metais yra mažesnis negu nustatyta n metų pagrindinė vertė ir nepatenka į d punkte nurodytą intervalą;

4. Į valstybių narių patvirtintus veiklos rezultatų planus įtrauktose paskatų programose taip pat gali būti numatytos finansinio pobūdžio paskatos siekti tikslinių veiklos rodiklių su aplinkos apsauga susijusioje pagrindinėje veiklos srityje arba siekti papildomų 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų tikslinių veiklos rodiklių, laikantis 1 dalies b ir c punktų nuostatų, su sąlyga, kad tos paskatos būtų veiksmingos ir proporcingos. Tos paskatų programos turėtų būti taikomos papildomai ir nepriklausomai nuo 2 ir 3 dalyse nurodytų paskatų programų. Bendra dėl tų paskatų programų taikomo finansinio atlygio ar finansinės baudos vertė neturi viršyti atitinkamai 2 % ir 4 % nustatytųjų n metų išlaidų.

IV SKYRIUS

VEIKLOS REZULTATŲ PLANŲ PATVIRTINIMAS, VERTINIMAS IR PERŽIŪRA

12 straipsnis

Veiklos rezultatų planų projektų patvirtinimas ir pateikimas

Kiekviena valstybė narė patvirtina veiklos rezultatų plano projektą, atitinkamos nacionalinės priežiūros institucijos arba institucijų parengtą nacionaliniu lygmeniu arba funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu, ir pateikia jį Komisijai likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki ataskaitinio laikotarpio, kuriam skirtas tas planas, pradžios. Kai veiklos rezultatų plano projektas parengiamas funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu, po to, kai visos atitinkamos valstybės narės patvirtina tą planą, jis pateikiamas Komisijai.

13 straipsnis

Veiklos rezultatų planų projektų išsamumo patikrinimas

1. Komisija patikrina, ar valstybių narių pagal 12 straipsnį pateiktuose veiklos rezultatų planų projektuose yra visi elementai, reikalingi vertinant 10 straipsnio 2 ir 4 dalyse ir, kai tinka, 10 straipsnio 3 ir 5 dalyse išvardytų reikalavimų laikymąsi.

2. Kai Komisija, atlikusi 1 dalyje nurodytą patikrinimą, nustato, kad trūksta vieno arba kelių elementų, ji per vieną mėnesį nuo veiklos rezultatų plano projekto gavimo dienos paprašo atitinkamos valstybės narės arba valstybių narių pateikti atnaujintą veiklos rezultatų plano projektą su įtrauktu trūkstamu elementu arba elementais.

Tokiu atveju atitinkama valstybė narė arba valstybės narės pateikia atnaujintą veiklos rezultatų plano projektą Komisijai nedelsdamos ir bet kokiu atveju per tris savaites nuo Komisijos prašymo dienos.

3. Komisija pradeda 14 straipsnyje nurodytą veiklos rezultatų plano projekto vertinimą, kai atlikusi 1 dalyje nurodytą patikrinimą nustato, kad veiklos rezultatų plano projekte yra visi reikiami elementai, arba, atitinkamai, kai gauna atnaujintą veiklos rezultatų plano projektą, nurodytą 2 dalyje.

14 straipsnis

Veiklos rezultatų planų projektų ir tikslinių rodiklių vertinimas ir peržiūra

1. Komisija įvertina veiklos rezultatų planų projektuose pateiktų nacionalinių tikslinių veiklos rodiklių arba FOEB tikslinių veiklos rodiklių derėjimą su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais pagal IV priedo 1 skirsnyje nustatytus kriterijus, atsižvelgdama į vietos aplinkybes. Kartu su šiuo vertinimu Komisija papildomai gali peržiūrėti veiklos rezultatų planų projektus atsižvelgdama į IV priedo 2 dalyje nurodytus elementus.

2. Kai Komisija, remdamasi 1 dalyje nurodytu vertinimu, nustato, kad veiklos rezultatų plano projekte pateikti tiksliniai veiklos rodikliai dera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais, Komisija per penkis mėnesius nuo to veiklos rezultatų plano projekto gavimo dienos arba, kai tinka, nuo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyto atnaujinto veiklos rezultatų plano projekto gavimo dienos priima sprendimą ir apie jį praneša atitinkamai valstybei narei arba valstybėms narėms.

3. Kai Komisija, remdamasi 1 dalyje nurodytu vertinimu, nustato, kad vienas arba daugiau tikslinių veiklos rodiklių, pateiktų veiklos rezultatų plano projekte, nedera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais, Komisija per penkis mėnesius nuo to veiklos rezultatų plano projekto gavimo dienos arba, kai tinka, nuo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyto atnaujinto veiklos rezultatų plano projekto gavimo dienos priima sprendimą, kuriame pateikia Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnio 3 dalies c punkto antroje pastraipoje nurodytas rekomendacijas.

Tuo atveju atitinkama valstybė narė arba valstybės narės per tris mėnesius nuo tos dienos, kai priimtas Komisijos sprendimas, peržiūri tikslinius veiklos rodiklius ir imasi tinkamų priemonių, kad būtų atitinkamai peržiūrėtas veiklos rezultatų plano projektas, atsižvelgiant į Komisijos rekomendacijas, ir pateikia peržiūrėtą veiklos rezultatų plano projektą Komisijai.

15 straipsnis

Peržiūrėtų veiklos rezultatų planų projektų ir tikslinių rodiklių vertinimas ir taisomųjų priemonių patvirtinimas

1. Gavusi peržiūrėtą veiklos rezultatų plano projektą, jai pateiktą pagal 14 straipsnio 3 dalį, Komisija įvertina tą peržiūrėtą veiklos rezultatų plano projektą ir jame pateiktų peržiūrėtų tikslinių veiklos rodiklių derėjimą su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais pagal IV priedo 1 dalyje nustatytus kriterijus, atsižvelgdama į vietos aplinkybes. Kartu su šiuo vertinimu Komisija papildomai gali peržiūrėti veiklos rezultatų planų projektus atsižvelgdama į IV priedo 2 dalyje nurodytus elementus.

2. Kai Komisija, remdamasi 1 dalyje nurodytu vertinimu, nustato, kad peržiūrėtame veiklos rezultatų plano projekte pateikti peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai dera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais, Komisija per penkis mėnesius nuo peržiūrėto veiklos rezultatų plano projekto gavimo dienos priima sprendimą ir apie jį praneša atitinkamai valstybei narei arba valstybėms narėms.

3. Kai Komisija, remdamasi 1 dalyje nurodytu vertinimu, nustato, kad yra abejonių, ar peržiūrėtame veiklos rezultatų plano projekte pateikti peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai dera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais, Komisija per penkis mėnesius nuo to peržiūrėto veiklos rezultatų plano projekto gavimo dienos pradeda išsamų tų tikslinių veiklos rodiklių ir atitinkamų vietos aplinkybių tyrimą (prireikus ji paprašo nacionalinių priežiūros institucijų pateikti papildomos informacijos) ir apie tai informuoja atitinkamą valstybę narę arba valstybes nares.

4. Kai Komisija, atlikusi 3 dalyje nurodytą išsamų tyrimą, nustato, kad peržiūrėtame veiklos rezultatų plano projekte pateikti peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai dera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais, Komisija per penkis mėnesius nuo to išsamaus tyrimo pradžios dienos priima sprendimą ir apie jį praneša atitinkamai valstybei narei arba valstybėms narėms.

5. Kai Komisija, atlikusi 3 dalyje nurodytą išsamų tyrimą, nustato, kad peržiūrėtame veiklos rezultatų plano projekte pateikti peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai nedera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais, Komisija per penkis mėnesius nuo tos dienos, kai pradėtas išsamus tyrimas, priima sprendimą, kuriame nustatomos taisomosios priemonės, kurių turi imtis atitinkama valstybė narė arba valstybės narės, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnio 3 dalies c punkto trečioje pastraipoje.

6. Kai Komisija priima 5 dalyje nurodytą sprendimą, atitinkama valstybė narė arba valstybės narės per tris mėnesius nuo to sprendimo priėmimo dienos praneša Komisijai apie priemones, kurių ėmėsi pagal tą sprendimą, ir pateikia informaciją, patvirtinančią, kad tos priemonės atitinka tą sprendimą.

7. Komisija, remdamasi pagal 6 dalį jai pateikta informacija, įvertina, ar atitinkamos valstybės narės arba valstybių narių taikomų priemonių pakanka, kad būtų užtikrintas 5 dalyje nurodyto sprendimo vykdymas, kaip reikalaujama Reglamente (EB) Nr. 549/2004 ir šiame reglamente.

Kai Komisija nustato, kad tų priemonių pakanka 5 dalyje nurodyto sprendimo vykdymui užtikrinti, ji apie tai praneša atitinkamai valstybei narei arba valstybėms narėms.

Kai Komisija nustato, kad tų priemonių nepakanka 5 dalyje nurodyto sprendimo vykdymui užtikrinti, ji apie tai praneša atitinkamai valstybei narei arba valstybėms narėms ir, kai tinka, imasi veiksmų, kad ta nevykdymo problema būtų išspręsta, įskaitant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnyje numatytus veiksmus.

16 straipsnis

Veiklos rezultatų planų patvirtinimas

Kiekviena valstybė narė patvirtina ir paskelbia savo veiklos rezultatų planą vienomis iš toliau nurodytų aplinkybių, kai tinka:

a) po to, kai Komisija priima sprendimą taikydama 14 straipsnio 2 dalį, 15 straipsnio 2 dalį arba 15 straipsnio 4 dalį;

b) po to, kai Komisija priima sprendimą pagal 15 straipsnio 7 dalies antrą pastraipą;

c) po to, kai Komisija priima sprendimą gavusi atitinkamos valstybės narės arba valstybių narių prašymą, kad tiksliniai veiklos rodikliai būtų peržiūrėti per ataskaitinį laikotarpį pagal 18 straipsnio 1 dalį, jeigu atitinkama valstybė narė patikslina savo veiklos rezultatų planą atsižvelgdama į tuos peržiūrėtus tikslinius veiklos rodiklius.

17 straipsnis

Prasidėjus ataskaitiniam laikotarpiui patvirtinami tiksliniai veiklos rodikliai arba taisomosios priemonės

1. Kai valstybės narės negali iki ataskaitinio laikotarpio pradžios patvirtinti veiklos rezultatų planų pagal 16 straipsnį dėl tos priežasties, kad reikia daugiau laiko 14 ir 15 straipsniuose nurodytoms procedūroms užbaigti, iki veiklos rezultatų planų patvirtinimo laikinai taikomi tiksliniai veiklos rodikliai, pateikti naujausioje veiklos rezultatų planų projektų redakcijoje.

2. Esant 1 dalyje nurodytai situacijai, kai patvirtinami veiklos rezultatų planai, tiksliniai veiklos rodikliai su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje taikomi atgaline data, pakoreguojant vienetinius tarifus pagal 29 straipsnio 5 dalį.

18 straipsnis

Tikslinių veiklos rodiklių peržiūra per ataskaitinį laikotarpį

1. Per ataskaitinį laikotarpį valstybės narės gali peržiūrėti vieną arba daugiau tikslinių veiklos rodiklių, pateiktų veiklos rezultatų planuose, ir patvirtinti atitinkamai pakeistus veiklos rezultatų planus tik jei tenkinamos abi šios sąlygos:

a) atitinkama valstybė narė arba valstybės narės mano, kad numatoma peržiūra yra reikalinga ir proporcinga, atsižvelgiant į susiklosčiusią vieną ar kelias tokias situacijas:

   i) pasiekiama bent viena iš 9 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytų įspėjamųjų ribų ir atitinkama nacionalinė priežiūros institucija arba institucijos įvertina padėtį ir įrodo, kad to poveikio, kuris bus patirtas pasiekus įspėjamąją ribą arba ribas, neįmanoma pakankamai sumažinti, jei nebus peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai;

   ii) pradiniai duomenys, prielaidos ir argumentai (įskaitant susijusius su investicijomis), kuriais remiantis buvo nustatyti atitinkami tiksliniai veiklos rodikliai, yra iš esmės ir negrįžtamai nebetinkami dėl aplinkybių, kurių nebuvo įmanoma numatyti tuo metu, kai buvo patvirtintas veiklos rezultatų planas, ir atitinkama nacionalinė priežiūros institucija arba institucijos įvertina padėtį ir įrodo, kad poveikio, kuris būtų dėl to patirtas, neįmanoma pakankamai sumažinti, jei nebus peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai;

b) Komisija, remdamasi atitinkamos valstybės narės arba valstybių narių pagrįstu prašymu, nusprendžia, kad:

   i) ji sutinka, jog numatoma peržiūra yra reikalinga ir proporcinga, atsižvelgiant į susiklosčiusią vieną arba daugiau iš a punkte nurodytų situacijų;

   ii) numatomi peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai dera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais, kaip nustatyta įvertinus tuos tikslinius rodiklius pagal IV priedo 1 dalyje nustatytus kriterijus.

Komisija priima b punkte nurodytą sprendimą per septynis mėnesius nuo tos dienos, kai pateiktas atitinkamos valstybės narės arba valstybių narių išsamus prašymas.

2. Jokios tikslinių veiklos rodiklių peržiūros, patvirtintos taikant šį straipsnį, netaikomos atgaline data.

19 straipsnis

Tinklo veiklos plano patvirtinimas

1. Tinklo valdytojas pateikia tinklo veiklos plano projektą Komisijai po to, kai jam pritaria tinklo valdyba, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 18 straipsnio 1 dalies o punkte, likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki ataskaitinio laikotarpio pradžios.

2. Komisija įvertina, ar tinklo veiklos plano projektas atitinka V priede nustatytus kriterijus.

Komisija gali prašyti tinklo valdytojo pateikti peržiūrėtą to tinklo veiklos plano projekto redakciją, kai tai reikalinga, kad būtų užtikrintas V priede nustatytų kriterijų laikymasis.

3. Kai Komisija nustato, kad tinklo veiklos plano projektas atitinka V priede nustatytus kriterijus, ji patvirtina tą tinklo veiklos planą.

4. Tinklo valdytojas paskelbia ir įgyvendina tinklo veiklos planą po to, kai jį pagal 3 dalį patvirtina Komisija.

5. Kai Komisija nepatvirtina tinklo veiklos plano iki ataskaitinio laikotarpio pradžios dėl tos priežasties, kad reikia daugiau laiko 2 ir 3 dalyse nurodytoms procedūroms užbaigti, naujausia veiklos plano projekto redakcija, kuriai pritarė tinklo valdyba, laikinai taikoma iki tol, kol Komisija patvirtina tinklo veiklos planą.

V SKYRIUS

ORO NAVIGACIJOS PASLAUGŲ FINANSAVIMAS, MOKESČIŲ ZONŲ NUSTATYMAS, MOKESČIAMS APSKAIČIUOTI NAUDOJAMŲ IŠLAIDŲ BAZIŲ NUSTATYMAS IR SKAIDRUMAS

20 straipsnis

Oro navigacijos paslaugų finansavimo principai

1. Maršruto oro navigacijos paslaugų teikimo nustatytosios išlaidos finansuojamos iš maršruto mokesčių, taikomų oro erdvės naudotojams, ir, kai taikoma 25 straipsnio 3 dalis, iš kitų tame straipsnyje nurodytų pajamų.

2. Terminalo oro navigacijos paslaugų teikimo nustatytosios išlaidos finansuojamos iš terminalo mokesčių, taikomų oro erdvės naudotojams, ir, kai taikoma 25 straipsnio 3 dalis, iš kitų tame straipsnyje nurodytų pajamų.

3. Pajamos, gautos iš maršruto arba terminalo mokesčių, nenaudojamos oro navigacijos paslaugų teikėjų komercinei veiklai finansuoti.

21 straipsnis

Mokesčių zonų nustatymas

1. Valstybės narės toje oro erdvėje, už kurią jos yra atsakingos ir kurioje oro erdvės naudotojams teikiamos oro navigacijos paslaugos, nustato vieną arba daugiau mokesčių zonų, skirtų maršruto mokesčiams rinkti (toliau – maršruto mokesčių zona), ir vieną arba daugiau mokesčių zonų, skirtų terminalo mokesčiams rinkti (toliau – terminalo mokesčių zona).

Prieš nustatydamos arba keisdamos tas zonas valstybės narės konsultuojasi su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais.

Apie tų mokesčių zonų nustatymą arba keitimą valstybės narės praneša Komisijai ir, kai tinka, Eurokontrolės centrinei maršruto mokesčių tarnybai (toliau – CRCO), likus ne mažiau kaip septyniems mėnesiams iki ataskaitinio laikotarpio pradžios.

2. Valstybės narės užtikrina, kad mokesčių zonų geografinė aprėptis būtų aiškiai apibrėžta. Mokesčių zonos turi derėti su oro navigacijos paslaugų teikimu ir gali apimti su tarpvalstybine oro erdve susijusias paslaugas, kurias teikia kitoje valstybėje narėje įsisteigęs oro navigacijos paslaugų teikėjas.

3. Kai su orlaivių artėjimu tūpti ir išvykimu susijusios oro eismo paslaugos bendrai teikiamos oro uostų grupei, valstybės narės atitinkamoje terminalo zonoje gali nustatyti specialią terminalo mokesčių zoną.

4. Kai valstybės narės nusprendžia nustatyti maršruto mokesčių zonas arba terminalo mokesčių zonas, apimančias oro erdvę, už kurią atsakinga daugiau kaip viena valstybė narė, arba kai valstybės narės nusprendžia nustatyti bendrą mokesčių zoną, atitinkamos valstybės narės užtikrina, kad šis reglamentas būtų nuosekliai ir vienodai taikomas oro navigacijos paslaugų teikimui toje oro erdvėje.

Apie bet kokį tokio pobūdžio sprendimą valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai ir Eurokontrolės CRCO.

5. Valstybės narės gali pakeisti arba nustatyti naują terminalo mokesčių zoną per ataskaitinį laikotarpį, jeigu jos:

a) prieš tokį pakeitimą pasikonsultuoja su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais;

b) nedelsdamos praneša apie tą pakeitimą Komisijai ir Eurokontrolės CRCO;

c) nedelsdamos pateikia Komisijai visą šią informaciją:

   i) svarbius išlaidų ir eismo duomenis, tinkamai atspindinčius padėtį prieš tą pakeitimą ir po jo;

   ii) oro erdvės naudotojų atstovų ir oro navigacijos paslaugų teikėjų, su kuriais konsultuotasi pagal a punktą, pastabas;

iii) to pakeitimo numatomo poveikio nacionalinių tikslinių veiklos rodiklių arba FOEB tikslinių veiklos rodiklių, nustatytų su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje, pasiekimui ir veiklos rezultatų stebėsenai vertinimą;

iv) naujausią veiklos rezultatų plano redakciją su atitinkamais duomenimis.

6. Valstybės narės nekeičia maršruto mokesčių zonų per ataskaitinį laikotarpį.

22 straipsnis

Mokesčiams apskaičiuoti naudojamos išlaidų bazės nustatymas

1. Maršruto ir terminalo mokesčiams apskaičiuoti naudojamą išlaidų bazę sudaro nustatytosios išlaidos, susijusios su oro navigacijos paslaugų teikimu atitinkamoje mokesčių zonoje.

Nustatytosios išlaidos, kurios patiriamos dėl išsamaus naujų OEV sistemų ir esamų OEV sistemų pertvarkymo, į išlaidų bazę įtraukiamos tik tuo atveju, jei tos sistemos dera su Europos pagrindinio OEV plano įgyvendinimu ir ypač su bendraisiais projektais, nurodytais Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15a straipsnio 3 dalyje.

Valstybės narės gali nuspręsti į išlaidų bazę įtraukti šias nustatytąsias išlaidas, patirtas teikiant oro navigacijos paslaugas, pagal Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15 straipsnio 2 dalies b punkto antrąjį sakinį:

a) nustatytąsias išlaidas, patirtas kompetentingų institucijų;

b) nustatytąsias išlaidas, patirtas Reglamento (EB) Nr. 550/2004 3 straipsnyje nurodytų kompetentingų subjektų;

c) nustatytąsias išlaidas, patirtas pagal 1960 m. gruodžio 13 d. Eurokontrolės tarptautinę konvenciją dėl bendradarbiavimo oro navigacijos saugos srityje (su paskutiniais pakeitimais).

2. Nedarant poveikio 18 straipsniui, nustatytosios išlaidos, kurios įtraukiamos į maršruto ir terminalo mokesčiams apskaičiuoti naudojamas išlaidų bazes, prieš kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pradžią nustatomos veiklos rezultatų plane realiąja verte ir nurodomos kiekvieniems to laikotarpio kalendoriniams metams realiąja verte ir nominaliąja verte, išskyrus nustatytąsias išlaidas, nurodytas 1 dalies trečioje pastraipoje, ir nustatytąsias išlaidas, nurodytas 4 dalies c ir d punktuose, kurios nustatomos nominaliąja verte, kai taikoma išlaidų apskaita įsigijimo verte.

3. Nustatytosios išlaidos, kurios įtraukiamos į maršruto ir terminalo mokesčiams apskaičiuoti naudojamas išlaidų bazes, yra apskaičiuojamos nacionaline valiuta. Kai yra nustatyta bendra mokesčių zona, kurioje taikomas bendras vienetinis tarifas, atitinkamos valstybės narės užtikrina, kad nustatytosios išlaidos būtų perskaičiuotos viena valiuta, kuri gali būti euro arba kita vienos iš atitinkamų valstybių narių nacionalinė valiuta, kad būtų užtikrintas skaidrus bendro vienetinio tarifo apskaičiavimas taikant 25 straipsnio 4 dalį.

4. Nustatytąsias išlaidas, įtraukiamas į maršruto ir terminalo mokesčiams apskaičiuoti naudojamas išlaidų bazes, sudaro:

a) personalo išlaidos;

b) kitos (ne personalo) veiklos išlaidos;

c) nusidėvėjimo išlaidos;

d) kapitalo sąnaudos;

e) išskirtinės išlaidos.

Personalo išlaidas pagal a punktą sudaro bruto darbo užmokestis, užmokestis už viršvalandžius ir darbdavių įmokos pagal socialinės apsaugos sistemas, taip pat pensijų išlaidos ir išlaidos dėl kitokių išmokų. Pensijų išlaidos apskaičiuojamos taikant apdairias prielaidas, padarytas remiantis taikytina pensijų sistema arba, kai tinka, nacionalinės teisės aktais. Tos prielaidos konkrečiai nurodomos veiklos rezultatų plane.

Kitos (ne personalo) veiklos išlaidos pagal b punktą apima išlaidas, patiriamas perkant prekes ir paslaugas, naudojamas oro navigacijos paslaugoms teikti, įskaitant užsakomąsias paslaugas, medžiagas, energiją, komunalines paslaugas, pastatų, įrangos ir įrenginių nuomą, techninę priežiūrą, draudimo išlaidas ir kelionių išlaidas.

Nusidėvėjimo išlaidos pagal c punktą apima su visu ilgalaikiu turtu, eksploatuojamu teikiant oro navigacijos paslaugas, susijusias išlaidas. Ilgalaikio turto vertė dėl nusidėvėjimo mažinama pagal numatomą jo eksploatacijos trukmę, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą turto, kurio nusidėvėjimas skaičiuojamas, išlaidoms. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant išlaidų apskaitą įsigijimo verte arba einamąja verte. Taikoma nusidėvėjimo išlaidų skaičiavimo metodika

nekeičiama per visą nusidėvėjimo laikotarpį ir suderinama su taikomu kapitalo išlaidų skaičiavimu, t. y. pagal išlaidų apskaitą įsigijimo verte naudojamos nominaliosios kapitalo išlaidos, o pagal išlaidų apskaitą einamąja verte – realiosios kapitalo išlaidos. Kai taikoma išlaidų apskaita einamąja verte, kapitalo išlaidos pateikiamos neįskaitant infliacijos, taip pat pateikiami analogiški skaičiai pagal išlaidų apskaitą įsigijimo verte, kad būtų galima atlikti palyginimą ir įvertinimą.

Kapitalo išlaidos pagal d punktą yra lygios sandaugai šių elementų sandaugai:

i) sumos, gautos sudėjus eksploatuojamo arba statomo ilgalaikio turto ir galimų viso to oro navigacijos paslaugų teikėjo naudojamo turto koregavimų, kuriuos nustatė nacionalinė priežiūros institucija, vidutinę grynąją buhalterinę vertę ir grynojo trumpalaikio turto, reikalingo oro navigacijos paslaugoms teikti, išskyrus palūkanų duodančias sąskaitas, vidutinę vertę;

ii) skolų palūkanų normos ir nuosavo kapitalo grąžos svertinio vidurkio. Jeigu oro navigacijos paslaugų teikėjai neturi nuosavo kapitalo, svertinis vidurkis apskaičiuojamas remiantis grąža, taikoma i punkte nurodyto viso turto ir skolų skirtumui.

Nustatant kapitalo išlaidas, svertiniai koeficientai grindžiami finansavimo skolintu arba nuosavu kapitalu proporcija. Skolų palūkanų norma yra lygi oro navigacijos paslaugų teikėjo skolų palūkanų normų svertiniam vidurkiui. Nuosavo kapitalo grąža yra tokia, kokia nurodyta to ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų plane, ir pagrįsta oro navigacijos paslaugų teikėjo patiriama finansine rizika.

Kai oro navigacijos paslaugų teikėjai patiria išlaidų dėl ilgalaikio turto nuomos, tos išlaidos neįtraukiamos skaičiuojant kapitalo išlaidas.

Išskirtinės išlaidos pagal e punktą yra vienkartinės su oro navigacijos paslaugų teikimu susijusios išlaidos, įskaitant bet kokius negrąžinamus mokesčius ir muitus.

5. Nustatytosios išlaidos skaidriai priskiriamos toms mokesčių zonoms, kuriose jos patiriamos. Keliose mokesčių zonose patirtos nustatytosios išlaidos proporcingai paskirstomos pagal skaidrią metodiką.

Šiuo tikslu nacionalinės priežiūros institucijos prieš kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pradžią nustato kriterijus, taikomus priskiriant nustatytąsias išlaidas mokesčių zonoms, be kita ko, pagal šios dalies b ir c punktus, ir kriterijus, pagal kuriuos skirstomos maršruto ir terminalo paslaugų nustatytosios išlaidos, ir įtraukia šią informaciją į veiklos rezultatų planą pagal II priedo 3.3 dalies d punktą.

Nustatytosios išlaidos, įtraukiamos į terminalo mokesčių zonoms nustatomas išlaidos bazes, apima išlaidas, patiriamas teikiant šias paslaugas:

a) aerodromo skrydžių valdymo paslaugas arba aerodromo skrydžių informacijos paslaugas, įskaitant konsultacines oro eismo paslaugas ir įspėjimo (aliarmo skelbimo) paslaugas;

b) oro eismo paslaugas, susijusias su orlaivių artėjimu tūpti ir išvykimu per tam tikrą atstumą nuo oro uosto, kuris nustatomas pagal veiklos reikalavimus;

c) oro navigacijos paslaugų proporcingą dalį, kuri yra bendra maršruto ir terminalo paslaugoms.

6. Nustatytąsias išlaidas, patiriamas dėl skrydžių, kurie neapmokestinami pagal 31 straipsnio 3–5 dalis, sudaro:

a) neapmokestinamų VST skrydžių nustatytosios išlaidos, apskaičiuojamos pagal ribinių išlaidų metodiką;

b) neapmokestinamų SPT skrydžių nustatytosios išlaidos, apskaičiuojamos kaip sandauga tarp šių elementų:

   i) nustatytųjų išlaidų, patiriamų dėl SPT skrydžių, kurias sudaro bendra nustatytųjų išlaidų suma atėmus VST skrydžių nustatytąsias išlaidas;

   ii) neapmokestinamų paslaugų vienetų skaičiaus santykio su bendru paslaugų vienetų skaičiumi, kurį sudaro paslaugų vienetai, susiję su SPT skrydžiais ir (kai jie nėra neapmokestinami) VST skrydžiais.

Apskaičiuojant vienetinį tarifą neapmokestinamų VST skrydžių nustatytosios išlaidos skiriamos nuo nustatytųjų išlaidų, patiriamų dėl SPT skrydžių.

7. Nacionalinės priežiūros institucijos patikrina, ar kiekvienoje mokesčių zonoje maršruto ir terminalo mokesčiams apskaičiuoti naudojamos išlaidų bazės atitinka Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15 straipsnio 2 dalies reikalavimus ir šį straipsnį. Šiuo tikslu nacionalinės priežiūros institucijos tikrina atitinkamus apskaitos dokumentus, įskaitant turto knygas ir kitą medžiagą, svarbią nustatant mokesčiams apskaičiuoti naudojamą išlaidų bazę.

23 straipsnis

Faktinės išlaidos

22 straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos faktinių išlaidų nustatymui.

24 straipsnis

Išlaidų skaidrumas

1. Valstybės narės skaidriai nustato išlaidų bazes, naudojamas mokesčiams apskaičiuoti kiekvienoje mokesčių zonoje.

2. Iki ataskaitinio laikotarpio pradžios likus ne mažiau kaip keturiems mėnesiams, valstybės narės, tarpusavyje derindamos savo veiksmus, konsultuojasi su oro navigacijos paslaugų teikėjais, oro erdvės naudotojų atstovais ir, kai tinka, su oro uostų operatoriais bei oro uostų koordinatoriais dėl numatomų nustatyti į išlaidų bazę, kuri naudojama apskaičiuojant maršruto ir terminalo mokesčius, įtraukiamų nustatytųjų išlaidų, taip pat dėl naujų ir esamų investicijų, paslaugų vienetų prognozių ir mokesčių politikos tuo ataskaitiniu laikotarpiu.

Valstybės narės tai daro ir per ataskaitinį laikotarpį, kai ketina prašyti, kad būtų peržiūrėti tiksliniai veiklos rodikliai su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje pagal 18 straipsnio 1 dalį.

Iki konsultacijų likus ne mažiau kaip trims savaitėms, valstybės narės pateikia subjektams, kviečiamiems dalyvauti konsultacijose, pagal VII ir IX priedus privalomas ataskaitų lenteles ir informaciją.

3. Per ataskaitinį laikotarpį valstybės narės kasmet, tarpusavyje derindamos savo veiksmus, ir pagal XII priedo 1 dalį konsultuojasi su oro navigacijos paslaugų teikėjais, oro erdvės naudotojų atstovais ir, kai tinka, su oro uostų operatoriais bei oro uostų koordinatoriais dėl per praėjusius metus patirtų faktinių išlaidų ir dėl veiklos rezultatų plane pateiktų faktinių išlaidų ir nustatytųjų išlaidų skirtumo.

Iki konsultacijų likus ne mažiau kaip trims savaitėms, valstybės narės pateikia subjektams, kviečiamiems dalyvauti konsultacijose, pagal VII priedą privalomą ataskaitos lentelę ir informaciją.

4. 2 ir 3 dalių paskutinėje pastraipoje nurodytą informaciją valstybės narės pateikia Komisijai tą pačią dieną, kai ji pateikiama subjektams, su kuriais konsultuojamasi. Valstybės narės taip pat informuoja Komisiją apie šių konsultacijų rezultatus.

VI SKYRIUS

VIENETINIŲ TARIFŲ IR MOKESČIŲ SKAIČIAVIMAS

25 straipsnis

Vienetinių tarifų apskaičiavimas

1. Prieš kiekvienų ataskaitinio laikotarpio metų pradžią valstybės narės apskaičiuoja maršruto ir terminalo vienetinius tarifus.

2. Tie tarifai apskaičiuojami dalijant toliau išvardytų elementų algebrinę sumą iš prognozuojamo visų maršruto arba terminalo paslaugų vienetų skaičiaus atitinkamais metais, apskaičiuoto atitinkamai pagal VIII priedo 1 ir 2 dalis:

a) atitinkamų metų nustatytųjų išlaidų, išreikštų nominaliąja verte, kurios nustatytos veiklos rezultatų plane;

b) koregavimų dėl infliacijos pagal 26 straipsnį;

c) koregavimų dėl taikomo su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo pagal 27 straipsnio 2–5 dalis;

d) koregavimų dėl taikomo su išlaidomis susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo pagal 28 straipsnio 4–6 dalis;

e) koregavimų dėl taikomų finansinių paskatų programų pagal 11 straipsnio 3 ir 4 dalis;

f) koregavimų dėl oro navigacijos mokesčių moduliacijos pagal 32 straipsnį;

g) koregavimų dėl eismo pokyčių pagal 27 straipsnio 8 dalį;

h) koregavimų dėl eismo pokyčių pagal 27 straipsnio 9 dalį;

i) išskaitytų kitų pajamų pagal šio straipsnio 3 dalį;

j) kryžminio finansavimo tarp maršruto mokesčių zonų arba tarp terminalo mokesčių zonų pagal Reglamento Nr. 550/2004 15 straipsnio 2 dalies e punktą;

k) koregavimų dėl pajamų skirtumų, atsiradusių dėl laikino vienetinio tarifo taikymo pagal 29 straipsnio 5 dalį;

l) su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais susijusių koregavimų.

3. Pagal 2 dalies i punktą iš nustatytųjų išlaidų kaip „kitos pajamos“ išskaitomos šios n metais gautos oro navigacijos paslaugų teikėjų pajamos:

a) iš valdžios institucijų gautos viešosios lėšos, įskaitant finansinę paramą pagal Sąjungos paramos programas;

b) pajamos, gautos vykdant komercinę veiklą, jeigu atitinkama valstybė narė arba valstybės narės yra nusprendusios, kad tos pajamos turi būti išskaitytos;

c) dėl terminalo oro navigacijos paslaugų – pajamos, gautos pagal oro navigacijos paslaugų teikėjų su oro uostų operatoriais sudarytas sutartis arba susitarimus, jeigu atitinkama valstybė narė arba valstybės narės yra nusprendusios, kad tos pajamos turi būti išskaitytos.

Pagal a punktą viešosios lėšos, kuriomis padengiamos personalo išlaidos ir kitos veiklos išlaidos, iš nustatytųjų išlaidų išskaitomos ne vėliau kaip n+2 metais. Viešosios lėšos, kuriomis padengiamos nusidėvėjimo išlaidos, iš nustatytųjų išlaidų išskaitomos pagal finansuojamo turto nusidėvėjimo grafiką (trukmę ir anuitetą). Valstybė narė gali nuspręsti iš nustatytųjų išlaidų neišskaityti sumos, susijusios su administracinėmis išlaidomis, patirtomis dėl atsiskaitymo pagal finansavimo sutartį, jei tos administracinės išlaidos nėra įtraukiamos į mokesčiams apskaičiuoti naudojamą išlaidų bazę. Be to, valstybė narė gali nuspręsti iš nustatytųjų išlaidų neišskaičiuoti viešųjų lėšų, skirtų išlaidoms, apie kurias nebuvo žinoma tuo metu, kai buvo rengiamas veiklos rezultatų planas, ir kurios dėl šios priežasties neįtrauktos į mokesčiams apskaičiuoti naudojamą išlaidų bazę, padengti. Dėl tų išlaidų, kurios padengiamos viešosiomis lėšomis, neimami mokesčiai iš oro erdvės naudotojų.

Pagal b ir c punktus pajamos, nurodytos tuose punktuose, išskaitomos iš nustatytųjų išlaidų ne vėliau kaip n+2 metais.

4. Vienetiniai tarifai apskaičiuojami nacionaline valiuta.

Kai valstybės narės nusprendžia nustatyti bendrą mokesčių zoną pagal 21 straipsnio 4 dalį, vienetinis tarifas apskaičiuojamas viena valiuta, kuri gali būti euro arba kita vienos iš atitinkamų valstybių narių nacionalinė valiuta. Atitinkamos valstybės narės apie naudojamą valiutą praneša Komisijai ir Eurokontrolės centrinei maršruto mokesčių tarnybai (CRCO).

26 straipsnis

Koregavimas dėl infliacijos

Kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais tos nustatytosios išlaidos, kurios įtrauktos į n metų maršruto ir terminalo mokesčiams apskaičiuoti naudojamas išlaidų bazes, išreikštos nominaliosiomis vertėmis, pakoreguojamos pagal procentinį skirtumą tarp tų n metų faktinės infliacijos indekso ir prognozuotos infliacijos indekso ir įtraukiamos koreguojant apskaičiuojamą n+2 metų vienetinį tarifą.

Joks koregavimas dėl infliacijos netaikomas 22 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nurodytoms nustatytosioms išlaidoms ir 22 straipsnio 4 dalies c ir d punktuose nurodytoms nustatytosioms išlaidoms, kai taikoma išlaidų apskaita įsigijimo verte.

27 straipsnis

Su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmas

1. Pagal 11 straipsnio 2 dalyje nurodytas paskatų programas taikomas su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmas. Pagal šį mechanizmą rizika, kad pajamos keisis dėl nukrypimų nuo veiklos rezultatų plane pateiktos paslaugų vienetų prognozės, yra pasidalijama tarp oro navigacijos paslaugų teikėjų ir oro erdvės naudotojų pagal šio straipsnio nuostatas.

2. Jei per tam tikrus n metus faktinis paslaugų vienetų skaičius nuo tų n metų veiklos rezultatų plane pateiktos prognozės nukrypsta ne daugiau kaip 2 %, visos dėl to gautos papildomos pajamos arba dėl negautų pajamų patirtas nuostolis tenka atitinkamam oro navigacijos paslaugų teikėjui arba teikėjams.

3. Jei per tam tikrus n metus faktinis paslaugų vienetų skaičius daugiau kaip 2 % viršija tų n metų veiklos rezultatų plane pateiktą paslaugų vienetų prognozę, 70 % atitinkamo oro navigacijos paslaugų teikėjo arba teikėjų papildomų pajamų, gautų dėl 2 % perviršio, palyginti su faktinio paslaugų vienetų skaičiaus ir tos prognozės skirtumu, perleidžiama oro erdvės naudotojams, pakoreguojant vienetinius tarifus n+2 metais.

Jei per tam tikrus n metus faktinis paslaugų vienetų skaičius yra daugiau kaip 2 % mažesnis už tų n metų veiklos rezultatų plane pateiktą paslaugų vienetų prognozę, 70 % atitinkamo oro navigacijos paslaugų teikėjo arba teikėjų pajamų, prarastų dėl 2 % perviršio, palyginti su faktinio paslaugų vienetų skaičiaus ir tos prognozės skirtumu, iš oro erdvės naudotojų susigrąžinama pakoreguojant vienetinius tarifus n+2 metais.

4. Jei per tam tikrus n metus faktinis paslaugų vienetų skaičius yra mažesnis negu 90 % tų n metų veiklos rezultatų plane pateiktos paslaugų vienetų prognozės, visa atitinkamo oro navigacijos paslaugų teikėjo arba teikėjų pajamų suma, prarasta dėl 10 % perviršio, palyginti su faktinio paslaugų vienetų skaičiaus ir tos prognozės skirtumu, iš oro erdvės naudotojų susigrąžinama pakoreguojant vienetinius tarifus n+2 metais.

Jei per tam tikrus n metus faktinis paslaugų vienetų skaičius viršija 110 % tų n metų veiklos rezultatų plane pateiktos paslaugų vienetų prognozės, visos atitinkamo oro navigacijos paslaugų teikėjo arba teikėjų papildomos pajamos, gautos dėl 10 % perviršio, palyginti su faktinio paslaugų vienetų skaičiaus ir tos prognozės skirtumu, perleidžiamos oro erdvės naudotojams, pakoreguojant vienetinius tarifus n+2 metais.

5. Nacionalinės priežiūros institucijos gali pakeisti 2 ir 3 dalyse nustatytas su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo parametrų vertes. Keisdamos tas vertes, nacionalinės priežiūros institucijos:

a) dėl norimų nustatyti verčių konsultuojasi su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais;

b) užtikrina, kad oro navigacijos paslaugų teikėjų dėl to patiriamos rizikos dydis nebūtų mažesnis negu didžiausios rizikingos pajamos pagal 2 ir 3 dalyse nustatytą mechanizmą;

c) atsižvelgia į atitinkamo oro navigacijos paslaugų teikėjo pajėgumų teikimo išlaidų pokyčius, atsiradusius dėl eismo pokyčių.

6. 2–5 dalių nuostatos netaikomos šioms nustatytosioms išlaidoms:

a) nustatytosioms išlaidoms, kurios nustatomos pagal 22 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą;

b) meteorologijos paslaugų nustatytosioms išlaidoms.

7. Valstybės narės gali netaikyti 2–5 dalių tų oro navigacijos paslaugų teikėjų, kurie pagal Reglamento (EB) Nr. 550/2004 7 straipsnio 5 dalį yra gavę leidimą teikti oro navigacijos paslaugas be sertifikavimo, nustatytosioms išlaidoms.

8. 6 dalyje ir, jei taikytina, 7 dalyje nurodytų nustatytųjų išlaidų atžvilgiu bet kokios papildomos n metų pajamos, gautos dėl skirtumų tarp faktinių paslaugų vienetų ir į tų metų veiklos rezultatų planą įtrauktos paslaugų vienetų prognozės, perleidžiamos oro erdvės naudotojams, o bet kokios negautos pajamos susigrąžinamos iš oro erdvės naudotojų, atitinkamai pakoreguojant vienetinį tarifą n+2 metais.

9. 2–5 dalių nuostatos netaikomos vienetinių tarifų koregavimams, nurodytiems 25 straipsnio 2 dalies b, c, d, e, f, g, h, i, j, k ir l punktuose. 25 straipsnio 2 dalies b, c, d, e, f, g, i, j ir k punktuose nurodytų koregavimų atžvilgiu bet kokios papildomos n metų pajamos, gautos dėl skirtumų tarp faktinių paslaugų vienetų ir į tų metų veiklos rezultatų planą įtrauktos paslaugų vienetų prognozės, perleidžiamos oro erdvės naudotojams, o bet kokios negautos pajamos susigrąžinamos iš oro erdvės naudotojų, atitinkamai pakoreguojant vienetinį tarifą n+2 metais.

28 straipsnis

Su išlaidomis susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmas

1. Pagal 11 straipsnio 2 dalyje nurodytas paskatų programas taikomas su išlaidomis susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmas. Taikant šį mechanizmą, skirtumai tarp nustatytųjų išlaidų, įtrauktų į veiklos rezultatų planą, ir faktinių išlaidų yra pasidalijami tarp oro navigacijos paslaugų teikėjų ir oro erdvės naudotojų pagal šio straipsnio nuostatas.

2. 1 dalyje nurodyti skirtumai pasidalijami taip:

a) kai per visą ataskaitinį laikotarpį faktinės išlaidos yra mažesnės negu nustatytosios išlaidos, visas susidaręs skirtumas lieka atitinkamam oro navigacijos paslaugų teikėjui arba valstybei narei;

b) kai per visą ataskaitinį laikotarpį faktinės išlaidos yra didesnės negu nustatytosios išlaidos, visą susidariusį skirtumą padengia atitinkamas oro navigacijos paslaugų teikėjas arba valstybė narė.

3. 2 dalis netaikoma, jei skirtumai tarp nustatytųjų išlaidų ir faktinių išlaidų atsiranda dėl bent vieno iš šių pokyčių:

a) naujų ir esamų investicijų išlaidų nenumatytų pokyčių;

b) 22 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nurodytų išlaidų nenumatytų pokyčių;

c) pagal 22 straipsnio 4 dalį nustatytų pensijų išlaidų nenumatytų ir reikšmingų pokyčių, kuriuos lemia neprognozuojami nacionalinių pensijų įstatymų ar pensijų apskaitos teisės aktų pakeitimai arba neprognozuojami finansinių rinkų sąlygų pokyčiai, su sąlyga, kad oro navigacijos paslaugų teikėjas tokių pensijų išlaidų pokyčių negalėtų kontroliuoti, o tuo atveju, jei išlaidos padidėtų, oro navigacijos paslaugų teikėjas būtų ėmęsis pagrįstų priemonių išlaidų didėjimui valdyti per ataskaitinį laikotarpį;

d) išlaidų nenumatytų ir reikšmingų pokyčių dėl paskolų, kuriomis finansuojamos oro navigacijos paslaugų teikimo išlaidos, palūkanų normų neprognozuojamų pokyčių, su sąlyga, kad oro navigacijos paslaugų teikėjas tokių išlaidų pokyčių negalėtų kontroliuoti, o tuo atveju, jei išlaidos padidėtų, oro navigacijos paslaugų teikėjas būtų ėmęsis pagrįstų priemonių išlaidų didėjimui valdyti per ataskaitinį laikotarpį;

e) išlaidų nenumatytų ir reikšmingų pokyčių dėl nacionalinių mokesčių įstatymų neprognozuojamų pakeitimų arba kitų neprognozuojamų naujų išlaidų elementų, neįtrauktų į veiklos rezultatų planą, bet privalomų pagal teisės aktus.

Su šioje dalyje nurodytomis išlaidomis susijusios nustatytosios išlaidos yra nustatomos ir klasifikuojamos veiklos rezultatų plane pagal II priedo 3.3 dalies h punktą.

Šioje dalyje nurodyti skirtumai tarp nustatytųjų ir faktinių išlaidų kasmet nustatomi ir paaiškinami pagal VII priedo ir IX priedo nuostatas.

4. Išlaidų nenumatytų pokyčių, nurodytų 3 dalies a punkte, atveju skirtumai tarp nustatytųjų išlaidų ir faktinių išlaidų padalijami taip:

a) kai faktinės išlaidos per kalendorinius metus arba per visą ataskaitinį laikotarpį yra mažesnės negu nustatytosios išlaidos, atitinkamas oro navigacijos paslaugų teikėjas arba valstybė narė susidariusį skirtumą oro erdvės naudotojams kompensuoja sumažindami vienetinį tarifą n+2 metais arba per kitą ataskaitinį laikotarpį, nebent, remiantis oro navigacijos paslaugų teikėjo pateiktu išsamiu pagrindimu, nacionalinė priežiūros institucija po konsultacijų su oro erdvės naudotojų atstovais nuspręstų, kad oro navigacijos paslaugų teikėjas susidariusį skirtumą atlygins tik iš dalies;

b) kai faktinės išlaidos per kalendorinius metus arba per visą ataskaitinį laikotarpį yra ne daugiau kaip 5 % didesnės negu nustatytosios išlaidos, valstybės narės gali nuspręsti, kad atitinkamas oro navigacijos paslaugų teikėjas arba valstybė narė turi susigrąžinti susidariusį skirtumą iš oro erdvės naudotojų, padidindami vienetinį tarifą n+2 metais arba per kitą ataskaitinį laikotarpį, jeigu nacionalinė priežiūros institucija sutinka su oro navigacijos paslaugų teikėjo pateiktu išsamiu pagrindimu, visų pirma dėl pajėgumo didinimo poreikio, ir pasikonsultavus su oro erdvės naudotojų atstovais.

Kai per ataskaitinį laikotarpį oro navigacijos paslaugų teikėjai ketina daryti papildomų didelių investicijų, jas atšaukti arba pakeisti, palyginti su informacija apie dideles investicijas, apibūdintas veiklos rezultatų plane pagal II priedo 2.2 dalies b punktą, nacionalinė priežiūros institucija patvirtina tas investicijas pasikonsultavusi su oro erdvės naudotojų atstovais.

5. Dėl išlaidų nenumatytų pokyčių, nurodytų 3 dalies b punkte, skirtumai tarp nustatytųjų išlaidų ir faktinių išlaidų padalijami taip:

a) kai faktinės išlaidos per kalendorinius metus yra mažesnės negu tų kalendorinių metų nustatytosios išlaidos, valstybės narės susidariusį skirtumą oro erdvės naudotojams kompensuoja sumažindamos vienetinį tarifą n+2 metais;

b) kai faktinės išlaidos per kalendorinius metus yra didesnės negu tų kalendorinių metų nustatytosios išlaidos, valstybės narės susidariusį skirtumą iš oro erdvės naudotojų susigrąžina padidindamos vienetinį tarifą n+2 metais.

6. Dėl išlaidų nenumatytų pokyčių, nurodytų 3 dalies c, d ir e punktuose, skirtumai tarp nustatytųjų išlaidų ir faktinių išlaidų padalijami taip:

a) kai faktinės išlaidos per kalendorinius metus arba per visą ataskaitinį laikotarpį yra mažesnės negu nustatytosios išlaidos, atitinkamas oro navigacijos paslaugų teikėjas arba valstybė narė susidariusį skirtumą oro erdvės naudotojams kompensuoja sumažindami atitinkamą vienetinį tarifą n+2 metais, per kitą ataskaitinį laikotarpį arba per du kitus ataskaitinius laikotarpius, jeigu susigrąžintinos sumos daro neproporcingą poveikį vienetiniam tarifui;

b) kai faktinės išlaidos per kalendorinius metus arba per visą ataskaitinį laikotarpį yra didesnės negu nustatytosios išlaidos, valstybės narės gali nuspręsti, kad atitinkamas oro navigacijos paslaugų teikėjas arba valstybė narė susidariusį skirtumą iš oro erdvės naudotojų turi susigrąžinti padidindami atitinkamą vienetinį tarifą n+2 metais, per kitą ataskaitinį laikotarpį arba per du kitus ataskaitinius laikotarpius, jeigu susigrąžintinos sumos daro neproporcingą poveikį vienetiniam tarifui.

7. Nacionalinės priežiūros institucijos kasmet tikrina, ar oro navigacijos paslaugų teikėjai tinkamai taiko šio straipsnio nuostatas. Nacionalinės priežiūros institucijos iki n+1 metų rugsėjo 1 d. parengia ataskaitą dėl 3 dalyje nurodytų išlaidų pokyčių, įvykusių n metais. Dėl šios ataskaitos konsultuojamasi su oro erdvės naudotojų atstovais.

Nacionalinės priežiūros institucijos į ataskaitą, kuri turi būti pateikta po paskutinių ataskaitinio laikotarpio metų iki kitų metų rugsėjo 1 d., taip pat įtraukia viso to ataskaitinio laikotarpio išlaidų nenumatytų pokyčių, nurodytų 3 dalies a, c, d ir e punktuose, balansą.

29 straipsnis

Mokesčių zonų vienetinių tarifų nustatymas

1. Valstybės narės kasmet nustato kiekvienos mokesčių zonos vienetinį tarifą pagal 25 straipsnį. Nedarant poveikio 3 dalies taikymui, vienetiniai tarifai per metus nekeičiami.

2. Valstybės narės nustato kiekvienos mokesčių zonos n metų vienetinį tarifą pagal šiuos reikalavimus:

a) nacionalinės priežiūros institucijos savo atitinkamos valstybės narės vardu pateikia apskaičiuotą vienetinį tarifą Komisijai ir Eurokontrolės centrinei maršruto mokesčių tarnybai (CRCO) iki n-1 metų birželio 1 d. Šie pateikiami duomenys apima VII ir IX prieduose nustatytas ataskaitų lenteles ir papildomą informaciją;

b) iki n-1 metų lapkričio 1 d. nacionalinės priežiūros institucijos, jei reikia, atnaujina apskaičiuotą vienetinį tarifą, nurodytą a punkte, pasikonsultavusios su oro erdvės naudotojais. Jos savo atitinkamos valstybės narės vardu ne vėliau kaip iki n-1 metų lapkričio 1 d. pateikia šį apskaičiuotą atnaujintą vienetinį tarifą Komisijai ir Eurokontrolės CRCO;

c) valstybės narės nustato n metų vienetinį tarifą ne vėliau kaip iki n-1 metų gruodžio 20 d. ir apie tą tarifą praneša Komisijai ir Eurokontrolės CRCO.

3. Komisija įsitikina, kad 2 dalyje nurodyti vienetiniai tarifai yra apskaičiuoti laikantis 25 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų.

Kai Komisija nustato, kad vienetinis tarifas neatitinka 25 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, ji apie tai praneša atitinkamai valstybei narei ir paprašo jos pateikti patikslintą vienetinį tarifą.

Kai Komisija nustato, kad patikslintas vienetinis tarifas yra apskaičiuotas laikantis 25 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, ji apie tai praneša atitinkamai valstybei narei.

4. Kai dėl tos priežasties, kad reikia daugiau laiko 3 dalyje nurodytai procedūrai užbaigti, n metų vienetinis tarifas patikslinamas jau prasidėjus tiems metams, kuriems jis skirtas, ir dėl tokio patikslinimo pasikeičia pajamos, vienetinis tarifas koreguojamas tokia tvarka:

a) pirmas vienetinio tarifo koregavimas atliekamas kitais metais po tų, kuriais vienetinis tarifas patikslintas;

b) galutinis vienetinio tarifo koregavimas atliekamas po tų metų praėjus dvejiems metams.

5. Jei valstybės narės nepatvirtina veiklos rezultatų plano iki ataskaitinio laikotarpio pradžios arba jei veiklos rezultatų planas pagal 18 straipsnį peržiūrimas per ataskaitinį laikotarpį, vienetiniai tarifai, kai reikia, perskaičiuojami ir kuo greičiau pradedami taikyti pagal patvirtintą veiklos rezultatų planą arba patvirtintą peržiūrėtą veiklos rezultatų planą.

Kai veiklos rezultatų planas patvirtinamas jau prasidėjus ataskaitiniam laikotarpiui, dėl bet kokio pajamų skirtumo, atsiradusio todėl, kad vietoj vienetinio tarifo arba tarifų, apskaičiuotų pagal patvirtintą veiklos rezultatų planą, taikytas vienetinis tarifas arba tarifai, apskaičiuoti pagal veiklos rezultatų plano projektą, pirmas vienetinio tarifo koregavimas atliekamas kitai metais po veiklos rezultatų plano patvirtinimo, o galutinis vienetinio tarifo koregavimas – po tų metų praėjus dvejiems metams. 27 ir 28 straipsnių nuostatos taikomos remiantis patvirtintu veiklos rezultatų planu ir taikomos atgaline data nuo pirmosios ataskaitinio laikotarpio dienos.

Kai veiklos rezultatų planas yra peržiūrimas per ataskaitinį laikotarpį pagal 18 straipsnį, dėl bet kokio pajamų skirtumo, atsiradusio todėl, kad vietoj vienetinio tarifo arba tarifų, apskaičiuotų pagal patvirtintą peržiūrėtą veiklos rezultatų planą, taikytas vienetinis tarifas arba tarifai, apskaičiuoti pagal patvirtintą veiklos rezultatų planą, pirmas vienetinio tarifo koregavimas atliekamas kitai metais po peržiūrėto veiklos rezultatų plano patvirtinimo, o galutinis vienetinio tarifo koregavimas – po tų metų praėjus dvejiems metams. 27 ir 28 straipsnių nuostatos taikomos remiantis patvirtintu peržiūrėtu veiklos rezultatų planu ir taikomos atgaline data nuo pirmosios tų metų, kuriais taikomas peržiūrėtas veiklos rezultatų planas, dienos.

6. Nukrypstant nuo 25 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali nuspręsti nustatyti 1 dalyje nurodytą vienetinį tarifą, kuris būtų mažesnis negu pagal 25 straipsnio 2 dalį apskaičiuotas vienetinis tarifas. Tokiu atveju jos tą mažesnį vienetinį tarifą įtraukia į vienetinių tarifų apskaičiavimo ataskaitų lenteles pagal IX priedo 2 lentelėje pateiktą šabloną. Susidaręs pajamų skirtumas iš oro erdvės naudotojų nesusigrąžinamas.

30 straipsnis

Vienetinių tarifų skaidrumas

1. Valstybės narės iki kiekvienų metų rugpjūčio 1 d., tarpusavyje derindamos savo veiksmus, pasikonsultuoja su oro navigacijos paslaugų teikėjais, oro erdvės naudotojų atstovais ir, kai tinka, su oro uostų operatoriais bei oro uostų koordinatoriais dėl XII priedo 2 dalyje nurodytų esminių elementų, susijusių su šio reglamento įgyvendinimu. Šios konsultacijos gali vykti kartu su 24 straipsnio 3 dalyje nurodytomis konsultacijomis.

Iki konsultacijų likus ne mažiau kaip trims savaitėms, valstybės narės pateikia subjektams, su kuriais bus konsultuojamasi, pagal IX priedą privalomas ataskaitų lenteles ir informaciją.

2. 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą informaciją valstybės narės pateikia Komisijai tą pačią dieną, kai ji pateikiama subjektams, su kuriais konsultuojamasi. Valstybės narės informuoja Komisiją apie šių konsultacijų rezultatus.

31 straipsnis

Mokesčių apskaičiavimas

1. Maršruto mokestis, taikomas konkrečiam skrydžiui tam tikroje maršruto mokesčių zonoje, yra lygus toje maršruto mokesčių zonoje nustatyto vienetinio tarifo ir su tuo skrydžiu susijusių maršruto paslaugų vienetų sandaugai.

2. Terminalo mokestis, taikomas konkrečiam skrydžiui tam tikroje terminalo mokesčių zonoje, yra lygus toje terminalo mokesčių zonoje nustatyto vienetinio tarifo ir su tuo skrydžiu susijusių terminalo paslaugų vienetų sandaugai.

Apskaičiuojant terminalo mokestį, orlaivio artėjimas tūpti ir išvykimas skrydžio metu yra skaičiuojami kaip vienas skrydis. Kaip skaičiavimo vienetas naudojamas atvykimo arba išvykimo skrydis.

3. Valstybės narės maršruto mokesčių netaiko šiems skrydžiams:

a) skrydžiams orlaiviais, kurių didžiausia leidžiama kilimo masė nesiekia dviejų metrinių tonų;

b) mišriems VST/SPT skrydžiams tose mokesčių zonose, kuriose jie vykdomi tik pagal VST ir kuriose maršruto mokestis už VST skrydžius nerenkamas;

c) skrydžiams, vykdomiems vieninteliu tikslu skraidinti su oficialia misija vykstančius valdančius monarchus ir jų artimiausius šeimos narius, valstybių vadovus, Vyriausybių vadovus ir ministrus, kai tai pagrindžiama atitinkamu statuso žymeniu arba pastaba skrydžio plane, kad skrydis vykdomas tik tuo tikslu;

d) paieškos ir gelbėjimo skrydžiams, kuriuos vykdyti leidžia atitinkama kompetentinga institucija.

4. Valstybės narės gali netaikyti maršruto mokesčių šiems skrydžiams:

a) kariniams skrydžiams, vykdomiems valstybės narės ar bet kurios trečiosios valstybės orlaiviais;

b) mokomiesiems skrydžiams, vykdomiems tik atitinkamos valstybės narės oro erdvėje ir vieninteliu tikslu gauti licenciją arba, pilotų kabinos įgulos atveju, įgyti kvalifikaciją, kai tai patvirtinama skrydžio plane įrašant atitinkamą pastabą, kad tas skrydis vykdomas tik tuo tikslu;

c) skrydžiams, vykdomiems vieninteliu tikslu patikrinti ar išbandyti įrangą, kuri naudojama arba numatoma naudoti kaip antžeminės pagalbinės oro navigacijos priemonės, išskyrus atitinkamo orlaivio vykdomus siunčiamuosius reisus;

d) skrydžiams, kurie baigiami tame pačiame oro uoste, iš kurio pakilo orlaivis, ir vykdomi be tarpinių nusileidimų;

e) VST skrydžiams;

f) humanitarinės pagalbos skrydžiams, kuriuos vykdyti leidžia atitinkama kompetentinga institucija;

g) muitinės ir policijos skrydžiams.

5. Valstybės narės gali netaikyti terminalo mokesčių 3 ir 4 dalyse nurodytiems skrydžiams.

6. Valstybės narės padengia išlaidas dėl tų paslaugų, kurias oro navigacijos paslaugų teikėjai suteikia maršruto mokesčiais arba terminalo mokesčiais neapmokestinamiems skrydžiams pagal 3, 4 arba 5 dalį.

32 straipsnis

Oro navigacijos mokesčių moduliacija

1. Valstybės narės gali be diskriminacijos ir skaidriai moduliuoti oro erdvės naudotojams taikomus oro navigacijos mokesčius, siekdamos užtikrinti, kad:

a) oro navigacijos paslaugomis būtų naudojamasi optimaliai;

b) skrydžių poveikis aplinkai būtų mažesnis;

c) sumažėtų tinklo apkrovos lygis konkrečioje teritorijoje arba konkrečiu laiku skrendant konkrečiu maršrutu;

d) būtų greičiau sukurti SESAR OEV pajėgumai, rengiantis pagal Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15a straipsnio 3 dalyje nurodytus bendruosius projektus numatytam laikotarpiui, visų pirma siekiant suteikti paskatų įdiegti orlaiviuose sistemas, įtrauktas į tuos bendruosius projektus.

Valstybės narės užtikrina, kad dėl mokesčių moduliacijos pagal šios dalies a–c punktus apskritai niekaip nepakistų oro navigacijos paslaugų teikėjo metinės pajamos, palyginti su tokia situacija, kai mokesčiai nebūtų moduliuojami. Jei surenkamos per didelės arba per mažos sumos, n+2 metais atitinkamai pakoreguojamas vienetinis tarifas.

2. Oro navigacijos mokesčių moduliacija taikoma maršruto mokesčiui, terminalo mokesčiui arba abiem šiems mokesčiams.

Prieš pradėdamos taikyti mokesčių moduliaciją, valstybės narės dėl tokios numatomos moduliacijos pasikonsultuoja su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais.

3. Nacionalinės priežiūros institucijos prižiūri, kad oro navigacijos paslaugų teikėjų renkamų oro navigacijos mokesčių moduliacija būtų tinkamai įgyvendinama, ir apie tai praneša ataskaitose pagal 37 straipsnio 1 dalį.

33 straipsnis

Mokesčių rinkimas

1. Valstybės narės gali rinkti mokesčius imdamos vieną mokestį už vieną skrydį. Kai mokėtinų mokesčių sąskaitos pateikiamos ir mokesčiai surenkami regioniniu lygmeniu, mokesčių sąskaitų valiuta gali būti euro, o prie atitinkamo vienetinio tarifo gali būti pridėtas administracinis vienetinis tarifas, skirtas sąskaitų išrašymo ir mokesčių surinkimo išlaidoms padengti.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų vardu surenkamos sumos būtų panaudotos nustatytosioms išlaidoms finansuoti pagal šio reglamento nuostatas.

3. Oro erdvės naudotojai nedelsdami sumoka visus mokėtinus oro navigacijos mokesčius pagal šį reglamentą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad prireikus būtų taikomos veiksmingos ir proporcingos vykdymo užtikrinimo priemonės, kuriomis būtų užtikrintas oro navigacijos mokesčių surinkimas. Tos priemonės gali būti atsisakymas teikti paslaugas, orlaivių sulaikymas arba kitos vykdymo užtikrinimo priemonės pagal atitinkamos valstybės narės teisę.

VII SKYRIUS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS

34 straipsnis

Supaprastinta mokesčių sistema

1. Pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas valstybės narės gali nuspręsti nustatyti ir per visą ataskaitinį laikotarpį taikyti supaprastintą mokesčių sistemą:

a) vienoje arba daugiau maršruto mokesčių zonų ir vienoje arba daugiau terminalo mokesčių zonų;

b) vienam arba daugiau oro navigacijos paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas a punkte nurodytoje mokesčių zonoje arba zonose.

2. Valstybės narės gali nuspręsti nustatyti ir taikyti 1 dalyje nurodytą supaprastintą mokesčių sistemą tik jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) Komisijos sprendimu, priimtu pagal 14 straipsnio 2 dalį arba pagal 15 straipsnio 2 ar 4 dalį, patvirtinama, kad valstybės narės veiklos rezultatų plano projekte, nurodytame 12 straipsnyje, nustatyti tiksliniai veiklos rodikliai dera su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rodikliais;

b) tiksliniai veiklos rodikliai su sauga, pajėgumu ir aplinkos apsauga susijusiose pagrindinėse veiklos srityse buvo pasiekti trejus iš eilės metus prieš patvirtinant veiklos rezultatų plano projektą, nurodytą 12 straipsnyje;

c) į veiklos rezultatų planą įtraukta paskatų programa dėl pajėgumo tikslinių rodiklių, kaip reikalaujama 11 straipsnyje;

d) dėl numatomo priimti sprendimo yra pasikonsultuota su atitinkamais oro navigacijos paslaugų teikėjais ir atitinkamais oro erdvės naudotojais, ir numatomam priimti sprendimui pritaria oro erdvės naudotojai, kuriems tenka ne mažiau kaip 65 % SPT skrydžių, vykdomų toje oro erdvėje, kurioje atitinkama valstybė narė arba valstybės narės yra atsakingos už oro navigacijos paslaugų teikimą.

3. Jeigu valstybės narės nusprendžia nustatyti ir taikyti supaprastintą mokesčių sistemą pagal 2 dalį, jos netaiko:

a) su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo, nurodyto 11 straipsnio 2 dalyje ir 27 straipsnyje. Taigi, netaikant su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo, visą su eismu susijusią riziką prisiima oro navigacijos paslaugų teikėjas;

b) 28 straipsnio 4–6 dalių nuostatų dėl su išlaidomis susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo;

c) per didelių ar per mažų sumų surinkimo dėl oro navigacijos mokesčių moduliacijos pagal 32 straipsnį.

Apskaičiuojant vienetinius tarifus vis vien atsižvelgiama į bet kokias sumas, perkeltas iš ankstesnių metų, ėjusių prieš tą ataskaitinį laikotarpį, kuriuo taikoma supaprastinta mokesčių sistema.

4. Jeigu valstybės narės nusprendžia nustatyti ir taikyti supaprastintą mokesčių sistemą pagal 2 dalį, jos nurodo ir pagrindžia šį savo sprendimą veiklos rezultatų plane pagal II priedo 1.7 dalį.

35 straipsnis

Terminalo oro navigacijos paslaugos, CNS, MET ir AIS paslaugos ir OEV duomenų paslaugos, teikiamos rinkos sąlygomis

1. Pagal šio straipsnio nuostatas valstybės narės gali prieš arba per ataskaitinį laikotarpį nuspręsti, kad kai kurios arba visos terminalo oro navigacijos paslaugos, CNS, MET, AIS paslaugos arba oro eismo valdymo duomenų paslaugos, kurios teikiamos pagal 21 straipsnį jų nustatytose mokesčių zonose, yra teikiamos rinkos sąlygomis.

2. Kai valstybė narė arba valstybės narės nusprendžia taikyti 1 dalį atitinkamoms paslaugoms per ateinantį ataskaitinį laikotarpį arba, kai tinka, per likusią ataskaitinio laikotarpio dalį, jos:

a) netaiko ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių, įskaitant nustatytųjų išlaidų nustatymą, pagal pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius, nurodytus I priedo 2 skirsnio 4.1 dalyje;

b) netaiko su eismu susijusios rizikos pasidalijimo ir išlaidų pasidalijimo mechanizmų pagal 27 ir 28 straipsnius;

c) nenustato finansinių paskatų su pajėgumu ir aplinkos apsauga susijusiose pagrindinėse veiklos srityse pagal 11 straipsnį;

d) neskaičiuoja terminalo mokesčių pagal 31 straipsnio 2 dalį;

e) nenustato terminalo vienetinių tarifų pagal 29 straipsnį;

f) neprivalo laikytis 24 straipsnio 3 dalyje nustatytų konsultavimosi reikalavimų.

Šios dalies d–f punktai taikomi tik terminalo oro navigacijos paslaugoms.

Kai per ataskaitinį laikotarpį valstybė narė nusprendžia taikyti šio straipsnio 1 dalį, ji taip pat dėl atitinkamų paslaugų peržiūri savo veiklos rezultatų planą pagal 18 straipsnio 1 dalį.

3. Valstybė narė nusprendžia taikyti 1 dalį tik po to, kai atlieka visus šiuos veiksmus:

a) jos nacionalinė priežiūros institucija, remdamasi pagal X priede nustatytas sąlygas atliktu išsamiu vertinimu, nustato, kad atitinkamos paslaugos yra teikiamos rinkos sąlygomis;

b) ji pasikonsultuoja su atitinkamais oro erdvės naudotojų atstovais dėl numatomo priimti sprendimo ir dėl minėto vertinimo ir, kai tinka, atsižvelgia į jų pastabas;

c) ji viešai paskelbia savo numatomą priimti sprendimą ir tą vertinimą;

d) ji pateikia savo numatomą priimti sprendimą ir tą vertinimą Komisijai ir gauna Komisijos sutikimą.

Pagal d punktą valstybė narė pateikia vertinimą likus ne mažiau kaip 12 mėnesių iki ataskaitinio laikotarpio pradžios arba, jei vertinimas atliekamas per ataskaitinį laikotarpį, nepagrįstai nedelsdama po to, kai baigia vertinimą. Komisija atitinkamai valstybei narei praneša, ar ji sutinka, kad tas vertinimas atliktas laikantis X priede nustatytų sąlygų. Komisija tai padaro nepagrįstai nedelsdama. Prireikus Komisija prašo atitinkamos valstybės narės pateikti papildomos informacijos, ir ta valstybė narė ją pateikia nepagrįstai nedelsdama.

4. Jeigu valstybė narė nusprendžia taikyti 1 dalį, jos nacionalinė priežiūros institucija reguliariai vertina, ar tebetenkinamos X priede nustatytos sąlygos.

Jeigu nacionalinė priežiūros institucija nustato, kad tos sąlygos nebetenkinamos, valstybė narė nedelsdama atšaukia savo sprendimą, prieš tai atlikusi 3 dalies b–d punktuose nustatytus veiksmus.

Po to sprendimo atšaukimo valstybė narė per ateinantį ataskaitinį laikotarpį arba, kitu atveju, per likusią ataskaitinio laikotarpio dalį atitinkamoms paslaugoms netaiko 2 dalies pirmoje pastraipoje išvardytų išimčių. Jeigu sprendimas atšaukiamas per ataskaitinį laikotarpį, atitinkama valstybė narė taip pat peržiūri savo veiklos rezultatų planą pagal 18 straipsnio 1 dalį.

5. Jeigu tos paslaugos, kurioms taikoma 1 dalis, teikiamos pagal 21 straipsnio 4 dalį nustatytoje bendroje mokesčių zonoje, atitinkamos valstybės narės gali nuspręsti nustatyti, kad kai kurios arba visos iš tų paslaugų yra tik bendrai teikiamos rinkos sąlygomis. Tuo atveju jos visos kartu užtikrina, kad būtų laikomasi šio straipsnio reikalavimų.

6. Jeigu valstybė narė nusprendžia taikyti 1 dalį, ji pirmaisiais kiekvieno ataskaitinio laikotarpio metais pateikia Komisijai XI priede nurodytą informaciją. Komisija tos informacijos neskelbia viešai.

VIII SKYRIUS

INFORMACIJOS TEIKIMAS, STEBĖSENA IR INFORMACIJOS PASKELBIMAS

36 straipsnis

Informacijos teikimas

1. Pagal 37 straipsnį vykdomos stebėsenos tikslu nacionalinės priežiūros institucijos, oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro uostų operatoriai, oro uostų koordinatoriai, oro erdvės naudotojai ir tinklo valdytojas teikia Komisijai VI priede nurodytus duomenis pagal konkrečius tame priede nustatytus kiekvienai iš šių šalių taikomus reikalavimus. Tie duomenys nemokamai pateikiami elektroniniu formatu.

Šis straipsnis taikomas tik tiems iš oro erdvės naudotojų, kurie per metus įvykdo daugiau kaip 35 000 skrydžių Europos oro erdvėje; šis skaičius apskaičiuojamas kaip trejų praėjusių metų vidurkis.

2. Kai 1 dalyje nurodytos šalys jau yra pateikusios kai kuriuos arba visus tuos duomenis Eurokontrolei arba Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūrai, jos neprivalo pateikti tų duomenų Komisijai, jeigu informuoja Komisiją apie tuos duomenis, kuriuos jau pateikė, kada juos pateikė ir ar jie pateikti Eurokontrolei, ar Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūrai.

3. Kiekviena iš 1 dalyje nurodytų šalių imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų savo pagal 1 dalį teikiamų duomenų kokybę, jų tinkamumo patvirtinimą ir perdavimą laiku. Komisijos prašymu ji pateikia informaciją apie savo atliktas tų duomenų kokybės patikras ir tinkamumo patvirtinimo procesus.

37 straipsnis

Stebėsena ir ataskaitų teikimas

1. Nacionalinės priežiūros institucijos stebi oro navigacijos paslaugų teikimo toje oro erdvėje, už kurią jos atsakingos, veiklos rezultatus, siekdamos įvertinti, ar pasiekti veiklos rezultatų planuose pateikti tiksliniai veiklos rodikliai.

Jei nacionalinė priežiūros institucija nustato, kad tie tiksliniai rodikliai nepasiekti arba gali būti nepasiekti, ji apie tai nedelsdama praneša Komisijai. Kad ištaisytų padėtį ir pasiektų veiklos rezultatų plane nustatytus tikslinius rodiklius, valstybė narė arba atitinkama nacionalinė priežiūros institucija, nepagrįstai nedelsdamos, taiko savo nustatytas tinkamas priemones, atsižvelgdamos į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 10 straipsnio 2 dalyje nurodytas taisomąsias priemones. Jos nepagrįstai nedelsdamos apie tas tinkamas priemones praneša Komisijai.

Kiekvienais metais ne vėliau kaip birželio 1 d. nacionalinės priežiūros institucijos pateikia Komisijai praėjusiais metais vykdytos stebėsenos, nurodytos pirmoje pastraipoje, rezultatų ataskaitą.

2. Komisija stebi tinklo funkcijų vykdymo veiksmingumo stebėseną ir vertina, ar tinklo veiklos plane nustatyti tiksliniai veiklos rodikliai yra pasiekti.

Jei Komisija nustato, kad tinklo veiklos plane pateikti tiksliniai veiklos rodikliai nėra pasiekti arba rizikuojama jų nepasiekti, ji prašo tinklo valdytojo nustatyti tinkamas priemones, kad ši padėtis būtų ištaisyta ir tie tiksliniai rodikliai būtų pasiekti. Tinklo valdytojas nedelsdamas praneša Komisijai apie tas priemones.

3. Komisija, remdamasi 1 dalies paskutinėje pastraipoje nurodytomis ataskaitomis, savo vykdoma stebėsena, nurodyta 2 dalyje, ir pagal 36 straipsnio 1 dalį gautų duomenų analize, stebi oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatus ir reguliariai vertina tikslinių veiklos rodiklių pasiekimą. Bent kartą per metus Komisija apie savo stebėsenos veiklą informuoja valstybes nares.

38 straipsnis

Paskelbimas

1. Valstybės narės viešai paskelbia, visų pirma elektroninėmis priemonėmis, šią informaciją:

a) bet kokius sprendimus, kuriuos jos priėmė pagal 1 straipsnio 4 ir 5 dalis;

b) bet kokius sprendimus, kuriuos jos priėmė pagal 35 straipsnio 3 dalies c punktą;

c) savo veiklos rezultatų planų projektus, nurodytus 12 straipsnyje;

d) savo patvirtintus veiklos rezultatų planus, nurodytus 16 straipsnyje;

e) savo ataskaitų lenteles, nurodytas 24, 29 ir 30 straipsniuose.

2. Tinklo valdytojas viešai paskelbia, visų pirma elektroninėmis priemonėmis, šią informaciją:

a) tinklo veiklos plano projektą, nurodytą 19 straipsnio 1 dalyje;

b) patvirtintą tinklo veiklos planą, nurodytą 19 straipsnio 3 dalyje.

3. Komisija viešai paskelbia, visų pirma elektroninėmis priemonėmis, veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos parengtas ataskaitas ir pagalbinę medžiagą, susijusias su šios įstaigos teikiama pagalba pagal 3 straipsnį.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39 straipsnis

Nacionalinių sprendimų pagrindimas ir apskundimas

Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingų nacionalinių institucijų pagal šį reglamentą priimami sprendimai būtų tinkamai pagrįsti ir juos būtų galima veiksmingai apskųsti teismui pagal nacionalinę teisę.

40 straipsnis

Panaikinimas

Įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013 panaikinami nuo 2020 m. sausio 1 d. Tačiau tie reglamentai toliau taikomi antrojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų plano ir mokesčių sistemos įgyvendinimui.

41 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. vasario 11 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

PAGRINDINIAI VEIKLOS REZULTATŲ VERTINIMO RODIKLIAI (PVRVR), NAUDOJAMI NUSTATANT TIKSLINIUS RODIKLIUS, IR STEBĖSENOS RODIKLIAI

1 SKIRSNIS

PVRVR, naudojami nustatant Sąjungos masto tikslinius rodiklius, ir stebėsenai Sąjungos lygmeniu skirti rodikliai

1. SAUGA

1.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

Minimalus saugos valdymo veiksmingumo lygis, kurį turi pasiekti oro navigacijos paslaugų teikėjai, sertifikuoti teikti oro eismo paslaugas. Pagal šį PVRVR vertinamas šių saugos valdymo tikslų įgyvendinimo lygis:

a) saugos politikos ir tikslų;

b) saugos rizikos valdymo;

c) saugos užtikrinimo;

d) saugos skatinimo;

e) saugos kultūros.

1.2. **Stebėsenos rodikliai**

a) Įsibrovimų į kilimo ir tūpimo taką, darančių poveikį saugai, rodiklis Sąjungos lygmeniu, apskaičiuojamas pagal 2 skirsnio 1.2 dalies a punktą;

b) skirstymo minimumo pažeidimų, darančių poveikį saugai, rodiklis Sąjungos lygmeniu, apskaičiuojamas pagal 2 skirsnio 1.2 dalies b punktą.

2. APLINKOS APSAUGA

2.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

Pagal šį PVRVR vertinamas vidutinis tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumas; jis apskaičiuojamas taip:

a) šis rodiklis yra iš apžvalgos duomenų nustatytos tikrosios trajektorijos maršruto dalies ilgio palyginimas su nuskristu atstumu, sudėjus visus SPT skrydžius, vykdomus 1 straipsnyje apibrėžtoje oro erdvėje arba per tą erdvę (toliau – Europos oro erdvė);

b) maršruto dalis – atstumas, nuskristas už 40 jūrmylių spindulio apskritimo aplink oro uostus ribų;

c) kai skrydis prasideda arba baigiasi oro uoste, kuris yra ne Europos oro erdvėje, apskaičiuojant šį rodiklį kaip skrydžio pradžios arba paskirties vietos atitinkamai naudojami įskridimo į Europos oro erdvę arba išskridimo iš jos taškai, o ne išvykimo ar paskirties oro uostas;

d) kai skrydis prasideda ir baigiasi oro uoste, esančiame Europos oro erdvėje, ir kerta ne Europos oro erdvę, apskaičiuojant šį rodiklį naudojama tik ta skrydžio dalis, kuri vykdyta Europos oro erdvėje;

e) nuskristas atstumas – vykdant skrydį, įskridimo į kiekvieną oro erdvės dalį ir išskridimo iš jos visose trajektorijos dalyse taškų pozicijos funkcija. Nuskristas atstumas – tai pagal šiuos taškus nustatoma ortodrominio atstumo tarp skrydžio pradžios ir paskirties vietų dalis;

f) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams, kaip vidurkis. Apskaičiuojant šį vidurkį neįskaitoma dešimt didžiausių dienos verčių ir dešimt mažiausių dienos verčių.

2.2. **Stebėsenos rodikliai**

a) Vidutinis horizontalaus maršrutinio skrydžio pagal paskutinio pateiktojo skrydžio plano trajektoriją veiksmingumas, apskaičiuojamas taip:

i) skirtumas tarp paskutinio pateiktojo skrydžio plano trajektorijos maršruto dalies ilgio ir atitinkamos ortodrominio atstumo dalies apskaičiuojamas sudėjus visus Europos oro erdvėje arba per ją vykdomus SPT skrydžius;

ii) maršruto dalis – atstumas, nuskristas už 40 jūrmylių spindulio apskritimo aplink oro uostus ribų;

iii) kai skrydis prasideda arba baigiasi oro uoste, kuris yra ne Europos oro erdvėje, apskaičiuojant šį rodiklį kaip skrydžio pradžios arba paskirties vietos atitinkamai naudojami įskridimo į Europos oro erdvę arba išskridimo iš jos taškai, o ne išvykimo ar paskirties oro uostas;

iv) kai skrydis prasideda ir baigiasi oro uoste, esančiame Europos oro erdvėje, ir kerta ne Europos oro erdvę, apskaičiuojant šį rodiklį naudojama tik ta skrydžio dalis, kuri vykdyta Europos oro erdvėje;

v) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams, kaip vidurkis. Apskaičiuojant šį vidurkį neįskaitoma dešimt didžiausių dienos verčių ir dešimt mažiausių dienos verčių.

b) Vidutinis trumpiausios apribotos trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumas, apskaičiuojamas taip:

i) šis rodiklis yra skirtumas tarp trumpiausio apriboto maršruto, įmanomo planuojant skrydį, apskaičiuoto taikant tinklo valdytojo trajektorijos nustatymo algoritmus ir skrydžių planų patvirtinimo sistemas, maršruto dalies ilgio, išmatuoto tarp dviejuose terminalo skrydžių valdymo rajonuose esančių išskridimo ir įskridimo taškų, ir atitinkamos ortodrominio atstumo dalies, sudėjus visus Europos oro erdvėje arba per ją vykdomus SPT skrydžius;

ii) šis rodiklis nustatomas atsižvelgiant į oro erdvės apribojimus, taikomus tomis dienomis, kai vykdoma ir kai nevykdoma karinė veikla, skelbiamus tinklo valdytojo paskelbtame maršrutų prieinamumo dokumente, ir į faktinę sąlyginių maršrutų padėtį tuo laiku, kai pateiktas paskutinis skrydžio planas;

iii) maršruto dalis – dalis, esanti už 40 jūrmylių spindulio apskritimo aplink oro uostus ribų;

iv) kai skrydis prasideda arba baigiasi oro uoste, kuris yra ne Europos oro erdvėje, apskaičiuojant šį rodiklį kaip skrydžio pradžios arba paskirties vietos atitinkamai naudojami įskridimo į Europos oro erdvę arba išskridimo iš jos taškai, o ne išvykimo ar paskirties oro uostas;

v) kai skrydis prasideda ir baigiasi oro uoste, esančiame Europos oro erdvėje, ir kerta ne Europos oro erdvę, apskaičiuojant šį rodiklį naudojama tik ta skrydžio dalis, kuri vykdyta Europos oro erdvėje;

vi) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams, kaip vidurkis. Apskaičiuojant šį vidurkį neįskaitoma dešimt didžiausių dienos verčių ir dešimt mažiausių dienos verčių.

c) Efektyvus rezervuotos arba atskirtos oro erdvės naudojimas, apskaičiuojamas kaip pradinio laiko, prašyto skirti rezervavimui ar atskyrimui nuo bendrojo oro eismo, ir galutinio skirto laiko, panaudoto veiklai, kuriai reikia tokio atskyrimo arba rezervavimo, santykis. Šis rodiklis apskaičiuojamas įtraukiant visus oro erdvės paskirstymus, apie kuriuos pranešta tinklo valdytojui.

d) Bendrojo oro eismo per prieinamas oro erdvės struktūras, įskaitant rezervuotą ar atskirtą oro erdvę ir sąlyginius maršrutus, planavimo rodiklis, apskaičiuojamas kaip orlaivių, dėl kurių skrydžių per tokias oro erdvės struktūras pateikti skrydžių planai, skaičiaus ir orlaivių, kurių skrydžiai per tas oro erdvės struktūras galėjo būti planuojami, skaičiaus santykis.

e) Naudojimosi prieinamomis oro erdvės struktūromis, įskaitant rezervuotą ar atskirtą oro erdvę ir sąlyginius maršrutus, bendrojo oro eismo reikmėms rodiklis, apskaičiuojamas kaip orlaivių, skrendančių per tokias oro erdvės struktūras, skaičiaus ir orlaivių, kurių skrydžiai per tas oro erdvės struktūras galėjo būti planuojami, skaičiaus santykis.

3. PAJĖGUMAS

3.1. **Pagrindinis veiklos rezultatų vertinimo rodiklis**

Vidutinė vieno skrydžio maršrutinio OESV užlaikymo, siejamo su oro navigacijos paslaugomis, trukmė minutėmis, apskaičiuojama taip:

a) maršrutinis OESV užlaikymas yra tinklo valdytojo apskaičiuojamas užlaikymas, išreikštas kaip skirtumas tarp numatytojo pakilimo laiko ir apskaičiuotojo pakilimo laiko, kurį skiria tinklo valdytojas;

b) pagal šį rodiklį:

numatytasis pakilimo laikas – prognozuojamas laikas, kada pakils orlaivis, tinklo valdytojo apskaičiuotas remiantis paskutiniu numatytuoju trinkelių patraukimo laiku arba tiksliniu trinkelių patraukimo laiku tuose oro uostuose, kuriuose taikomos oro uostų bendro sprendimų priėmimo procedūros, pridėjus numatytąjį išriedėjimo laiką, apskaičiuotą tinklo valdytojo;

apskaičiuotasis pakilimo laikas – laikas, kada orlaivis turėtų pakilti skrydžiui, jo vykdymo dieną apskaičiuotas tinklo valdytojo remiantis taktiniu laiko tarpsnių paskirstymu;

numatytasis išriedėjimo laikas – numatomas laiko tarpas nuo trinkelių nuėmimo iki pakilimo. Ši numatyta trukmė apima bet kokį rezervinį uždelsimo laiką laukimo taške arba nuotolinį ledo pašalinimą prieš pakilimą;

c) šis rodiklis apima visus SPT skrydžius ir visas OESV užlaikymo priežastis, išskyrus ypatingus įvykius;

d) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

3.2. **Stebėsenos rodikliai**

a) Vidutinė vieno skrydžio atvykimo OESV užlaikymo, siejamo su terminalo ir oro uosto oro navigacijos paslaugomis ir nulemto paskirties oro uoste taikomų tūpimo apribojimų, trukmė minutėmis, apskaičiuojama taip:

i) šis rodiklis yra vidutinis susidaręs atvykimo OESV užlaikymas per kiekvieną SPT atvykstamąjį skrydį;

ii) šis rodiklis apima visus SPT skrydžius, kurie baigiasi paskirties oro uoste, ir visas OESV užlaikymo priežastis, išskyrus ypatingus įvykius;

iii) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

b) Skrydžių, kurių maršrutinis OESV užlaikymas trunka ilgiau nei 15 minučių, procentinė dalis, apskaičiuojama taip:

i) maršrutinis OESV užlaikymas apskaičiuojamas pagal 3.1 dalies a punktą;

ii) šis rodiklis apima visus SPT skrydžius ir visas OESV užlaikymo priežastis, išskyrus ypatingus įvykius;

iii) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

c) Vieno skrydžio vėlavimo išvykti dėl visų priežasčių vidutinė trukmė, išreikšta minutėmis, apskaičiuojama taip:

i) šis rodiklis – vidutinis vėlavimas, siejamas su:

— vėlavimais dėl oro vežėjų veiklos;

— maršrutiniu OESV užlaikymu, apie kurį praneša oro erdvės naudotojai;

— reakciniu (papildomu) vėlavimu;

— oro uosto veiklos vėlavimais, įskaitant OESV užlaikymą oro uoste, apie kurį praneša oro erdvės naudotojai, dėl reguliavimo pagal eismo intensyvumą, kurio atskaitos vieta laikoma aerodromo zona arba aerodromas;

ii) šis rodiklis apima visus SPT skrydžius ir yra apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

4. EKONOMINIS EFEKTYVUMAS

4.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

Maršruto oro navigacijos paslaugų teikimo vidutinių Sąjungos masto nustatytųjų vieneto išlaidų (toliau – NVI) metinis pokytis, apskaičiuojamas taip:

a) šis rodiklis išreiškiamas kaip procentinė dalis, atitinkanti maršruto oro navigacijos paslaugų teikimo vidutinių Sąjungos masto NVI metinį pokytį, pradedant skaičiuoti nuo pradinės vertės, nurodytos 9 straipsnio 4 dalies a punkte;

b) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams;

c) maršruto oro navigacijos paslaugų teikimo vidutinės Sąjungos masto NVI – tai maršruto nustatytųjų išlaidų ir prognozuojamo eismo tuo maršrutu, išreikšto maršruto paslaugų vienetais, numatomo kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais Sąjungos lygmeniu, kaip nurodyta Komisijos prielaidose, kuriomis remiantis nustatomi Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai pagal 9 straipsnio 3 dalį, santykis;

d) maršruto oro navigacijos paslaugų teikimo vidutinės Sąjungos masto NVI apskaičiuojamos eurais ir realiąja verte.

4.2. **Stebėsenos rodikliai**

Faktinės vieneto išlaidos, naudotojų patiriamos atskirai dėl maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugų Sąjungos lygmeniu, apskaičiuojamos taip:

a) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams kaip kiekvienos valstybės narės oro navigacijos paslaugų NVI ir koregavimų tais metais, atliekamų pagal 25 straipsnio 2 dalį, sumos svertinis vidurkis;

b) šis rodiklis išreiškiamas eurais ir nominaliąja verte.

2 SKIRSNIS

PVRVR, naudojami nustatant vietos lygmens tikslinius rodiklius, ir stebėsenai vietos lygmeniu skirti rodikliai

1. SAUGA

1.1. **Pagrindinis veiklos rezultatų vertinimo rodiklis**

Saugos valdymo veiksmingumo lygis pagal 1 skirsnio 1.1 dalį.

Pagal šį rodiklį vietos lygmuo yra oro navigacijos paslaugų teikėjų lygmuo.

1.2. **Stebėsenos rodikliai**

a) Įsibrovimų į kilimo ir tūpimo taką valstybėje narėje esančiuose oro uostuose rodiklis, apskaičiuojamas padalijant visų tuose oro uostuose įvykdytų įsibrovimų į kilimo ir tūpimo taką, darančių poveikį saugai, bendrą skaičių iš visų SPT ir VST skrydžių tuose oro uostuose bendro skaičiaus.

b) Skirstymo minimumo pažeidimų, padarytų visų valstybės narės oro eismo paslaugų tarnybų kontroliuojamoje oro erdvėje, rodiklis, apskaičiuojamas padalijant visų toje oro erdvėje įvykdytų skirstymo minimumo pažeidimų, darančių poveikį saugai, bendrą skaičių iš valdomųjų skrydžių valandų toje oro erdvėje bendro skaičiaus.

c) Įsibrovimų į kilimo ir tūpimo taką oro uoste rodiklis, apskaičiuojamas padalijant visų tame oro uoste įvykdytų įsibrovimų į kilimo ir tūpimo taką, darančių poveikį saugai, prie kurių kaip nors prisidėjo teikiamos oro eismo paslaugos arba ryšių, navigacijos ir priežiūros (CNS) paslaugos, bendrą skaičių iš visų SPT ir VST skrydžių tame oro uoste bendro skaičiaus.

d) Skirstymo minimumo pažeidimų toje oro erdvėje, kurioje oro navigacijos paslaugų teikėjas teikia oro eismo paslaugas, rodiklis, apskaičiuojamas padalijant skirstymo minimumo pažeidimų, darančių poveikį saugai, prie kurių kaip nors prisideda teikiamos oro eismo paslaugos arba CNS paslaugos, bendrą skaičių iš valdomųjų skrydžių valandų toje oro erdvėje bendro skaičiaus.

e) Ten, kur yra įdiegtos automatizuoto saugos duomenų įrašymo sistemos, – oro navigacijos paslaugų teikėjų naudojimasis tomis sistemomis kaip savo saugos rizikos valdymo sistemos dalimi siekiant rinkti, kaupti ir beveik tikruoju laiku analizuoti bent su skirstymo minimumo pažeidimais ir įsibrovimais į kilimo ir tūpimo taką susijusius duomenis.

Šiame punkte nurodyti stebėsenos rodikliai apskaičiuojami visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

Pagal a ir c punktuose nustatytus rodiklius vietos lygmuo yra oro uosto lygmuo. Pagal b punkte nustatytą rodiklį vietos lygmuo yra nacionalinis lygmuo. Pagal d punkte nustatytą rodiklį vietos lygmuo yra oro navigacijos paslaugų teikėjų lygmuo.

2. APLINKOS APSAUGA

2.1. **Pagrindinis veiklos rezultatų vertinimo rodiklis**

Vidutinis tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumas, apskaičiuojamas taip:

a) šis rodiklis yra iš apžvalgos duomenų nustatytos tikrosios trajektorijos maršruto dalies ilgio palyginimas su nuskristu atstumu, sudėjus visus vietos oro erdvėje arba per ją vykdomus SPT skrydžius;

b) maršruto dalis – atstumas, nuskristas už 40 jūrmylių spindulio apskritimo aplink kilmės ir paskirties oro uostus ribų;

c) kai skrydis prasideda arba baigiasi oro uoste, kuris yra ne vietos oro erdvėje, apskaičiuojant šį rodiklį naudojami įskridimo į vietos oro erdvę arba išskridimo iš jos taškai;

d) kai skrydis prasideda ir baigiasi oro uoste, esančiame vietos oro erdvėje, ir kerta ne vietos oro erdvę, apskaičiuojant šį rodiklį naudojama tik ta skrydžio dalis, kuri vykdyta vietos oro erdvėje;

e) nuskristas atstumas – vykdant skrydį, įskridimo į vietos oro erdvę ir išskridimo iš jos taškų pozicijos funkcija. Nuskristas atstumas – tai pagal šiuos taškus nustatoma ortodrominio atstumo tarp skrydžio pradžios ir paskirties vietų dalis;

f) pagal šį rodiklį vietos lygmuo yra nacionalinis arba funkcinio oro erdvės bloko lygmuo, priklausomai nuo to, kuriuo lygmeniu parengtas veiklos rezultatų planas;

g) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams, kaip vidurkis. Apskaičiuojant šį vidurkį neįskaitoma dešimt didžiausių dienos verčių ir dešimt mažiausių dienos verčių.

2.2. **Stebėsenos rodikliai**

a) Vidutinis horizontalaus maršrutinio skrydžio pagal paskutinio pateiktojo skrydžio plano trajektoriją veiksmingumas, apskaičiuotas vietos lygmeniu taip:

   i) skirtumas tarp paskutinio pateiktojo skrydžio plano trajektorijos maršruto dalies ilgio ir atitinkamos ortodrominio atstumo dalies apskaičiuojamas sudėjus visus vietos oro erdvėje arba per ją vykdomus SPT skrydžius;

   ii) maršruto dalis – atstumas, nuskristas už 40 jūrmylių spindulio apskritimo aplink oro uostus ribų;

   iii) kai skrydis prasideda arba baigiasi oro uoste, kuris yra ne vietos oro erdvėje, apskaičiuojant šį rodiklį naudojami įskridimo į vietos oro erdvę arba išskridimo iš jos taškai;

   iv) kai skrydis prasideda ir baigiasi oro uoste, esančiame vietos oro erdvėje, ir kerta ne vietos oro erdvę, apskaičiuojant šį rodiklį naudojama tik ta skrydžio dalis, kuri vykdyta vietos oro erdvėje;

   v) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams, kaip vidurkis. Apskaičiuojant šį vidurkį neįskaitoma dešimt didžiausių dienos verčių ir dešimt mažiausių dienos verčių.

b) Vidutinis trumpiausios apribotos trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumas, apskaičiuojamas vietos lygmeniu taip:

   i) šis rodiklis yra skirtumas tarp trumpiausio apriboto maršruto, įmanomo planuojant skrydį, apskaičiuoto tinklo valdytojo trajektorijos nustatymo algoritmais ir skrydžių planų patvirtinimo sistemomis, maršruto dalies ilgio, ir nuskristo atstumo sudėjus visus vietos oro erdvėje arba per ją vykdomus SPT skrydžius;

   ii) šis rodiklis nustatomas atsižvelgiant į oro erdvės apribojimus, skelbiamus tinklo valdytojo paskelbtame maršrutų prieinamumo dokumente, ir į faktinę sąlyginių maršrutų padėtį tuo laiku, kai pateiktas paskutinis skrydžio planas;

   iii) maršruto dalis – skrydžio dalis už 40 jūrmylių spindulio apskritimo aplink kilmės ir paskirties oro uostus ribų;

iv) kai skrydis prasideda arba baigiasi oro uoste, kuris yra ne vietos oro erdvėje, apskaičiuojant šį rodiklį naudojami įskridimo į vietos oro erdvę arba išskridimo iš jos taškai;

v) kai skrydis prasideda ir baigiasi oro uoste, esančiame vietos oro erdvėje, ir kerta ne vietos oro erdvę, apskaičiuojant šį rodiklį naudojama tik ta skrydžio dalis, kuri vykdyta vietos oro erdvėje;

vi) nuskristas atstumas – vykdant skrydį, įskridimo į vietos oro erdvę ir išskridimo iš jos taškų pozicijos funkcija. Nuskristas atstumas – tai pagal šiuos taškus nustatoma ortodrominio atstumo tarp skrydžio pradžios ir paskirties vietų dalis;

vii) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams, kaip vidurkis. Apskaičiuojant šį vidurkį neįskaitoma dešimt didžiausių dienos verčių ir dešimt mažiausių dienos verčių.

c) Papildomas laikas išriedėjimo į kilimo ir tūpimo taką etape, apskaičiuojamas vietos lygmeniu taip:

i) šis rodiklis yra skirtumas tarp faktinio išriedėjimo laiko ir neribojamo išriedėjimo laiko;

ii) neribojamas išriedėjimo laikas – tai išriedėjimo laikas neintensyvaus eismo oro uoste laikotarpiais, kai nėra perkrovų;

iii) šis rodiklis išreiškiamas išvykimo trukme minutėmis ir apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

d) Papildomas terminalo oro erdvėje praleidžiamas laikas, apskaičiuojamas vietos lygmeniu taip:

i) šis rodiklis yra skirtumas tarp tranzito per atvykimo eilės sudarymo ir matavimo zoną (toliau – ASMA) laiko ir neribojamo laiko, pagrįsto tranzito per ASMA laiku;

ii) neribojamas laikas, pagrįstas tranzito per ASMA laiku, yra nustatomas kiekvienai skrydžių grupei, atitinkančiai tuos pačius parametrus, kurie yra orlaivių klasė, patekimo į ASMA sektorius ir tūpimo takas, ir tai yra tranzito laikas neintensyvaus eismo laikotarpiais, kai nėra perkrovų;

iii) šis rodiklis išreiškiamas atvykimo trukme minutėmis ir apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams;

iv) ASMA apibrėžiama kaip cilindro formos erdvė 40 jūrmylių spinduliu aplink atvykimo oro uostą.

e) Atvykimų, kai atliekama nepertraukiamo leidimosi operacija (toliau – CDO), dalis, apskaičiuojama vietos lygmeniu taip:

i) šis rodiklis yra visų atvykimų, kai atliekama CDO iš atskaitos taško nacionalinės priežiūros institucijos nustatytame aukštyje virš žemės, skaičiaus ir visų atvykimo operacijų bendro skaičiaus santykis;

ii) šis rodiklis išreiškiamas kaip procentinė dalis, apskaičiuojama visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

f) Efektyvus rezervuotos arba atskirtos vietos oro erdvės naudojimas, apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 2.2 dalies c punktą.

g) Skrydžių per prieinamas vietos oro erdvės struktūras planavimo rodiklis, apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 2.2 dalies d punktą.

h) Naudojimosi prieinamomis vietos oro erdvės struktūromis rodiklis, apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 2.2 dalies e punktą.

i) Pagal a ir b punktuose nustatytus rodiklius vietos lygmuo yra nacionalinis arba funkcinio oro erdvės bloko lygmuo, priklausomai nuo to, kuriuo lygmeniu parengtas veiklos rezultatų planas, įskaitant ir atvejus, kai atsakomybė už oro eismo paslaugų teikimą yra perduota pagal tarpvalstybinius bendradarbiavimo susitarimus. Pagal c ir d punktuose nustatytus rodiklius vietos lygmuo yra oro uosto, kuriame vykdoma ne mažiau kaip 80 000 SPT skrydžių per metus, lygmuo. Pagal e punkte nustatytą rodiklį vietos lygmuo yra oro uosto lygmuo. Pagal f–h punktuose nustatytus rodiklius vietos lygmuo yra nacionalinis lygmuo, išskaidytas rajonų, už kuriuos atsakingi rajono skrydžių valdymo centrai, lygmeniu, įskaitant ir atvejus, kai atsakomybė už oro eismo paslaugų teikimą yra perduota pagal tarpvalstybinius bendradarbiavimo susitarimus.

3. PAJĖGUMAS

3.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

a) Vidutinė vieno skrydžio maršrutinio OESV užlaikymo, siejamo su oro navigacijos paslaugomis, trukmė minutėmis, apskaičiuojama taip:

i) maršrutinis OESV užlaikymas apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 3.1 dalies a punktą;

ii) šis rodiklis apima visus SPT skrydžius per vietos oro erdvę ir visas OESV užlaikymo priežastis, išskyrus ypatingus įvykius; jis apima ir SPT skrydžius per kitas oro erdves, kai taikomi užlaikymo koregavimai pagal užlaikymo koregavimo užbaigus operacijas procedūrą, koordinuojamą tinklo valdytojo, per kurį veiklą vykdančios suinteresuotosios šalys tinklo valdytojui praneša apie klausimus, susijusius su OESV užlaikymo matavimu, klasifikavimu ir priskyrimu;

iii) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams;

iv) pagal šį rodiklį vietos lygmuo yra nacionalinis arba funkcinio oro erdvės bloko lygmuo, priklausomai nuo to, kuriuo lygmeniu parengtas veiklos rezultatų planas;

v) vykdant stebėseną, apskaičiuotos šio rodiklio vertės išskaidomos nacionaliniu lygmeniu, jei veiklos rezultatų planas parengtas funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu, įskaitant ir atvejus, kai atsakomybė už oro eismo paslaugų teikimą yra perduota pagal tarpvalstybinius bendradarbiavimo susitarimus.

b) Vidutinė vieno skrydžio atvykimo OESV užlaikymo, siejamo su terminalo ir oro uosto oro navigacijos paslaugomis, trukmė, išreikšta minutėmis, apskaičiuojama vietos lygmeniu taip:

i) šis rodiklis – tai vidutinis atvykstamojo SPT skrydžio vėlavimas atvykti į paskirties oro uostą dėl OESV reguliavimo;

ii) šis rodiklis apima visus SPT skrydžius, kurie baigiasi paskirties oro uoste, ir visas OESV užlaikymo priežastis, išskyrus ypatingus įvykius;

iii) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams;

iv) pagal šį rodiklį vietos lygmuo yra nacionalinis lygmuo;

v) vykdant stebėseną, apskaičiuotos šio rodiklio vertės išskaidomos oro uosto lygmeniu.

3.2. **Stebėsenos rodikliai**

a) SPT skrydžių, vykdomų laikantis jiems skirtų OESV išvykimo laiko tarpsnių, procentinė dalis vietos lygmeniu, apskaičiuojama visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

b) Vidutinė vieno skrydžio užlaikymo prieš išvykimą dėl skrydžių valdymo, kurio priežastis yra kilimo apribojimai išvykimo oro uoste, trukmė minutėmis, apskaičiuojama vietos lygmeniu taip:

i) šis rodiklis – tai vidutinis išvykstamojo SPT skrydžio užlaikymas dėl skrydžių valdymo prieš išvykimą;

ii) šis rodiklis apima visus SPT skrydžius, kurie prasideda išvykimo oro uoste, ir apima vėlavimus pradėti skrydį dėl skrydžių valdymo apribojimų, kai orlaivis jau yra parengtas pajudėti iš vietos, kurioje stovi prieš išvykimą;

iii) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

c) Vidutinė vieno skrydžio išvykimo vėlavimo dėl visų priežasčių trukmė, išreikšta minutėmis, apskaičiuojama vietos lygmeniu pagal 1 skirsnio 3.2 dalies c punktą.

d) Pagal a punkte nustatytą rodiklį vietos lygmuo yra nacionalinis lygmuo, išskaidytas oro uostų lygmeniu. Pagal b ir c punktuose nustatytus rodiklius vietos lygmuo yra oro uostų, kuriuose vykdoma ne mažiau kaip 80 000 SPT skrydžių per metus, lygmuo.

4. EKONOMINIS EFEKTYVUMAS

4.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

a) Maršruto oro navigacijos paslaugų teikimo nustatytosios vieneto išlaidos (NVI), apskaičiuojamos taip:

i) šis rodiklis yra maršruto nustatytųjų išlaidų ir prognozuojamo eismo mokesčių zonoje, išreikšto maršruto paslaugų vienetais, numatomo kiekvienais to ataskaitinio laikotarpio metais vietos lygmeniu, kaip nustatyta veiklos rezultatų planuose, santykis;

ii) šis rodiklis išreiškiamas realiąja verte ir nacionaline valiuta;

iii) šis rodiklis pateikiamas apskaičiuotas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

b) Terminalo oro navigacijos paslaugų teikimo NVI, apskaičiuojamos taip:

i) šis rodiklis yra nustatytųjų išlaidų ir prognozuojamo eismo, išreikšto terminalo paslaugų vienetais, numatomo kiekvienais to ataskaitinio laikotarpio metais vietos lygmeniu, kaip nustatyta veiklos rezultatų planuose, santykis;

ii) šis rodiklis išreiškiamas realiąja verte ir nacionaline valiuta;

iii) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

c) Pagal a ir b punktuose nustatytus rodiklius vietos lygmuo yra mokesčių zonos lygmuo.

4.2. **Stebėsenos rodiklis**

Faktinės vieneto išlaidos, naudotojų patiriamos atskirai dėl maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugų, apskaičiuojamos taip:

a) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams kaip oro navigacijos paslaugų NVI ir koregavimų pagal 25 straipsnio 2 dalį atitinkamais metais suma;

b) šis rodiklis išreiškiamas nominaliąja verte ir nacionaline valiuta.

3 SKIRSNIS

PVRVR, naudojami nustatant tikslinius rodiklius, ir tinklo funkcijų stebėsenos rodikliai

1. Visi šiame skirsnyje nustatyti rodikliai taikomi geografinėje šio reglamento taikymo srityje.

2. SAUGA

2.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

Tinklo valdytojo saugos valdymo veiksmingumo lygis pagal 1 skirsnio 1.1 dalį.

2.2. **Stebėsenos rodikliai**

OESV pajėgumų perkrovos, viršijančios oro navigacijos paslaugų teikėjo nurodytas pajėgumo ribas sektoriuje, kuriame taikomas OESV reguliavimas, apskaičiuojamos taip:

a) laikotarpio, kuriuo skrydžių skaičius daugiau kaip 10 % viršija oro navigacijos paslaugų teikėjo nurodytas sektoriaus, kuriame taikomas OESV reguliavimas, pajėgumo ribas, ir viso laikotarpio, kuriuo taikomas OESV reguliavimas, santykis, apskaičiuojamas už visus kalendorinius metus ir kiekvienus ataskaitinio laikotarpio metus;

b) pagal šį rodiklį reguliavimo laikas dalijamas į iš dalies sutampančius vienos valandos tarpsnius 20 minučių intervalu.

3. APLINKOS APSAUGA

3.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

Maršrutinio skrydžio veiksmingumo padidinimas, pasiektas vykdant Europos maršrutų tinklo kūrimo funkciją, susijęs su paskutinio pateiktojo skrydžio plano trajektorija, išreikštas maršrutinio skrydžio pagal paskutinio pateiktojo skrydžio plano trajektoriją veiksmingumo metinio pokyčio procentiniais punktais ir apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 2.2 dalies a punktą.

4. PAJĖGUMAS

4.1. **Pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo rodikliai**

a) Maršrutinio OESV užlaikymo sumažinimas, pasiektas dėl bendro sprendimų priėmimo tinklo procedūrų ir tinklo valdytojo operacijų centro veiksmų, kaip viso OESV maršrutinio užlaikymo metinio sumažinimo procentinė dalis, apskaičiuojant maršrutinį OESV užlaikymą pagal 1 skirsnio 3.1 dalį.

b) Atvykimo OESV užlaikymo sumažinimas, pasiektas dėl bendro sprendimų priėmimo tinklo procedūrų ir tinklo valdytojo operacijų centro veiksmų, kaip viso atvykimo OESV užlaikymo sumažinimo procentinė dalis, apskaičiuojant atvykimo OESV užlaikymą pagal 1 skirsnio 3.2 dalies a punktą.

4.2. **Stebėsenos rodikliai**

a) SPT skrydžių, kurių OESV užlaikymas trunka ilgiau nei 15 minučių, procentinė dalis per metus.

b) OESV reguliavimo atvejų, kai užlaikymas trunka mažiau nei 200 minučių, vidutinis skaičius per dieną, apskaičiuotas per kalendorinius metus.

c) Maršrutinio OESV užlaikymo per savaitgalį, išreikšto vieno skrydžio užlaikymo minučių skaičiumi, vidurkis, apskaičiuotas per kalendorinius metus.

d) Pirmaeilio užlaikymo dėl pajėgumo ir personalo priežasčių, nustatomo iš anksto pasirinktuose rajono skrydžių valdymo centruose ir (arba) oro uostuose, kuriuose užlaikymo mažinimo potencialas yra didžiausias ir kuriuos kasmet nustato tinklo valdytojas, procentinė dalis per metus.

e) Efektyvus rezervuotos arba atskirtos oro erdvės naudojimas, apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 2.2 dalies c punktą.

f) Skrydžių per prieinamas oro erdvės struktūras planavimo rodiklis, apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 2.2 dalies d punktą.

g) Naudojimosi prieinamomis oro erdvės struktūromis rodiklis, apskaičiuojamas pagal 1 skirsnio 2.2 dalies e punktą.

5. EKONOMINIS EFEKTYVUMAS

5.1. **Stebėsenos rodikliai**

Tinklo valdytojo užduočių vykdymo vieneto išlaidos, apskaičiuojamos taip:

a) šis rodiklis yra tinklo valdytojo užduočių vykdymo faktinių išlaidų ir maršruto paslaugų vienetais išreikšto maršrutinio eismo per ataskaitinį laikotarpį geografinės teritorijos, kurioje tinklo valdytojas atlieka tinklo funkcijoms vykdyti reikalingas savo užduotis, lygmeniu santykis;

b) šis rodiklis išreiškiamas eurais ir realiąja verte;

c) šis rodiklis apskaičiuojamas visiems kalendoriniams metams ir kiekvieniems ataskaitinio laikotarpio metams.

II PRIEDAS

10 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTŲ VEIKLOS REZULTATŲ PLANŲ, RENGIAMŲ NACIONALINIU ARBA FUNKCINIŲ ORO ERDVĖS BLOKŲ LYGMENIU, ŠABLONAS

1. ĮVADAS

1.1. Aprašoma esama padėtis, įskaitant šio plano taikymo sritį – geografinę aprėptį ir paslaugas, išvardijami oro navigacijos paslaugų teikėjai, kuriems šis planas taikomas, ir pateikiama kita bendra su šiuo veiklos rezultatų planu susijusi informacija.

1.2. Pateikiamos 10 straipsnio 2 dalies f ir g punktuose nurodytos eismo prognozės, išreikštos SPT skrydžiais ir paslaugų vienetais, kuriomis pagrįstas šis veiklos rezultatų planas ir kurios pagrįstos Eurokontrolės statistikos ir prognozių tarnybos (STATFOR) bazinėmis prognozėmis. Kai prognozės skiriasi nuo STATFOR bazinių prognozių, turi būti raštu nurodytos kitokios prognozės nei nurodytosios 10 straipsnio 2 dalies f ir g punktuose naudojimą pagrindžiančios priežastys ir pateiktas tų prognozių naudojimo pagrindimas.

1.3. Aprašomi konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais dėl veiklos rezultatų plano projekto rezultatai, įskaitant dalykus, dėl kurių sutarta arba nesutarta, ir bet kokių nesutarimų priežastis.

1.4. Pateikiamas oro uostų, kuriems taikoma veiklos rezultatų ir mokesčių sistema, sąrašas, nurodant vidutinį juose vykdomų SPT skrydžių skaičių per metus.

1.5. Kai tinka, pateikiamas paslaugų, kurios, kaip nustatyta, teikiamos rinkos sąlygomis pagal 35 straipsnį, sąrašas.

1.6. Kai veiklos rezultatų planai patvirtinami funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu, aprašomas procesas, pagal kurį parengtas ir patvirtintas veiklos rezultatų planas.

1.7. Nurodoma, ar taikoma, ar netaikoma supaprastinta mokesčių sistema, nurodyta 34 straipsnyje. Jei ji taikoma, pateikiama įrodymų, kad tenkinamos tame straipsnyje nustatytos sąlygos, taip pat aprašomas tos supaprastintos mokesčių sistemos taikymas ir jos taikymo sritis – į ją įtrauktos mokesčių zonos.

2. INVESTICIJOS

2.1. Aprašomos ir pagrindžiamos per ataskaitinį laikotarpį planuojamų vykdyti naujų ir esamų investicijų į ilgalaikį turtą išlaidos, pobūdis ir nauda.

2.2. 2.1 dalyje nurodyta informacija visų pirma apima:

a) naujų ir esamų investicijų nustatytąsias išlaidas dėl nusidėvėjimo, kapitalo sąnaudų ir nuomos išlaidų per visą ataskaitinį laikotarpį ir kiekvienais jo kalendoriniais metais, kaip reikalaujama VII priede;

b) didelių investicijų aprašymą ir pagrindimą, įskaitant šiuos elementus:

i) kiekvienos didelės investicijos bendrą vertę;

ii) įsigytą arba sukurtą turtą;

iii) informaciją apie tos investicijos naudą oro erdvės naudotojams ir apie konsultacijų su oro erdvės naudotojų atstovais rezultatus;

iv) dėl didelių investicijų į OEV sistemas:

— investicijų į naujas sistemas, esamų sistemų pertvarkymo ir pakeitimo investicijų diferencijavimą;

— kiekvienos investicijos svarbos pagrindimą remiantis Europos pagrindiniu OEV planu ir bendraisiais projektais, nurodytais Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15a straipsnyje;

c) išsamiai apibūdintą sąveiką, pasiektą funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu arba, kai tinka, kitomis tarpvalstybinio bendradarbiavimo iniciatyvomis, ypač kai tai susiję su bendra infrastruktūra ir bendrais pirkimais.

3. NACIONALINIAI TIKSLINIAI VEIKLOS RODIKLIAI ARBA FOEB TIKSLINIAI VEIKLOS RODIKLIAI IR PRIEMONĖS, SKIRTOS JIEMS PASIEKTI

3.1. Pateikiami nacionaliniai tiksliniai veiklos rodikliai arba FOEB tiksliniai veiklos rodikliai kiekvienoje pagrindinėje veiklos srityje, nustatyti remiantis kiekvienu pagrindiniu veiklos rezultatų vertinimo rodikliu, nustatytu I priedo 2 skirsnyje, ir taikomi kiekvienais ataskaitinio laikotarpio kalendoriniais metais.

3.2. Aprašomos pagrindinės priemonės, nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu nustatytos tiksliniams veiklos rodikliams pasiekti visose pagrindinėse veiklos srityse.

3.3. Papildoma informacija, kuria pagrindžiami nacionaliniai tiksliniai veiklos rodikliai arba FOEB tiksliniai veiklos rodikliai su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje:

a) maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugų teikimo nustatytosios išlaidos, kurios nustatomos pagal Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15 straipsnio 2 dalies a ir b punktus ir pagal šį reglamentą, kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais;

b) maršruto ir terminalo paslaugų vienetų prognozė kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais;

c) maršruto ir terminalo ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių pradinės vertės, nurodytos 10 straipsnio 2 dalies a punkte, ir aprašyta bei pagrįsta metodika, pagal kurią apskaičiuojamos tos vertės kiekvienoje mokesčių zonoje;

d) aprašyti ir pagrįsti kriterijai ir metodika, taikomi priskiriant išlaidas mokesčių zonoms ir skirstant maršruto bei terminalo paslaugų išlaidas pagal 22 straipsnio 5 dalį;

e) aprašyta ir pagrįsta atitinkamų oro navigacijos paslaugų teikėjų nuosavo kapitalo grąža, taip pat sverto koeficientas ir turto bazės, kuri naudojama apskaičiuojant į nustatytąsias išlaidas įtraukiamas kapitalo sąnaudas, dydis ir sudėtis;

f) aprašytos ir pagrįstos ekonominės prielaidos, įskaitant:

— prielaidas, kuriomis remiantis apskaičiuojamos pensijų išlaidos, įtraukiamos į nustatytąsias išlaidas, įskaitant atitinkamų nacionalinių pensijų teisės aktų ir pensijų apskaitos teisės aktų, kuriomis tos prielaidos yra pagrįstos, aprašymą, taip pat informaciją, ar numatoma keisti tuos teisės aktus;

— prielaidas dėl oro navigacijos paslaugų teikimo finansavimo paskolų palūkanų normų, įskaitant paskolų sumas, trukmę ir kitą svarbią informaciją apie jas, ir paaiškinimą dėl skolų palūkanų normų svertinio vidurkio, naudojamo apskaičiuojant kapitalo sąnaudas prieš apmokestinimą ir kapitalo sąnaudas, įtraukiamas į nustatytąsias išlaidas;

— tik informavimo tikslais – infliacijos prognozę, pagrįstą Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vartotojų kainų indeksu (VKI);

— koregavimus, atliktus ne pagal tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, Sąjungos priimtų pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1126/2008 ([1]), nuostatas;

g) aprašyti ir paaiškinti koregavimai dėl ankstesnių metų, ėjusių prieš šį ataskaitinį laikotarpį;

h) nustatytos ir suklasifikuotos nustatytosios išlaidos pagal 28 straipsnio 3 dalyje nurodytus išlaidų elementus;

i) kai tinka, paaiškintas bet koks svarbus restruktūrizavimas, planuojamas atlikti per ataskaitinį laikotarpį;

j) kai tinka, patvirtintos susigrąžintinos restruktūrizavimo išlaidos iš ankstesnių ataskaitinių laikotarpių;

k) ataskaitų lentelės ir papildoma informacija, kurias pateikti reikalaujama VII, IX ir XI prieduose ir kurios turi būti pridedamos prie veiklos rezultatų plano.

3.4. Pagal I priedo 2 skirsnio 2.1 dalį ir 3.1 dalies a punktą nustatyti tiksliniai veiklos rodikliai pateikiami išskaidyti kiekvieno į veiklos rezultatų planą įtraukto oro navigacijos paslaugų teikėjo lygmeniu, o kiek tai susiję su funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu parengtais veiklos rezultatų planais, parodoma, kiek kiekvienas iš tų paslaugų teikėjų prisideda prie tikslinių veiklos rodiklių funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu.

3.5. Kai Sąjungos masto tikslinio veiklos rodiklio nėra, aprašoma ir paaiškinama, kaip nacionaliniais tiksliniais veiklos rodikliais arba FOEB tiksliniais veiklos rodikliais padedama gerinti Europos oro eismo valdymo tinklo veiklos rezultatus.

3.6. Aprašoma ir paaiškinama pagrindinių veiklos sričių tarpusavio priklausomybė ir kompromisai tarp jų, įskaitant tai, kokiomis prielaidomis remtasi vertinant tuos kompromisus.

4. TARPVALSTYBINĖS INICIATYVOS IR SESAR ĮGYVENDINIMAS

4.1. Aprašomos tarpvalstybinio bendradarbiavimo iniciatyvos, įgyvendinamos arba planuojamos įgyvendinti oro navigacijos paslaugų teikėjų lygmeniu siekiant gerinti oro navigacijos paslaugų teikimą. Nurodoma, kaip dėl tų iniciatyvų buvo galima pagerinti veiklos rezultatus įvairiose pagrindinėse veiklos srityse.

([1]) 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimantis tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 (OL L 320, 2008 11 29, p. 1).

4.2. Aprašoma pažanga, kuri neseniai padaryta ir kurią numatoma padaryti įgyvendinant Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15a straipsnyje nurodytus SESAR bendruosius projektus, taip pat pokyčių valdymo praktika pagal pertvarkos planus, kad būtų kuo labiau sumažintas bet koks neigiamas pokyčių poveikis tinklo veiklos rezultatams.

5. SU EISMU SUSIJUSIOS RIZIKOS PASIDALIJIMO TVARKA IR PASKATŲ PROGRAMOS

5.1. Dėl kiekvienos atitinkamos mokesčių zonos apibūdinamos su eismu susijusios rizikos pasidalijimo parametrų, taikytinų pagal 27 straipsnį, nustatytos vertės:

a) nustatytas taikytinas intervalas, nurodytas 27 straipsnio 2 dalyje, ir su eismu susijusios rizikos pasidalijimo principai, nurodyti 27 straipsnio 3 dalyje;

b) tuo atveju, jei nacionalinė priežiūros institucija pakeičia a punkte nurodytų su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo parametrų vertes pagal 27 straipsnio 5 dalį:

i) pagrindžiamos nustatytos su eismu susijusios rizikos pasidalijimo parametrų vertės;

ii) aprašomas konsultacijų, vykstančių su oro erdvės naudotojais ir oro navigacijos paslaugų teikėjais dėl su eismu susijusios rizikos pasidalijimo parametrų verčių nustatymo, procesas ir šių konsultacijų rezultatas.

5.2. Dėl paskatų programų, taikytinų ataskaitiniu laikotarpiu pagal 11 straipsnį:

a) aprašomi ir pagrindžiami paskatų programos parametrai, nustatyti pagal 11 straipsnio 3 dalį, įskaitant pagrindines vertes ir, kai tinka, pagrindinių verčių moduliacijos mechanizmą;

b) nurodomi oro navigacijos paslaugų teikėjai ir mokesčių zonos, kuriems taikomos tos paskatų programos;

c) kai tinka, aprašomos papildomos paskatų programos, nurodytos 11 straipsnio 4 dalyje.

6. VEIKLOS REZULTATŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS

Aprašomos procedūros, kurias nacionalinės priežiūros institucijos įgyvendins siekdamos:

a) stebėti veiklos rezultatų plano įgyvendinimą;

b) spręsti tokią padėtį, kai tiksliniai rodikliai nepasiekiami per ataskaitinį laikotarpį.

III PRIEDAS

10 STRAIPSNIO 5 DALYJE NURODYTAS TINKLO VEIKLOS PLANO ŠABLONAS

1. ĮVADAS

1.1. Aprašoma esama padėtis, įskaitant tinklo veiklos plano taikymo sritį, į jį įtrauktas tinklo funkcijas, užduotis ir pareigas ir kitą bendrą su šiuo planu susijusią informaciją.

1.2. Aprašoma eismo prognozė ir makroekonominis scenarijus, kuriais pagrįstas tinklo veiklos planas.

1.3. Aprašomas tinklo veiklos plano derėjimas su tinklo strateginiu planu.

1.4. Aprašomi konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais dėl tinklo veiklos plano projekto rezultatai, įskaitant dalykus, dėl kurių sutarta arba nesutarta, ir bet kokių nesutarimų priežastis; taip pat aprašomi pasitarimo su tinklo valdyba rezultatai.

2. TINKLO VALDYTOJO KURIAMA PRIDĖTINĖ VERTĖ

Bendradarbiavimo sritys padedant vykdyti valstybių narių, funkcinių oro erdvės blokų, oro navigacijos paslaugų teikėjų, oro uostų, civilių ir karinių oro erdvės naudotojų užduotis ir veiklą.

Aprašomas tinklo valdytojo darbas:

a) rengiant ir derinant tinklo ir regioninės veiklos koncepcijas;

b) rengiant ir derinant oro erdvės projektus pagal tinklo prioritetus, įskaitant tarpvalstybines oro erdvės suskirstymo iniciatyvas;

c) mažinant neefektyvų maršrutų tinklo ir prieinamos oro erdvės naudojimą;

d) kuriant pagerinto oro erdvės valdymo ir oro eismo srautų bei pajėgumo valdymo procesus;

e) suderintai planuojant pajėgumus ir vertinant veiklos rezultatus;

f) padedant spręsti skrydžių vadovų trūkumo visame tinkle problemas;

g) stiprinant techninių sričių koordinavimą, be kita ko, ir FOEB lygmeniu, ir skiriant dėmesio techniniam sąveikumui tarp oro navigacijos paslaugų teikėjų sistemų ir ypač su tinklo valdytojo sistemomis;

h) stiprinant tinklo saugumą ir įgyvendinant, stebint bei gerinant vietos lygmens saugos veiklos rezultatus.

3. TIKSLINIAI VEIKLOS RODIKLIAI, TIKSLAI IR PRIEMONĖS

3.1. Tinklo valdytojo saugos veiklos rezultatai:

a) tikslinis veiklos rodiklis, pagal kurį vertinamas tinklo valdytojo saugos valdymo veiksmingumas;

b) aprašytos priemonės, tinklo valdytojo nustatytos šiam tiksliniam rodikliui pasiekti;

c) aprašytos priemonės, tinklo valdytojo nustatytos siekiant išspręsti OESV pajėgumų perkrovos problemą.

3.2. Tinklo valdytojo veiklos ekonominio efektyvumo rezultatai:

a) aprašytos priemonės, tinklo valdytojo nustatytos siekiant didinti savo veiklos ekonominį efektyvumą.

3.3. Tiksliniai veiklos rodikliai ir tikslai pagal kiekvieną konkrečią tinklo funkciją:

a) Europos maršrutų tinklo kūrimo (EMTK) funkcija:

i) tiksliniai veiklos rodikliai pagal pagrindinį veiklos rezultatų vertinimo rodiklį, nustatytą I priedo 3 skirsnio 3.1 dalyje;

ii) aprašytos ir paaiškintos priemonės, kuriomis numatoma pasiekti EMTK funkcijos tikslinius veiklos rodiklius:

— priemonės, susijusios su efektyvios oro erdvės struktūros planavimu;

— priemonės, susijusios su geresniu oro erdvės naudojimu veiklą vykdančių suinteresuotųjų šalių reikmėms;

— priemonės, susijusios su skrydžių optimizavimu;

iii) kitos iniciatyvos, kuriomis siekiama skrydžių veiksmingumo;

b) oro eismo srautų valdymo (OESV) funkcija:

i) tiksliniai veiklos rodikliai pagal kiekvieną atitinkamą pagrindinį veiklos rezultatų vertinimo rodiklį, nustatytą I priedo 3 skirsnio 4.1 dalyje;

ii) aprašytos ir paaiškintos priemonės, kuriomis numatoma pasiekti OESV funkcijos tikslinius veiklos rodiklius:

— iniciatyvos ir veiksmai, skirti OESV užlaikymo dėl (įskaitant užlaikymus savaitgaliais ir užlaikymus dėl oro sąlygų) mažinimui, atskiriems skrydžiams taikomų sankcijų mažinimui, OESV efektyvumui, reakciniams užlaikymams, pajėgumų perkrovoms;

— karinis plano aspektas;

iii) kitos iniciatyvos, skirtos pajėgumui didinti;

c) funkcijų, kurioms naudojami riboti ištekliai, koordinavimas:

i) radijo dažnių funkcijos koordinavimas:

— aprašymas, kaip remiamas tinklo pajėgumas;

— konkrečių tikslų aprašymas;

ii) radaro atsakiklių kodų funkcijos koordinavimas:

— aprašymas, kaip remiama tinklo sauga;

— konkrečių tikslų aprašymas.

4. TINKLO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Aprašomos priemonės, kurias tinklo valdytojas nustato siekdamas:

a) padėti stebėti tinklo veiklos plano įgyvendinimą ir teikti jo įgyvendinimo ataskaitas;

b) spręsti tokią padėtį, kai tiksliniai rodikliai nepasiekiami per ataskaitinį laikotarpį;

c) palaikyti ryšius su nacionalinėmis priežiūros institucijomis.

IV PRIEDAS

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS VERTINAMI VEIKLOS REZULTATŲ PLANAI IR TIKSLINIAI RODIKLIAI NACIONALINIU ARBA FUNKCINIŲ ORO ERDVĖS BLOKŲ LYGMENIU

1. NACIONALINIŲ TIKSLINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ ARBA FOEB TIKSLINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ DERĖJIMO VERTINIMAS

1.1. *SAUGA*

Saugos valdymo veiksmingumas

Nacionaliniai tiksliniai veiklos rodikliai arba FOEB tiksliniai veiklos rodikliai, susiję su saugos valdymo veiksmingumo lygiu, atitinka Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, jei kiekvienais ataskaitinio laikotarpio kalendoriniais metais saugos valdymo veiksmingumo lygis atitinka susijusius Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius arba juos viršija.

1.2. *APLINKOS APSAUGA*

Vidutinis tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumas

Nacionalinių tikslinių veiklos rodiklių arba FOEB tikslinių veiklos rodiklių atitiktis Sąjungos masto tiksliniams veiklos rodikliams kiekvienais ataskaitinio laikotarpio kalendoriniais metais nustatoma, palyginant nacionalinius tikslinius veiklos rodiklius arba FOEB tikslinius veiklos rodiklius su horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumo pamatinėmis vertėmis, nustatytomis naujausioje Europos maršrutų tinklo gerinimo plano redakcijoje, kuri yra prieinama tuo metu, kai tvirtinami Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai.

Šiame punkte „horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumo pamatinė vertė“ yra tinklo valdytojo apskaičiuota tikrosios trajektorijos skrydžio veiksmingumo vertė nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiektas Sąjungos masto tikrosios trajektorijos horizontalaus maršrutinio skrydžio veiksmingumo tikslinis rodiklis.

1.3. *PAJĖGUMAS*

Vidutinis vieno skrydžio maršrutinis OESV užlaikymas

Nacionalinių tikslinių veiklos rodiklių arba FOEB tikslinių veiklos rodiklių atitiktis Sąjungos masto tiksliniams veiklos rodikliams kiekvienais ataskaitinio laikotarpio kalendoriniais metais nustatoma, palyginant nacionalinius tikslinius veiklos rodiklius arba FOEB tikslinius veiklos rodiklius su pamatinėmis vertėmis, nustatytomis naujausioje tinklo veiklos plano redakcijoje, kuri yra prieinama tuo metu, kai tvirtinami Sąjungos masto tiksliniai veiklos rodikliai.

1.4. *EKONOMINIS EFEKTYVUMAS*

Nustatytosios maršruto vieneto išlaidos

a) Nustatytųjų vieneto išlaidų pokyčio mokesčių zonos lygmeniu per ataskaitinį laikotarpį derėjimas su Sąjungos masto nustatytųjų vieneto išlaidų pokyčiu per tą patį laikotarpį, kai tie pokyčiai išreiškiami procentine dalimi.

   Apskaičiuojant tuos pokyčius naudojamos taikytinos Sąjungos masto ir vietos lygmens tikslinių veiklos rodiklių vertės ir nustatytųjų vieneto išlaidų pradinės vertės, nurodytos 9 straipsnio 4 dalies a punkte ir 10 straipsnio 2 dalies a punkte.

b) Nustatytųjų vieneto išlaidų pokyčio mokesčių zonos lygmeniu per laikotarpį, apimantį ir veiklos rezultatų plano ataskaitinį laikotarpį, ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį (ilgalaikio nustatytųjų vieneto išlaidų pokyčio), derėjimas su Sąjungos masto nustatytųjų vieneto išlaidų pokyčiu per tą patį laikotarpį, kai tokie pokyčiai yra išreikšti procentiniais dydžiais.

   Ilgalaikis nustatytųjų vieneto išlaidų pokytis mokesčių zonos lygmeniu apskaičiuojamas naudojant faktines vieneto išlaidas mokesčių zonos lygmeniu, patirtas paskutiniais metais prieš atitinkamo praėjusio ataskaitinio laikotarpio pradžią.

c) Nustatytųjų vieneto išlaidų dydžio derėjimas: 10 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyta atitinkamos mokesčių zonos lygmens nustatytųjų vieneto išlaidų pradinė vertė lyginama su mokesčių zonų, kuriose oro navigacijos paslaugų teikėjų veiklos ir ekonominė aplinka yra panaši, kaip apibrėžta pagal 9 straipsnio 4 dalies c punktą, atitinkama vidutine verte.

d) Nuokrypis nuo a–c punktuose nurodytų kriterijų gali būtų laikomas reikalingu ir proporcingu siekiant:

i) užtikrinti, kad su pajėgumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje būtų pasiekti nacionaliniu arba funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu nustatyti tiksliniai veiklos rodikliai, jei nuokrypis nuo Sąjungos masto nustatytųjų vieneto išlaidų pokyčio yra išskirtinai nulemtas papildomų nustatytųjų išlaidų, susijusių su priemonėmis, kurios būtinos tiksliniams veiklos rodikliams pasiekti su pajėgumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje, arba

ii) įgyvendinti restruktūrizavimo priemones, dėl kurių patiriama 2 straipsnio 18 dalyje nurodytų restruktūrizavimo išlaidų, jei nuokrypis yra išskirtinai nulemtas tų restruktūrizavimo išlaidų ir jei veiklos rezultatų plane pateikta įrodymų, kad atitinkamos restruktūrizavimo priemonės ne vėliau kaip kitu ataskaitiniu laikotarpiu duos grynosios finansinės naudos oro erdvės naudotojams.

2. VEIKLOS REZULTATŲ PLANŲ PROJEKTŲ PERŽIŪRA

2.1. Peržiūrimi elementai:

a) priemonės, skirtos nacionaliniams arba FOEB tiksliniams veiklos rodikliams pasiekti kiekvienoje pagrindinėje veiklos srityje, kaip nurodyta II priedo 3.2 dalyje;

b) vieno skrydžio atvykimo vidutinio OESV užlaikymo nacionaliniai arba FOEB tiksliniai veiklos rodikliai:

i) palyginimas su faktinių veiklos rezultatų dydžiu ir pokyčiu per ataskaitinį laikotarpį iki veiklos rezultatų plano ataskaitinio laikotarpio;

ii) oro uosto lygmeniu – veiklos rezultatų palyginimas su panašiais oro uostais;

c) nustatytųjų terminalo vieneto išlaidų nacionaliniai arba FOEB tiksliniai veiklos rodikliai:

i) palyginimas su nustatytųjų maršruto vieneto išlaidų pokyčiu vietos lygmeniu;

ii) palyginimas su faktinių veiklos rezultatų dydžiu ir pokyčiu per ataskaitinį laikotarpį iki veiklos rezultatų plano ataskaitinio laikotarpio;

iii) oro uosto lygmeniu – veiklos rezultatų palyginimas su panašiais oro uostais;

d) pagrindiniai veiksniai ir parametrai, kuriais grindžiami nacionaliniai arba FOEB tiksliniai veiklos rodikliai arba veiklos rezultatai su ekonominiu efektyvumu susijusioje pagrindinėje veiklos srityje:

i) pradinės vertės ir prielaidos, kuriomis remiamasi nustatant pirmųjų ataskaitinio laikotarpio metų nustatytąsias išlaidas, palyginti su naujausiomis žinomomis faktinėmis išlaidomis;

ii) veiklos rezultatų plane naudojamos eismo prognozės ir, kai prognozės skiriasi nuo STATFOR bazinių prognozių, – pateikti tai pagrindžiantys argumentai;

iii) planuojamos kapitalo sąnaudos, atsižvelgiant į reglamentuojamos turto bazės dydį ir sudėtį, taip pat planuojamos kapitalo sąnaudos prieš apmokestinimą, įskaitant skolų palūkanų normą ir nuosavo kapitalo grąžą;

iv) naujų ir esamų investicijų nustatytosios išlaidos ir pateiktas didelių investicijų pagrindimas;

v) nustatytosios pensijų išlaidos ir prielaidos, kuriomis pagrįstas jų skaičiavimas;

vi) prielaidos dėl oro navigacijos paslaugų teikimo finansavimo paskolų palūkanų normų, įskaitant paskolų sumas, trukmę ir kitą svarbią informaciją apie jas, ir suderinimą su skolų palūkanų normų svertiniu vidurkiu, naudojamu apskaičiuojant kapitalo sąnaudas prieš apmokestinimą ir kapitalo sąnaudas, įtraukiamas į nustatytąsias išlaidas;

vii) metodika, taikoma skirstant maršruto ir terminalo paslaugų išlaidas, ir bet kokio šio metodikos keitimo, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, pagrindimas;

e) 27 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų su eismu susijusios rizikos pasidalijimo parametrų vertės, o tuo atveju, kai nacionalinė priežiūros institucija yra pakeitusi šių parametrų vertes pagal 27 straipsnio 5 dalį, – pateiktas tų verčių pagrindimas;

f) 11 straipsnyje nurodyta paskatų programa arba programos;

g) nauda veiklos rezultatams ir sąveikos, kurios yra įmanomos dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo iniciatyvų, įskaitant bendradarbiavimą funkcinių oro erdvės blokų lygmeniu arba per pramonės sąjungas;

h) kai taikoma 34 straipsnyje nurodyta supaprastinta mokesčių sistema – patvirtinimas, kad laikomasi 34 straipsnio 2 dalyje nurodytų kriterijų.

V PRIEDAS

TINKLO VEIKLOS PLANO PROJEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

a) Tinklo veiklos plano projekto išsamumas: ar jame yra 10 straipsnio 5 dalyje ir III priede išvardyti elementai, reikalingi reikalavimų laikymuisi vertinti.

b) Veiksmų, kurių tinklo valdytojas imasi siekdamas prisidėti prie tinklo optimizavimo, visapusiškumas, įskaitant III priedo 2 skirsnyje išvardytus veiksmus.

c) Su tinklo valdytojo vykdomos saugos valdymo veiklos veiksmingumo lygiu susijęs tikslinis rodiklis atitinka Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius, kai kiekvienais ataskaitinio laikotarpio kalendoriniais metais saugos valdymo veiksmingumo lygis atitinka susijusius Sąjungos masto tikslinius veiklos rodiklius arba juos viršija.

d) Skrydžių veiksmingumo gerinimo priemonės, taikomos vykdant Europos maršrutų tinklo kūrimo funkciją.

e) Maršrutinio OESV užlaikymo sumažinimas, pasiektas dėl bendro sprendimų priėmimo tinklo procedūrų ir tinklo valdytojo operacijų centro veiksmų.

f) Atvykimo OESV užlaikymo sumažinimas, pasiektas dėl bendro sprendimų priėmimo tinklo procedūrų ir tinklo valdytojo operacijų centro veiksmų.

g) Priemonių, kuriomis siekiama tinklo funkcijų tikslinių veiklos rodiklių, pakankamumas, įskaitant investicijų ir kapitalo išlaidų svarbą pagal Europos pagrindinį OEV planą, Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15a straipsnyje ir Reglamente (ES) Nr. 409/2013 nurodytus bendruosius projektus ir, kai tinka, tinklo strateginį planą.

VI PRIEDAS

SU VEIKLOS REZULTATAIS SUSIJUSIŲ DUOMENŲ, KURIUOS REIKIA TEIKTI KOMISIJAI DĖL VEIKLOS REZULTATŲ STEBĖSENOS PAGAL 36 STRAIPSNIO 1 DALĮ IR 37 STRAIPSNĮ, SĄRAŠAS

1. DUOMENYS, KURIUOS TURI PATEIKTI NACIONALINĖS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS

1.1. Nacionalinės priežiūros institucijos užtikrina, kad kas mėnesį būtų teikiami šie duomenys:

a) duomenys, naudojami ir apskaičiuoti tinklo valdytojo, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123 I ir II prieduose, įskaitant bendrojo oro eismo, vykdomo pagal SPT, skrydžių planus, realių maršrutų sudarymą, apžvalgos duomenis, gautus remiantis 30 sekundžių pranešimo intervalu, duomenis apie maršrutinius ir atvykimo OESV užlaikymus, OESV reguliavimo išimtis, OESV nustatytų laiko tarpsnių laikymąsi ir sąlyginių maršrutų naudojimo dažnį;

1.2. Nacionalinės priežiūros institucijos užtikrina, kad kasmet būtų teikiami šie duomenys:

a) su sauga susijusių įvykių, siejamų su oro eismo valdymu, duomenys;

b) informacija apie saugos rekomendacijas ir taisomuosius veiksmus, kurių imtasi remiantis su oro eismo valdymu susijusių incidentų analize arba tyrimu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 996/2010 ([1]) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 376/2014 ([2]);

c) informacija, oro navigacijos paslaugų teikėjų, oro uostų operatorių ir oro vežėjų surinkta automatizuoto saugos duomenų įrašymo sistemomis (kai jos naudojamos), bent apie įsibrovimus į kilimo ir tūpimo taką ir skirstymo minimumo pažeidimus;

d) visose oro eismo paslaugų tarnybose nustatytos tendencijos, susijusios bent su skirstymo minimumo pažeidimais ir įsibrovimais į kilimo ir tūpimo taką.

2. DUOMENYS, KURIUOS TURI TEIKTI ORO NAVIGACIJOS PASLAUGŲ TEIKĖJAI

2.1. Oro navigacijos paslaugų teikėjai kasmet teikia šiuos duomenis:

a) duomenis, nurodytus Eurokontrolės ekonominės informacijos atskleidimo specifikacijos (angl. *Eurocontrol Specification for Economic Information Disclosure*) 2.6 laidoje (2008 m. gruodžio 31 d.), su nuoroda Eurocontrol-SPEC-0117, kai teikiami 2013 m. ir ankstesnių metų duomenys, ir duomenis, nurodytus to dokumento 3.0 laidoje (2012 m. gruodžio 4 d.), kai teikiami 2014 m. ir vėlesnių metų duomenys.

Šie duomenys pateikiami iki n+1 metų liepos 15 d., išskyrus ateities duomenis, kurie pateikiami iki n+1 metų lapkričio 1 d.;

b) informaciją, reikalingą stebint pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius ir stebėsenos rodiklius, nurodytus I priedo 2 skirsnio 1.1 ir 1.2 dalyse.

Ši informacija pateikiama iki kiekvienų metų vasario 1 d.;

c) informaciją apie su sauga susijusius įvykius, surinktą automatizuoto saugos duomenų įrašymo sistemomis, kai jos naudojamos;

d) visose oro eismo paslaugų tarnybose nustatytas tendencijas, susijusias bent su skirstymo minimumo pažeidimais ir įsibrovimais į kilimo ir tūpimo taką, kurių duomenys gauti ir iš savanoriškų pranešimų, ir iš automatizuoto saugos duomenų įrašymo sistemų, kai jos naudojamos.

2.2. Oro navigacijos paslaugų teikėjai, kai prašoma, pateikia 4 straipsnyje nurodytus duomenis.

([1]) 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 dėl civilinės aviacijos avarijų ir incidentų tyrimo ir prevencijos, kuriuo panaikinama Direktyva 94/56/EB (OL L 295, 2010 11 12, p. 35).

([2]) 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18).

3. DUOMENYS, KURIUOS TURI TEIKTI ORO UOSTŲ OPERATORIAI, KURIŲ ORO UOSTUOSE VYKDOMA NE MAŽIAU KAIP 80 000 SPT SKRYDŽIŲ PER METUS

Oro uostų operatoriai pateikia:

a) duomenis, nurodytus Eurokontrolės specifikacijų dokumento dėl oro uosto operatoriaus duomenų srauto – duomenų specifikacijų (angl. *Airport Operator Data Flow – Data Specification*) 1.0 redakcijoje (2018 m.).

Šie duomenys teikiami kas mėnesį;

b) informaciją apie su sauga susijusius įvykius, surinktą automatizuoto saugos duomenų įrašymo sistemomis, kai jos naudojamos.

Ši informacija teikiama kasmet.

4. DUOMENYS, KURIUOS TURI TEIKTI ORO UOSTŲ KOORDINATORIAI

Oro uostų koordinatoriai teikia Reglamento (EEB) Nr. 95/93 4 straipsnio 8 dalies c ir d punktuose nurodytus duomenis dukart per metus, to reglamento 6 straipsnyje nurodytais laiko intervalais.

5. DUOMENYS, KURIUOS TURI TEIKTI ORO ERDVĖS NAUDOTOJAI

Oro erdvės naudotojai pateikia:

a) duomenis, nurodytus Eurokontrolės specifikacijų dokumento dėl oro vežėjo duomenų srauto – duomenų specifikacijų (angl. *Air Transport Operator Data Flow – Data Specification*) 1.0 redakcijoje (2018 m.).

Šie duomenys teikiami kas mėnesį;

b) informaciją apie su sauga susijusius įvykius, surinktą automatizuoto saugos duomenų įrašymo sistemomis, kai jos naudojamos.

Ši informacija teikiama kasmet.

6. DUOMENYS, KURIUOS TURI TEIKTI TINKLO VALDYTOJAS

Tinklo valdytojas kas mėnesį teikia duomenis, reikalingus stebint pagrindinius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius ir stebėsenos rodiklius, nurodytus I priedo 1 skirsnio 2 ir 3 dalyse, I priedo 2 skirsnio 2 ir 3 dalyse ir I priedo 3 skirsnyje.

VII PRIEDAS

NUSTATYTOSIOS IR FAKTINĖS IŠLAIDOS

1. BENDRŲJŲ IŠLAIDŲ IR VIENETO IŠLAIDŲ ATASKAITOS LENTELĖ

1.1. Bendrųjų išlaidų ir vieneto išlaidų ataskaitos lentelė atskirai pildoma dėl kiekvieno atitinkamo subjekto, kuris mokesčių zonoje patiria išlaidų, naudojant 1 lentelėje pateiktą šabloną. Be to, naudojant 1 lentelėje pateiktą šabloną užpildoma suvestinė ataskaitos lentelė sudėjus atitinkamų subjektų duomenis toje mokesčių zonoje.

Dėl terminalo oro navigacijos paslaugų papildoma bendrųjų išlaidų ir vieneto išlaidų ataskaitos lentelė yra pildoma dėl kiekvieno oro uosto, kuriam taikomas šis reglamentas, naudojant 1 lentelėje pateiktą šabloną. Kai valstybės narės nusprendžia šio reglamento nuostatas taikyti ir kitiems oro uostams, nurodytiems 1 straipsnio 4 dalyje, tų oro uostų išlaidos gali būti pateiktos suvestinėje lentelėje naudojant 1 lentelėje pateiktą šabloną, išskyrus 1 lentelės šablono 4.2 eilutėje nurodytas bendrąsias išlaidas, kurios dėl kiekvieno oro uosto pateikiamos atskirai.

Kai mokesčių zona apima daugiau kaip vienos valstybės narės oro erdvę, pildoma bendra ataskaitos lentelė naudojant 1 lentelėje pateiktą šabloną, laikantis 21 straipsnio 4 dalyje nurodytų nuoseklumo ir vienodumo reikalavimų.

1.2. Bendrųjų išlaidų ir vieneto išlaidų ataskaitų lentelės, nurodytos 1.1 dalyje, pildomos kaip kiekvienų ataskaitinio laikotarpio kalendorinių metų veiklos rezultatų plano dalis, taip pat kasmet pildomos pranešant apie faktines išlaidas ir faktinius paslaugų vienetus. Faktiniai paslaugų vienetai nustatomi pagal subjekto, kuris išrašo sąskaitas ir surenka mokesčius, pateiktus skaičius. Bet kokie skirtumai nuo tų skaičių turi būti tinkamai pagrįsti papildomos informacijos dalyje.

1 lentelė. Bendrosios išlaidos ir vieneto išlaidos

Mokesčių zonos pavadinimas	
Valiuta	
Subjekto pavadinimas	

	Nustatytosios išlaidos – veiklos rezultatų planas – ataskaitinis laikotarpis					Faktinės išlaidos – ataskaitinis laikotarpis				
Išsamūs išlaidų duomenys	**N**	**N+1**	**N+2**	**N+3**	**N+4**	**N**	**N+1**	**N+2**	**N+3**	**N+4**
1. Išsamūs duomenys pagal išlaidų pobūdį (nominaliąja verte)										
1.1. Personalo išlaidos										
iš jų pensijų išlaidų										
1.2. Kitos veiklos išlaidos										
1.3. Nusidėvėjimo išlaidos										
1.4. Kapitalo sąnaudos										
1.5. Išskirtinės išlaidos										
1.6. Bendrosios išlaidos										
Iš viso % n / n-1										
2. Duomenys pagal paslaugas (nominaliąja verte)										
2.1. Oro eismo valdymas										
2.2. Ryšiai										
2.3. Navigacija										
2.4. Apžvalga										
2.5. Paieška ir gelbėjimas										
2.6. Oro navigacijos informacija										
2.7. Meteorologijos paslaugos										
2.8. Priežiūros išlaidos										
2.9. Kitos valstybės išlaidos										
2.10. Bendrosios išlaidos										
Iš viso % n / n-1										
3. Papildoma informacija (nominaliosiomis vertėmis)										
Vidutinė turto bazė										
3.1. Ilgalaikio turto grynoji buhalterinė vertė										
3.2. Viso turto koregavimai										
3.3. Grynasis trumpalaikis turtas										
3.4. Visa turto bazė										
Kapitalo sąnaudos (%)										
3.5. Kapitalo sąnaudos prieš apmokestinimą										
3.6. Nuosavo kapitalo grąža										
3.7. Vidutinės skolų palūkanos										
3.8. Finansavimo nuosavu kapitalu dalis										
Bendrųjų projektų išlaidos										
3.9. Bendrieji projektai										
Naujų ir esamų investicijų išlaidos										
3.10. Nusidėvėjimo išlaidos										
3.11. Kapitalo sąnaudos										
3.12. Nuomos išlaidos										
Eurokontrolės išlaidos										
3.13. Eurokontrolės išlaidos (eurais)										
3.14. Valiutos keitimo kursas (jei taikomas)										
3.15. Eurokontrolės išlaidos (nacionaline valiuta)										
4. Bendrosios išlaidos išskaičius paslaugų neapmokestintiems skrydžiams išlaidas (nominaliąja verte)										
4.1. Išlaidos dėl neapmokestinamų										
4.2. Bendros nustatytosios / faktinės išlaidos										
5. Ekonominio efektyvumo PVRVR – nustatytosios / faktinės vieneto išlaidos (realiąja verte)										
5.1. Infliacija (%)										
5.2. Infliacijos indeksas (1)										
5.3. Bendrosios išlaidos realiąja verte (2)										
Iš viso % n / n-1										
5.4. Bendras paslaugų vienetų skaičius										
Iš viso % n / n-1										
5.5. Vieneto išlaidos realiosiomis kainomis (3)										
Iš viso % n/n-1										

Išlaidos ir turto bazės vienetai pateikti tūkstančiais; paslaugų vienetai pateikti tūkstančiais

(1) Infliacijos indekso bazė = 100 N-3 metais

(2) Nustatytosios išlaidos (veiklos rezultatų plane) ir faktinės išlaidos realiąja verte

(3) Nustatytosios vieneto išlaidos (veiklos rezultatų plane) ir faktinės vieneto išlaidos realiąja verte

2. PAPILDOMA INFORMACIJA, PATEIKIAMA KARTU SU BENDRŲJŲ IŠLAIDŲ IR VIENETO IŠLAIDŲ ATASKAITŲ LENTELĖMIS

2.1. Kartu su informacija, kuri prieš ataskaitinio laikotarpio pradžią turi būti įtraukta į bendrųjų išlaidų ir vieneto išlaidų ataskaitų lenteles, nurodytas 1.1 dalyje, veiklos rezultatų plane pateikiama ši papildoma informacija:

a) aprašyta metodika, naudojama skirstant įrenginių arba paslaugų išlaidas tarp įvairių oro navigacijos paslaugų, remiantis įrenginių ir paslaugų sąrašu, pateiktu ICAO regioniniame oro navigacijos plane, skirtame Europos regionui (angl. *ICAO Regional Air Navigation Plan, European Region*, dok. 7754, su paskutiniais pakeitimais), ir aprašyta metodika, pagal kurią šios išlaidos skirstomos įvairioms mokesčių zonoms;

b) aprašyta metodika ir prielaidos, naudojamos nustatant VST skrydžiams teikiamų oro navigacijos paslaugų išlaidas, kai VST skrydžiai neapmokestinami pagal 31 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis;

c) kriterijai, taikomi skirstant terminalo ir maršruto paslaugų išlaidas, pagal 22 straipsnio 5 dalį;

d) meteorologijos išlaidų išskaidymas į tiesiogines išlaidas ir pagalbinių meteorologijos įrenginių bei paslaugų, kurie taip pat naudojami bendroms meteorologijos reikmėms, išlaidas (toliau – MET pagrindinės išlaidas). MET pagrindinės išlaidos apima bendras analizes ir prognozes, žemės paviršiaus ir viršutinės oro erdvės stebėjimo tinklus, meteorologijos ryšių sistemas, duomenų apdorojimo centrus ir pagalbinius pagrindinius mokslinius tyrimus, mokymą bei administravimą;

e) aprašyta metodika, naudojama priskiriant bendrąsias meteorologijos išlaidas ir MET pagrindines išlaidas, nurodytas d papunktyje, civilinei aviacijai ir skirstant jas tarp mokesčių zonų;

f) dėl kiekvieno subjekto atskirai apibūdinama kiekvieno nustatytųjų išlaidų vieneto sudėtis pagal jų pobūdį ir pagal paslaugą (1 lentelės 1 ir 2 punktai), įskaitant pagrindinių veiksnių, kuriais aiškinami planuojami pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį, aprašymą;

g) dėl kiekvieno subjekto atskirai aprašomas ir pagrindžiamas metodas, taikomas apskaičiuojant nusidėvėjimo išlaidas (1 lentelės 1.3 punktas): ar taikoma išlaidų apskaita įsigijimo verte, ar einamąja verte, nurodyta 22 straipsnio 4 dalies ketvirtoje pastraipoje, ir, kai naudojama išlaidų apskaita einamąja verte, pateikiami palyginami įsigijimo išlaidų duomenys;

h) dėl kiekvieno subjekto atskirai pateikiamas kiekvieno papildomos informacijos įrašo (1 lentelės 3 punktas) apibūdinimas ir pagrindinės prielaidos, įskaitant pagrindinių veiksnių, kuriais aiškinami pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį, aprašymą;

i) dėl kiekvieno subjekto atskirai apibūdinamos prielaidos, kuriomis remiamasi apskaičiuojant kapitalo sąnaudas (1 lentelės 1.4 punktas), įskaitant turto bazės sudėtį, nuosavo kapitalo grąžą, vidutines skolų palūkanas ir turto bazės finansavimo skolintu ir nuosavu kapitalu dalis;

j) aprašytos bendrųjų projektų nustatytosios išlaidos (1 lentelės 3.9 punktas).

Apie bet kokius a–j punktų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pranešama kartu su pagal 2.2 dalį teikiama informacija.

2.2. Kartu su informacija, kuri turi būti įtraukta į bendrųjų išlaidų ir vieneto išlaidų ataskaitų lenteles, nurodytas 1.1 dalyje, kasmet pateikiama ši papildoma informacija:

a) dėl kiekvieno subjekto ir kiekvieno išlaidų vieneto atskirai apibūdinamos faktinės išlaidos, apie kurias pranešama, ir skirtumas tarp tų išlaidų ir nustatytųjų išlaidų kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais;

b) apibūdinami faktinių paslaugų vienetai, apie kuriuos pranešama, ir apibūdinami bet kokie tų vienetų skirtumai nuo subjekto, išrašančio sąskaitas ir renkančio mokesčius, pateiktų skaičių, taip pat bet kokie tų vienetų skirtumai nuo prognozės, pateiktos veiklos rezultatų plane, kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais;

c) bendrųjų projektų faktinės išlaidos pateikiamos išskaidytos kiekvienam projektui atskirai;

d) pagrindžiamas skirtumas tarp oro navigacijos paslaugų teikėjų naujų ir esamų investicijų nustatytųjų ir faktinių išlaidų, taip pat skirtumas tarp planuotos ir tikrosios tomis investicijomis finansuojamo turto eksploatavimo pradžios datos kiekvienais ataskaitinio laikotarpio metais;

e) apibūdinami investiciniai projektai, per ataskaitinį laikotarpį papildomai įtraukti, atšaukti arba pakeisti, susiję su veiklos rezultatų plane nurodytais dideliais investiciniais projektais, ir patvirtinti nacionalinės priežiūros institucijos pagal 28 straipsnio 4 dalį.

VIII PRIEDAS

MARŠRUTO IR TERMINALO PASLAUGŲ VIENETŲ, NURODYTŲ 25 STRAIPSNYJE, SKAIČIAVIMO REIKALAVIMAI

1. **Maršruto paslaugų vienetų skaičiavimas**

1.1. Maršruto paslaugų vienetai apskaičiuojami kaip atitinkamo skrydžio atstumo koeficiento ir svorio koeficiento sandauga. Bendrą maršruto paslaugų vienetų skaičių sudaro visi SPT skrydžiams skirti paslaugų vienetai, taip pat VST skrydžiams skirti paslaugų vienetai, kai VST skrydžiai nėra neapmokestinami pagal 31 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis.

1.2. Atstumo koeficientas konkrečioje mokesčių zonoje gaunamas iš šimto dalijant kilometrų skaičių, nuskristą ortodrominiu atstumu nuo išvykimo aerodromo, esančio mokesčių zonoje, ar įskridimo į mokesčių zoną taško iki atvykimo aerodromo, esančio mokesčių zonoje, arba išskridimo iš mokesčių zonos taško, pagal tinklo valdytojo užregistruotą faktinį maršrutą.

Atstumas, į kurį atsižvelgiama, sutrumpinamas po 20 kilometrų už kiekvieną pakilimą ir kiekvieną tūpimą toje mokesčių zonoje.

1.3. Svorio koeficientas, išreiškiamas šimtųjų tikslumu, yra lygus kvadratinei šakniai iš dalmens, gauto iš penkiasdešimties padalijant patvirtintą maksimalią orlaivio kilimo masę, nurodytą orlaivio naudojimo vadove, išreikštą metrinių tonų skaičiumi dešimtųjų tikslumu.

1.4. Kai yra patvirtinti keli orlaivio maksimalios kilimo masės variantai, naudojama didžiausia masė.

1.5. Orlaivių naudotojai po bet kokių pokyčių ir bent kartą per metus praneša įstaigai, atsakingai už mokesčių surinkimą, apie savo oro transporto parko sudėtį ir patvirtintą kiekvieno savo orlaivio maksimalią kilimo masę.

Kai svorio koeficientas nežinomas, svorio koeficientas apskaičiuojamas pasirenkant sunkiausio žinomo to paties tipo orlaivio masę.

1.6. Kai mokesčių sąskaitos išrašomos regioniniu lygmeniu, valstybės narės gali nustatyti bendras taikymo sąlygas.

2. **Terminalo paslaugų vienetų skaičiavimas**

2.1. Terminalo paslaugos vienetas yra lygus atitinkamo orlaivio svorio koeficientui.

2.2. Svorio koeficientas, išreiškiamas šimtųjų tikslumu, yra lygus dalmeniui, gautam iš penkiasdešimties padalijus VIII priedo 1.3–1.5 dalyse nurodytos didžiausios maksimalios patvirtintos orlaivio kilimo masės metrinių tonų skaičių, pakeltam 0,7 laipsniu.

IX PRIEDAS

VIENETINIAI TARIFAI

1. VIENETINIŲ TARIFŲ APSKAIČIAVIMO ATASKAITŲ LENTELĖS

Vienetinių tarifų apskaičiavimo ataskaitos lentelė pildoma kasmet ir atskirai dėl kiekvieno atitinkamo subjekto, kuris mokesčių zonoje patiria išlaidų, naudojant 2 lentelėje pateiktą šabloną. Be to, naudojant 2 lentelėje pateiktą šabloną kasmet užpildoma suvestinė ataskaitos lentelė sudėjus atitinkamų subjektų duomenis toje mokesčių zonoje.

2. ATASKAITŲ LENTELĖS DĖL PAPILDOMOS INFORMACIJOS APIE KOREGAVIMUS

Naudojant 3 lentelėje pateiktą šabloną, kasmet dėl kiekvienos mokesčių zonos užpildoma suvestinė ataskaitos lentelė, kurioje pateikiama papildoma informacija apie koregavimus.

3. ATASKAITŲ LENTELĖS DĖL PAPILDOMOS INFORMACIJOS APIE BENDRUOSIUS PROJEKTUS IR APIE PAJAMAS, GAUTAS DĖL SĄJUNGOS PARAMOS PROGRAMŲ

Naudojant 4 lentelėje pateiktą šabloną, kasmet dėl kiekvienos mokesčių zonos užpildoma suvestinė ataskaitos lentelė, kurioje pateikiama papildoma informacija apie bendruosius projektus ir apie pajamas, gautas dėl Sąjungos paramos programų.

2 lentelė. Vienetinio tarifo apskaičiavimas

Mokesčių zonos pavadinimas	
Valiuta	
Subjekto pavadinimas	

	Ataskaitinis laikotarpis				
2 A lentelė. Su n metais susiję koregavimai	**N**	**N+1**	**N+2**	**N+3**	**N+4**
A. Išlaidų pasidalijimas					
Nustatytosios išlaidos					
1.1. Nustatytosios išlaidos nominaliąja verte, nejsk. VST skrydžių – 1 lentelė *(22 str.)*					
Koregavimo dėl infliacijos apskaičiavimas					
2.1. Nustatytosios išlaidos koreguojamos dėl infliacijos					
2.2. Prognozuotos infliacijos indeksas – 1 lentelė					
2.3. Faktinės infliacijos indeksas – 1 lentelė					
2.4. Bendras faktinės / prognozuotos infliacijos indeksas (%)					
2.5. Koregavimas dėl infliacijos n metais *(26 str.)*					
Skirtumai tarp nustatytųjų ir faktinių išlaidų, nurodyti 28 straipsnio 4–6 dalyse					
3.1. Naujos ir esamos investicijos *(28 str. 4 dalis)*					
3.3. Kompetentingų institucijų ir kompetentingų subjektų išlaidos *(28 str. 5 dalis)*					
3.4. Eurokontrolės išlaidos *(28 str. 5 dalis)*					
3.5. Pensijų išlaidos *(28 str. 6 dalis)*					
3.6. Paskolų palūkanos *(28 str. 6 dalis)*					
3.7. Teisės aktų pakeitimai *(28 str. 6 dalis)*					
3.8. Skirtumai tarp nustatytųjų ir faktinių išlaidų n metais *(28 str. 4–6 dalys)*					
B. Su eismu susijusios rizikos pasidalijimas					
Su eismu susijusios rizikos pasidalijimo koregavimas					
4.1. Nustatytosios išlaidos, kurioms taikomas su eismu susijusios rizikos pasidalijimas					
4.2. Nuokrypis, nurodytas 27 straipsnio 2 ir 5 dalyse (%)					
4.3. Papildomos pajamos, grąžintos naudotojams, kaip nurodyta 27 straipsnio 3 ir 5 dalyse (%)					
4.4. Pajamų nuostoliai, tenkantys oro erdvės naudotojams, kaip nurodyta 27 straipsnio 3 ir 5 dalyse (%)					
4.5. Nuokrypis, nurodytas 27 straipsnio 4 dalyje %					
4.6. Bendras prognozuotas paslaugos vienetų skaičius (veiklos rezultatų plane)					
4.7. Bendras faktinis paslaugos vienetų skaičius					
4.8. Bendro faktinio ir prognozuoto paslaugos vienetų skaičiaus santykis (%)					
4.9. Su eismu susijusios rizikos pasidalijimo koregavimas n metais *(27 str. 2–5 dalys)*					
Koregavimai dėl eismo					
5.1. Nustatytųjų išlaidų, kurioms netaikomas su eismu susijusios rizikos pasidalijimas *(27 str. 8 dalis)*					
5.2. N metų vienetinio tarifo koregavimai ne pagal su eismu susijusios rizikos pasidalijimą *(27 str. 9 dalis)*					
5.3. Koregavimai dėl eismo n metais *(27 str. 8 ir 9 dalys)*					
C. Su pajėgumu ir aplinkos apsauga susijusios finansinių paskatų programos					
Koregavimai dėl finansinių paskatų					
6.1. Su pajėgumu susijusios finansinės paskatos *(11 str. 3 dalis)*					
6.2. Su aplinkos apsauga susijusios finansinės paskatos *(11 str. 4 dalis)*					
6.3. Su pajėgumu susijusios papildomos finansinės paskatos *(11 str. 4 dalis)*					
6.4. Finansinės paskatos n metais *(11 str. 3 ir 4 dalys)*					
D. Kiti koregavimai					
Mokesčių moduliacija					
7.1. Koregavimas užtikrinant pajamų neutralumą dėl mokesčių reguliavimo n metais *(32 str. 1 dalis)*					
Vienetinio tarifo tikslinimas					
8.1. Laikinas vienetinis tarifas, taikomas n metais					
8.2. Pajamų skirtumas dėl laikino vienetinio tarifo taikymo n metais *(29 str. 5 dalis)*					
Kryžminis finansavimas tarp mokesčių zonų					
9.1. Kryžminis finansavimas, tenkantis kitai (–) / iš kitos (+) mokesčių zonos arba zonų n metais					
Kitos pajamos					
10.1. Sąjungos paramos programos *(25 str. 3 dalies a punktas)*					
10.2. Nacionalinis viešasis finansavimas *(25 str. 3 dalies a punktas)*					
10.3. Komercinė veikla *(25 str. 3 dalies b punktas)*					
10.4. Pajamos pagal sutartis su oro uostų operatoriais *(25 str. 3 dalies c punktas)*					
10.5. Visos kitos pajamos n metais *(25 str. 3 dalis)*					
Mažesnio vienetinio tarifo taikymas					
11.1. Dėl mažesnio vienetinio tarifo taikymo n metais negautos pajamos *(29 str. 6 dalis)*					
12. Bendra n metų koregavimų suma					

	2 B lentelė. N metų vienetinio tarifo apskaičiavimas (1)	**N**	**N+1**	**N+2**	**N+3**	**N+4**
13.1.	Nustatytosios išlaidos nominaliąja verte, neįskaitant VST skrydžių *(25 str. 2 dalies a punktas)*					
13.2.	Koregavimas dėl infliacijos: į n metus perkelta suma *(25 str. 2 dalies b punktas)*					
13.3.	Su eismu susijusios rizikos pasidalijimo koregavimas: į n metus perkeltos sumos *(25 str. 2 dalies c punktas)*					
13.4.	Išlaidų skirtumai pagal 28 str. 4–6 dalis: į n metus perkeltos sumos *(25 str. 2 dalies d punktas)*					
13.5.	Finansinės paskatos: į n metus perkeltos sumos *(25 str. 2 dalies e punktas)*					
13.6.	Mokesčių moduliacija: į n metus perkeltos sumos *(25 str. 2 dalies f punktas)*					
13.7.	Koregavimai dėl eismo: į n metus perkeltos sumos (25 str. 2 dalies g ir h punktai)					
13.8.	Kitos pajamos *(25 str. 2 dalies i punktas)*					
13.9.	Kryžminis finansavimas tarp mokesčių zonų *(25 str. 2 dalies j punktas)*					
13.10.	Pajamų skirtumas dėl laikino vienetinio tarifo taikymo *(25 str. 2 dalies k punktas)*					
13.11.	**Bendroji apskaičiuojant n metų vienetinį tarifą naudojama suma**					
13.12.	**Bendras prognozuotas paslaugų vienetų skaičius n metais (veiklos rezultatų plane)**					
13.13.	**Vienetinis tarifas n metais pagal 25 str. 2 dalį (nacionaline valiuta)**					
13.14.	**Sumažinimas pagal 29 str. 6 dalį, kai taikoma (nacionaline valiuta)**					
14.	**Taikytinas n metų vienetinis tarifas**					

Išlaidos, pajamos ir kitos sumos pateiktos tūkstančiais; paslaugų vienetai pateikti tūkstančiais

(1) Įskaitant su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais susijusius koregavimus (25 str. 2 dalies l punktas)

3 lentelė. Papildoma informacija apie koregavimus

Mokesčių zonos pavadinimas

Papildoma informacija apie koregavimus	Sumos	N	N+1	N+2	N+3	N+4	Po atask. laik.
Koregavimas dėl infliacijos n metais							
Koregavimas dėl infliacijos n+1 metais							
Koregavimas dėl infliacijos n+2 metais							
Koregavimas dėl infliacijos n+3 metais							
Koregavimas dėl infliacijos n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl infliacijos (26 str.)							
Su eismu susijusios rizikos pasidalijimas n metais							
Su eismu susijusios rizikos pasidalijimas n+1 metais							
Su eismu susijusios rizikos pasidalijimas n+2 metais							
Su eismu susijusios rizikos pasidalijimas n+3 metais							
Su eismu susijusios rizikos pasidalijimas n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl su eismu susijusios rizikos pasidalijimo (27 str. 2–5 dalys)							
Pensijų išlaidų skirtumas n metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+1 metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+2 metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+3 metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl investicijų išlaidų (28 str. 4 dalis)							
Kompetentingų institucijų ir komp. subjektų išlaidų skirtumas n metais							
Kompetentingų institucijų ir komp. subjektų išlaidų skirtumas n+1 metais							
Kompetentingų institucijų ir komp. subjektų išlaidų skirtumas n+2 metais							
Kompetentingų institucijų ir komp. subjektų išlaidų skirtumas n+3 metais							
Kompetentingų institucijų ir komp. subjektų išlaidų skirtumas n+4 metais							
Bendri koregavimai dėl kompetentingų institucijų ir komp. subjektų išlaidų (28 str. 5 dalis)							
Eurokontrolės išlaidų skirtumas n metais							
Eurokontrolės išlaidų skirtumas n+1 metais							
Eurokontrolės išlaidų skirtumas n+2 metais							
Eurokontrolės išlaidų skirtumas n+3 metais							
Eurokontrolės išlaidų skirtumas n+4 metais							
Bendri koregavimai dėl Eurokontrolės išlaidų (28 str. 5 dalis)							
Pensijų išlaidų skirtumas n metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+1 metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+2 metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+3 metais							
Pensijų išlaidų skirtumas n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl pensijų išlaidų (28 str. 6 dalis)							
Paskolų palūkanų skirtumas n metais							
Paskolų palūkanų skirtumas n+1 metais							
Paskolų palūkanų skirtumas n+2 metais							
Paskolų palūkanų skirtumas n+3 metais							
Paskolų palūkanų skirtumas n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl paskolų palūkanų (28 str. 6 dalis)							
Išlaidos dėl teisės aktų pakeitimų n metais							
Išlaidos dėl teisės aktų pakeitimų n+1 metais							
Išlaidos dėl teisės aktų pakeitimų n+2 metais							
Išlaidos dėl teisės aktų pakeitimų n+3 metais							
Išlaidos dėl teisės aktų pakeitimų n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl teisės aktų pakeitimų (28 str. 6 dalis)							
Finansinės paskatos n metais							
Finansinės paskatos n+1 metais							
Finansinės paskatos n+2 metais							
Finansinės paskatos n+3 metais							
Finansinės paskatos n+4 metais							
Bendros finansinės paskatos (11 str. 3 ir 4 dalys)							
Mokesčių moduliacija n metais							
Mokesčių moduliacija n+1 metais							
Mokesčių moduliacija n+2 metais							
Mokesčių moduliacija n+3 metais							
Mokesčių moduliacija n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl mokesčių moduliacijos (32 str. 1 dalis)							
Koregavimas dėl eismo n metais							
Koregavimas dėl eismo n+1 metais							
Koregavimas dėl eismo n+2 metais							
Koregavimas dėl eismo n+3 metais							
Koregavimas dėl eismo n+4 metais							
Bendras koregavimas dėl eismo (27 str. 8 ir 9 dalys)							

Pagal Sąjungos paramos programas gautos pajamos n metais							
Pagal Sąjungos paramos programas gautos pajamos n+1 metais							
Pagal Sąjungos paramos programas gautos pajamos n+2 metais							
Pagal Sąjungos paramos programas gautos pajamos n+3 metais							
Pagal Sąjungos paramos programas gautos pajamos n+4 metais							
Bendros pagal Sąjungos paramos programas gautos pajamos (25 str. 3 dalies a punktas)							
Dėl nacionalinio viešojo finansavimo gautos pajamos n metais							
Dėl nacionalinio viešojo finansavimo gautos pajamos n+1 metais							
Dėl nacionalinio viešojo finansavimo gautos pajamos n+2 metais							
Dėl nacionalinio viešojo finansavimo gautos pajamos n+3 metais							
Dėl nacionalinio viešojo finansavimo gautos pajamos n+4 metais							
Bendros dėl nacionalinio viešojo finansavimo gautos pajamos (25 str. 3 dalies a punktas)							
Komercinės veiklos pajamos n metais							
Komercinės veiklos pajamos n+1 metais							
Komercinės veiklos pajamos n+2 metais							
Komercinės veiklos pajamos n+3 metais							
Komercinės veiklos pajamos n+4 metais							
Bendros komercinės veiklos pajamos (25 str. 3 dalies b punktas)							
Pajamos pagal sutartis su oro uostų operatoriais n metais							
Pajamos pagal sutartis su oro uostų operatoriais n+1 metais							
Pajamos pagal sutartis su oro uostų operatoriais n+2 metais							
Pajamos pagal sutartis su oro uostų operatoriais n+3 metais							
Pajamos pagal sutartis su oro uostų operatoriais n+4 metais							
Bendros pajamos pagal sutartis su oro uostų operatoriais (25 str. 3 dalies c punktas)							
Pajamų skirtumas – vienetinio tarifo tikslinimas n metais							
Pajamų skirtumas – vienetinio tarifo tikslinimas n+1 metais							
Pajamų skirtumas – vienetinio tarifo tikslinimas n+2 metais							
Pajamų skirtumas – vienetinio tarifo tikslinimas n+3 metais							
Pajamų skirtumas – vienetinio tarifo tikslinimas n+4 metais							
Bendra pajamų skirtumų dėl laikino vienetinio tarifo taikymo suma (29 str. 5 dalis)							

Sumos pateiktos tūkstančiais (nacionaline valiuta)

4 lentelė. Papildoma informacija apie bendrus projektus ir apie pajamas pagal Sąjungos paramos programas, priskirtas atitinkamai mokesčių zonai

Mokesčių zonos pavadinimas

Gautos sumos

Projekto nuoroda (pagal dotacijos susitarimą)	Projekto pavadinimas	Finansuojamo projekto vertė (tūkst. EUR)		Suteiktos sumos (pagal dotacijos susitarimą) tūkst. EUR		Bendras projektas (metai / Nr.)	Faktinės gautos sumos (mokesčių zonoje) tūkst. EUR					
		Iš viso	Toje mokesčių zonoje	Iš viso	Toje mokesčių zonoje		Ankstesni atask. laik.	N	N+1	N+2	N+3	N+4
Iš viso (tūkst. EUR)												
Iš viso (tūkst., nacionaline valiuta)												

Sumos, oro erdvės naudotojams grąžintos kitomis pajamomis

Projekto nuoroda (pagal dotacijos susitarimą)	Projekto pavadinimas	Sumos, pasiliktos dėl administracinių išlaidų toje mokesčių zonoje (tūkst. EUR)	Bendra toje mokesčių zonoje grąžintina suma (tūkst. EUR)	Naudotojams grąžintos sumos (toje mokesčių zonoje) nacionaline valiuta (tūkst.)						
				Ankstesni atask. laik.	N	N+1	N+2	N+3	N+4	Po atask. laik
Iš viso (tūkst. EUR)										
Iš viso (tūkst., nacionaline valiuta)										

4. PAPILDOMA INFORMACIJA, PATEIKIAMA KARTU SU ATASKAITŲ LENTELĖMIS, NURODYTOMIS 1, 2 IR 3 DALYSE

Kartu su informacija, įtraukiama į 1 ir 2 dalyse nurodytas ataskaitų lenteles dėl vienetinių tarifų apskaičiavimo ir dėl papildomos informacijos apie koregavimus, pateikiama tokia papildoma informacija:

a) aprašomas ir pagrindžiamas įvairių mokesčių zonų nustatymas, visų pirma terminalo mokesčių zonų, ir kai yra galimas kryžminis subsidijavimas tarp mokesčių zonų;

b) aprašoma neapmokestinimo politika ir aprašoma, kokiais finansavimo būdais padengiamos su tuo susijusios išlaidos;

c) aprašomi koregavimai dėl su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo pagal 27 straipsnį;

d) aprašomi skirtumai tarp n metų nustatytųjų išlaidų ir faktinių išlaidų, atsiradę dėl 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų išlaidų pokyčių, taip pat aprašomi pokyčiai, nurodyti tame straipsnyje;

e) aprašomi koregavimai dėl išlaidų nenumatytų pokyčių pagal 28 straipsnio 3–6 dalis;

f) aprašomos kitos pajamos, jei jų yra, išskaidytos pagal įvairias 25 straipsnio 3 dalyje nurodytas kategorijas;

g) aprašomas finansinių paskatų programų, nurodytų 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse, taikymas n metais ir dėl jų taikomi finansiniai atlygiai ir baudos; aprašoma ir paaiškinama oro navigacijos mokesčių moduliacija, taikoma n metais pagal 32 straipsnį (kai taikytinas), ir dėl to padaryti koregavimai;

h) aprašomi koregavimai, susiję su laikinu vienetinio tarifo taikymu pagal 29 straipsnio 5 dalį;

i) aprašomas kryžminis finansavimas tarp maršruto mokesčių zonų arba tarp terminalo mokesčių zonų pagal Reglamento Nr. 550/2004 15 straipsnio 2 dalies e punktą;

j) pateikiama informacija apie vienetinį tarifą, taikomą pagal 29 straipsnio 6 dalį, mažesnį negu vienetinis tarifas, apskaičiuotas pagal 25 straipsnio 2 dalį, ir apie susidariusio pajamų skirtumo finansavimo būdą;

k) pateikiama informacija apie su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais susijusius koregavimus, darančius poveikį vienetinio tarifo apskaičiavimui, ir jų išskaidymas.

Kartu su informacija, įtraukiama į 3 dalyje nurodytas ataskaitų lenteles dėl papildomos informacijos apie bendruosius projektus ir Sąjungos paramos programas, pateikiama ši papildoma informacija:

l) informacija apie bendrų projektų ir kitų finansuojamų projektų išlaidas, išskaidytas pagal atskirus projektus, taip pat viešąsias lėšas, gautas iš valdžios institucijų šiems projektams.

X PRIEDAS

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS VERTINAMA, AR 35 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTOS PASLAUGOS YRA TEIKIAMOS RINKOS SĄLYGOMIS

1. Paslaugų teikėjų turima laisvė rinktis pradėti arba baigti teikti šias paslaugas:

   a) ar yra kokių nors reikšmingų teisinių, ekonominių arba kitokių kliūčių, dėl kurių paslaugų teikėjas negalėtų siūlyti teikti arba toliau teikti tų paslaugų;

   b) paslaugų sutarčių apimtis, trukmė ir vertė;

   c) ar yra procedūros, pagal kurias būtų galima kitai šaliai perleisti arba kitaip pateikti naudoti atitinkamo subjekto materialųjį ir nematerialųjį turtą, intelektinę nuosavybę ir darbuotojus.

2. Turima laisvė rinktis paslaugų teikėją, oro uostų atveju įskaitant galimybę sau teikti terminalo oro navigacijos paslaugas:

   a) ar yra teisinių, sutartimis nustatytų arba praktinių kliūčių pakeisti paslaugų teikėją arba, terminalo oro navigacijos paslaugų atveju, pradėti sau teikti oro navigacijos paslaugas oro uostuose;

   b) ar vyksta konsultavimosi procesas, per kurį atsižvelgiama į oro erdvės naudotojų nuomonę keičiant paslaugų teikimo sąlygas.

3. Rinkos struktūros ir konkurencijos buvimas arba pagrįsta tikimybė, kad atsiras konkurencija:

   a) ar vyksta viešo konkurso procesas (netaikoma paslaugų teikimo sau atveju);

   b) įrodymai, kad patikimi alternatyvūs paslaugų teikėjai geba dalyvauti konkurse ir yra teikę paslaugas praeityje, įskaitant oro uosto turimą galimybę sau teikti reikiamas paslaugas.

4. Terminalo oro navigacijos paslaugų atveju – oro uostų patiriamas komercinis spaudimas mažinti išlaidas arba jiems taikomas paskatomis grindžiamas reguliavimas:

   a) ar oro uostai aktyviai konkuruoja, kad pritrauktų oro vežėjų verslą;

   b) kokią oro navigacijos paslaugų mokesčio dalį sumoka oro uostai;

   c) ar oro uostai veikia konkurencinėje aplinkoje arba yra veikiami ekonominių paskatų, kuriomis siekiama riboti kainas arba kitaip skatinama mažinti išlaidas.

5. Terminalo oro navigacijos paslaugų arba CNS, MET ir AIS paslaugų, arba OEV duomenų paslaugų teikėjo, kuris taip pat teikia maršruto oro navigacijos paslaugas, vykdomas atskiras šių paslaugų apskaitos tvarkymas ir ataskaitų teikimas.

6. Terminalo oro navigacijos paslaugų atveju vertinimas pagal šį priedą atliekamas kiekviename atskirame oro uoste arba oro uostų grupėse.

XI PRIEDAS

ATASKAITŲ LENTELĖS, SKIRTOS IŠLAIDŲ BAZEI IR VIENETINIAMS ĮKAINIAMS PAGRĮSTI, PATEIKIAMOS KOMISIJAI PAGAL 35 STRAIPSNIO 6 DALĮ

1. ORO NAVIGACIJOS PASLAUGŲ IŠLAIDOS

1.1. Ataskaitų lentelės

Pateikiant duomenis A ir B lentelėse turi būti laikomasi šių nurodymų:

a) dėl kiekvienos mokesčių zonos pateikiamos atskiros lentelės. Išlaidos ir kainos nurodomos nacionaline valiuta;

b) A lentelėje pateikiami duomenys yra faktiniai duomenys nuo (n-5) metų iki (n-1) metų ir planuojami (n) metų bei vėlesnių metų duomenys;

c) B lentelėje metinė kaina atitinka sutarties vertę. Atitinkama valstybė narė lentelėje apibūdina ir praneša produkcijos vienetą, pagal kurį nustatoma sutarties vertė. Terminalo oro navigacijos paslaugų atveju B lentelė atskirai pildoma dėl kiekvieno oro uosto, kurio terminalo mokesčių zonoje oro navigacijos paslaugos teikiamos rinkos sąlygomis.

A lentelė

A lentelė. Bendrosios išlaidos

Mokesčių zonos pavadinimas **Valiuta** **Organizacija**	**N metai**

	(n-5) A	**(n-4) A**	**(n-3) A**	**(n-2) A**	**(n-1) A**	**(n) F**	**(n+1) F**	**(n+2) P**	**(n+3) P**	**(n+4) P**
Išsamūs duomenys pagal išlaidų pobūdį (nominaliąja verte)										
Personalas										
Kitos veiklos išlaidos										
Nusidėvėjimas										
Kapitalo sąnaudos										
Išskirtinės išlaidos										
Bendrosios išlaidos										

B lentelė

B lentelė. Metinė kaina ir vieneto kaina

Mokesčių zonos pavadinimas **Valiuta** **Organizacija**	**N metai**

	(n-5)	**(n-4)**	**(n-3)**	**(n-2)**	**(n-1)**	**(n)**	**(n+1)**	**(n+2)**	**(n+3)**	**(n+4)**
Metinė kaina (a)										
Produkcijos vienetas (b)										
Vieneto kaina										

(a) Metinė kaina (tūkst., nacionaline valiuta)
(b) Produkcijos vienetas (nurodyti)

1.2. **Papildoma informacija**

Kartu su informacija, įtraukiama į A ir B lenteles, pateikiama ši papildoma informacija:

a) apibūdinamas B lentelėje naudojamas produkcijos vienetas;

b) apibūdinami kriterijai, pagal kuriuos įrenginių arba paslaugų išlaidos paskirstomos įvairioms oro navigacijos paslaugoms, remiantis įrenginių ir paslaugų sąrašu, pateiktu ICAO regioniniame oro navigacijos plane, skirtame Europos regionui (angl. *ICAO Regional Air Navigation Plan, European Region*, dok. 7754);

c) apibūdinami ir paaiškinami skirtumai tarp planuotų ir faktinių skaičių nuo (n-5) iki (n-1) metų pagal visus A ir B lentelėse pateiktus duomenis;

d) apibūdinamos ir paaiškinamos planuojamos penkerių metų išlaidos ir investicijos, susijusios su numatomu eismu;

e) apibūdinamas ir paaiškinamas metodas, taikomas apskaičiuojant nusidėvėjimo išlaidas (išlaidų apskaita įsigijimo verte ar einamąja verte);

f) pagrindžiamos kapitalo sąnaudos, įskaitant turto bazės sudedamąsias dalis;

g) aprašomi atitinkamų oro navigacijos paslaugų finansavimo šaltiniai kiekvienoje mokesčių zonoje, kurioje paslaugos teikiamos rinkos sąlygomis.

XII PRIEDAS

24 STRAIPSNIO 3 DALYJE IR 30 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTŲ KONSULTACIJŲ ESMINIAI ELEMENTAI

1. 24 straipsnio 3 dalyje nurodytos konsultacijos visų pirma apima šiuos esminius elementus, susijusius su išlaidų skaidrumu:

   a) faktines išlaidas, patirtas praėjusiais metais, ir skirtumą tarp faktinių išlaidų ir nustatytųjų išlaidų, pateiktų veiklos rezultatų plane;

   b) 28 straipsnio 3 dalyje nurodytus išlaidų pokyčius.

2. 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos konsultacijos visų pirma apima šiuos esminius elementus, susijusius su vienetinių tarifų skaidrumu:

   a) mokesčių politiką, įskaitant, *inter alia*, vienetinių tarifų koregavimų atlikimo laiką ir kryžminį finansavimą tarp terminalo mokesčių zonų;

   b) eismo pokyčius, palyginti su eismo prognoze, pateikta veiklos rezultatų plane;

   c) 27 straipsnyje nurodyto su eismu susijusios rizikos išlaidų pasidalijimo mechanizmo ir pagal 11 straipsnį įgyvendinamos paskatų programos arba programų taikymą;

   d) jei tinka, terminalo mokesčių zonų numatomus pakeitimus pagal 21 straipsnio 5 dalies a punktą;

   e) jei tinka, paslaugas, kurias numatoma teikti rinkos sąlygomis, pagal 35 straipsnio 3 dalies b punktą.

XIII PRIEDAS

KONKRETŪS REIKALAVIMAI DĖL 11 STRAIPSNIO 3 DALYJE NURODYTŲ PASKATŲ PROGRAMŲ

1. PAGRINDINIŲ VERČIŲ MODULIACIJA

1.1. **Maršruto oro navigacijos paslaugos**

Kai nacionalinė priežiūros institucija nusprendžia taikyti maršruto pagrindinių verčių moduliacijos mechanizmą pagal 11 straipsnio 3 dalies c punkto ii papunktį ir g punkto iii ir v papunkčius, šis moduliacijos mechanizmas gali atitikti vieną iš šių punktų (arba abu punktus):

a) sukelti reikšmingus ir nenumatytus eismo pokyčius, į kuriuos reikia atsižvelgti; tokiu atveju n metų pagrindinė vertė turi būti grindžiama pamatine verte kiekvieno oro navigacijos paslaugų teikėjo lygmeniu, paimtą iš n-1 metų lapkričio mėn. paskelbto tinklo veiklos plano;

b) apriboti paskatų taikymo sritį, kad jos būtų taikomos tik dėl tų vėlavimo priežasčių, kurios susijusios su ATC pajėgumu, ATC maršrutais, ATC personalu, ATC įranga, oro erdvės valdymu ir išskirtiniais įvykiais, kurių kodai pagal Oro eismo srautų ir pajėgumo valdymo (ATFCM) naudotojo vadovą yra C, R, S, T, M ir P.

1.2. **Terminalo oro navigacijos paslaugos**

Kai nacionalinė priežiūros institucija nusprendžia taikyti terminalo pagrindinių verčių moduliacijos mechanizmą pagal 11 straipsnio 3 dalies c punkto ii papunktį ir g punkto iii ir v papunkčius, šis moduliacijos mechanizmas gali atitikti vieną iš šių punktų (arba abu punktus):

a) sukelti reikšmingus ir nenumatytus eismo pokyčius, į kuriuos reikia atsižvelgti; tokiu atveju n metų pagrindinė vertė reguliuojama remiantis objektyviais ir skaidriais veiklos rezultatų plane nustatytais principais;

b) apriboti paskatų taikymo sritį, kad jos būtų taikomos tik dėl tų vėlavimo priežasčių, kurios susijusios su ATC pajėgumu, ATC maršrutais, ATC personalu, ATC įranga, oro erdvės valdymu ir išskirtiniais įvykiais, kurių kodai pagal Oro eismo srautų ir pajėgumo valdymo (ATFCM) naudotojo vadovą yra C, R, S, T, M ir P.

2. FINANSINIŲ ATLYGIŲ IR BAUDŲ APSKAIČIAVIMAS

2.1. **Maršruto oro navigacijos paslaugos**

a) 11 straipsnio 3 dalies e punkte nurodytas finansinis atlygis apskaičiuojamas kaip n metų nustatytųjų išlaidų procentinė dalis ir iš oro erdvės naudotojų susigrąžinamas padidinant vienetinį tarifą n+2 metais, kai n metais vieno skrydžio vidutinio OESV užlaikymo nukrypimas žemiau pagrindinės vertės absoliučiąja verte viršija 11 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyto simetriško intervalo apatinę ribą.

Nustatytųjų išlaidų procentinė dalis slankiosios skalės principu tolydžiai kinta nuo apatinės simetriško intervalo ribos iki 9 straipsnio 4 dalies b punkto iii papunktyje nurodytos įspėjamosios ribos, o didžiausia fiksuota procentinė dalis taikoma tuo atveju, kai n metais vieno skrydžio vidutinio OESV užlaikymo nukrypimas žemiau pagrindinės vertės absoliučiąja verte yra lygus įspėjamosios ribos vertei arba už ją didesnis.

b) 11 straipsnio 3 dalies f punkte nurodyta finansinė bauda apskaičiuojama kaip n metų nustatytųjų išlaidų procentinė dalis ir oro erdvės naudotojams kompensuojama sumažinant vienetinį tarifą n+2 metais, kai n metais vieno skrydžio vidutinio OESV užlaikymo nukrypimas aukščiau pagrindinės vertės absoliučiąja verte viršija 11 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyto simetriško intervalo viršutinę ribą.

Nustatytųjų išlaidų procentinė dalis slankiosios skalės principu tolydžiai kinta nuo viršutinės simetriško intervalo ribos iki 9 straipsnio 4 dalies b punkto iii papunktyje nurodytos įspėjamosios ribos, o didžiausia fiksuota procentinė dalis taikoma tuo atveju, kai n metais vieno skrydžio vidutinio OESV užlaikymo nukrypimas aukščiau pagrindinės vertės absoliučiąja verte yra lygus įspėjamosios ribos vertei arba už ją didesnis.

2.2. **Terminalo oro navigacijos paslaugos**

a) 11 straipsnio 3 dalies e punkte nurodytas finansinis atlygis apskaičiuojamas kaip n metų nustatytųjų išlaidų procentinė dalis ir iš oro erdvės naudotojų susigrąžinamas padidinant vienetinį tarifą n+2 metais, kai n metais vieno skrydžio faktinis atvykimo OESV užlaikymas nesiekia 11 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyto simetriško intervalo apatinės ribos.

Nustatytųjų išlaidų procentinė dalis slankiosios skalės principu tolydžiai kinta nuo apatinės simetriško intervalo ribos iki 50 % pagrindinės vertės, o didžiausia fiksuota procentinė dalis taikoma tuo atveju, kai n metais vieno skrydžio faktinis atvykimo OESV užlaikymas yra lygus 50 % pagrindinės vertės arba mažesnis.

b) 11 straipsnio 3 dalies e punkte nurodyta finansinė bauda apskaičiuojama kaip n metų nustatytųjų išlaidų procentinė dalis ir oro erdvės naudotojams kompensuojama, sumažinant vienetinį tarifą n+2 metais, kai n metais vieno skrydžio faktinis atvykimo OESV užlaikymas viršija 11 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyto simetriško intervalo viršutinę ribą.

Nustatytųjų išlaidų procentinė dalis slankiosios skalės principu tolydžiai kinta nuo viršutinės simetriško intervalo ribos iki 150 % pagrindinės vertės, o didžiausia fiksuota procentinė dalis taikoma tuo atveju, kai n metais vieno skrydžio faktinis atvykimo OESV užlaikymas yra lygus 150 % pagrindinės vertės arba didesnis.